

SOKOL AMERICKÝ

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 14TH, 1904, AT THE POST-OFFICE AT CHICAGO, ILL.

Ročník XXVII.

CHICAGO, 15. ŘÍJNA 1905.

Číslo 10.

REDAKČNÍ ÚVAHY.

Česká hudba vždy po celém světě slavila triumfy, kde jen byla ji dána příležitost, žel však, že doma vždy ti nejlepší lidé naši dosáhli uznání až teprve co řekla cizina, aneb po smrti. O Dvořákovi musela nám povědět Anglie a Smetana byl přímo národním mučedníkem, kamenován svými vlastními krajany protože chtěl obětovati se jen české písni. Obětoval se, zvítězil v cizině i doma a dnes již více jak tisíckrát na Národním divadle, tedy doma, dávaly se práce jeho.

Často slyšíme někoho pronést poznámku: "K tomu nežli bych se snížil, raději bych hladem zasel . . ." Pěkně to zní a ten, jenž slova ta pronáší, stává se u posluchačů předmětem chvilkového obdivu — ale my víme dobře, že lidé neprovádějí ani 99 proc. toho, co sami hlásají, čím se chlubí, čím se chtějí honosit. Když dostaví se neúprosná skutečnost, když nejen na něho, ale i na ty, kteří na něm závisí, doléhá bída, tu zapomíná na všechna ta krásná slova, jež kdysi pronášel a sklání hrdou hlavu svoji před železnou skutečností. Tu teprv poznává, že práznému pytlí se těžko stojí zpřímá — že má-li se pytel postavit, musí býti naplněn — a třeba jen brambory.

Od minulého čísla došla nás celá řada dopisů bratří, ano i sester vybízející nás k vytrvalosti a další účinné práci v zájmu dobré věci naší a lidu našeho vůbec, k posudku našich vlastních řad a ráznému vystupování proti jakémukoliv klamu a šalbě v životě našem veřejném. Vděčíme za tyto důkazy uznání, však hned v zápětí prohlašujeme, že od vlastního pořadu neustoupíme, že pravdu hájiti chceme vždy a všude, ať již se týká nás, aneb jiných, a ať komu se líbí, či nie, jen když bude celku našemu na prospěch. Lidé stojící za všelikými udavači, pomlouvači a nepřáteli Sokolstva, nemohou bráti býti vážně, a nad to jejich způsob psaní a útočení zbavuje nás úplně povinnosti brániti se proti takým útokům na Sokolstvo a list náš.

V některých časopisech vešlo do zvyku předkládati čtenářům svým všelijaké hádanky, na nichž si potom čtenáři brousí svůj důvtip. My podáváme také sokolům hádanku, o jejíž rozluštění až posuď

sami marně jsme se pokoušeli: V městě Chicagu jest šest sokolských sborů, náležejících k N. J. S. Sborů k naší organizaci se nehlásivších jest ještě jednou tolik — ne-li více. Všechny sbory mají své dámské odbory a tělocvičné školy — a všude slyšíme stejný nářek: nedostatek zkušených cvičitelů. Navrhovali jsme, aby v Chicagu utvořil se cvičitelský sbor, jenž scházel by se k poučným přednáškám a cvičením. Jsme přesvědčeni, až cvičitelové na podobné schůzky by si navykli, že by se jich později ani dočkati nemohli — neboť různé eviky pro dívky i děti, různé hry činily by schůzky takové vedle poučení i velice zábavnými. Ale, ač stále na nedostatek podobných schůzek se naříká — ač všichni potřebu jejich uznávají — ač "každý by rád chodil" — podnes nemohli k nějakému kroku se odhodlati. Kdo nám tuto záhadu rozluští? č.

Tahle katolická církev dělá ústupek za ústupkem, když myslí si, že získá více oveček a z nich nastříhá vlny. Kdo jen před párma lety kde slyšel o katolických spolecích socialistických. Inu, v posledních letech ta pevná skála Petrova se nějak vyklá a moderním ideám přispůsobuje. "Svatí a neomylní" v Římě píšou encykliky, slibují lidu království nebeské a při tom snaží se čelit unionismu a socialismu a všem těm jiným "ismům" v Americe po americku a v Evropě třeba i krví a kriminálem všech těch, kdož za kousek sociálního pokroku žádají. Tam klerikálové nejen drží s kruhy vládními, ale i pomáhají jim a také na Sokolstvo občas zuby vycení, kdežto zde si je z brusu nové a podle vlastního stříhu i porídí. Stádečko zmrzlých bratrů, rytířů i nerytířů a svíčekových bab jak se Sokolstvím jen se rýmuje?

Washington Irving, když proti vůli své zavlečen byl v rej politický a tu bystrým zrakem svým postřehl, že zuřivý ten boj je na veřejnosti veden "v zájmu vlasti" a po tají v zájmu jednotlivců — vrátil se do své tiché pracovny a prohlásil: "takové zachraňování vlasti jest opravdu kusem hnusné, odporné práce." A když vidíme, že spolky mající ve štítu hrdé heslo "vše jen ku povznesení národnosti" a při tom jedná se jim na prvním místě o mrzký zisk, když vidíme, že organizace četné jsou poslušny nabubřelých křiklounů, poněvač křiklouni ti každý

dosti malý projev protestu umlčí cinkotem stříbrňáků, když vidíme, že kluby, které sta a sta peněz národních prohýří v pitkách a zábavách, od nichž slušný člověk s hnusem odvrací se musí, ale za veškeré své hříchy dostanou hned rozhřešení a postaveny jsou na stupeň obětavých, národních, ušlechťujících spolků, položí-li jen pětku nebo desítku na oltář ubohé vlasti, tu věru mohli bychom směle zvolati s Washingtonem Irvingem: "Takové povznášení národnosti české je opravdu kusem hnusné, odporné práce." č.

Již mnohokrát jsme se potěšili čtouce ty mnohé listy sokolské zvláště venkovské z vlasti naši staré. Zde shledali jsme znatelný pokrok u věcech technických a tam opět patrný byl volný duch, ráz rozhodně svobodomyšlný a články toho druhu, že ještě před nedávnem jistě propadly by konfiskaci. Vedle toho však stává se též, že na některém místě zásady sokolské pochopují se všelijak, ba vypadá i tam v Čechách tak, že stávající zásadní usnesení jsou také jen pouze na papíře, jako u nás v zemi této volné, vykládají se všelijak a obcházejí, aby si pak z toho kruhy mimosokolské jen žerty tropily. Tak pardubická "Osvěta lidu" oznamuje, že z Hrádku u Pardubic vyšlo nedávno procesí, majíc v čele hudebníky v sokolském kroji, patrně kapelu některé jednoty sokolské. Kostelníci a svíčkové báby viděli v tom pokrok a zdemokratisování Sokolstva, které prý se lidu přibližuje. My pak zde můžeme se vykázati i katolickými "sokoly", které vede a cvičí náš člověk, můžeme se pochlubit syny našich "svobodomyšlných" otců a matek, kteří zcela beze studu, jako vynikající kdys borei dovedou skákat z jednoho tábora do druhého, když do kostela jdou na oddavky, aneb jestli jim pampáter dítě křtí, přiraziv jim na 'taxe', protože jsou z těch nežádoucích.

Žádné povolání snad nemá to neštěstí, vychovávati si na sebe metly, jako českoamerické novinářství. Všelijakých těch posuzovatelů a odsuzovatelů českých novin rodí se stále víc a více — české ulice se jimi hemží — hospody a kavárny jsou jimi přeplněny. A často slovům takového velikána nasloucháno bývá s úctou — vždyť měl ten člověk v novinách pěkný článek — ba věru, že se jeho článek nelíšíl v ničem od článků zkušeného novináře. A čím to jest, že má ten jeho článek s pracemi zkušeného redaktora nápadnou podobnost? Nic nemůže býti jednoduššího nad to: jednoho dne dostane někdo ten nešťastný nápad, napsati něco do novin. To budou doma kokukat, až jim to pošle! "Literární příspěvek" jest cdevzdán redakci. Redaktor ví už co to znamená — proto mu při spatření takového "příspěvku" vyvstane na čele smrtelný pot. "No, udějte mu z toho něco", radí se. A redaktor sedá ke

stolku, aby "z toho něco udělal". Škrtá, opravuje chyby mluvnické i pravopisné, snaží se z pravého chaosu slov sestaviti rozumnou větu — a pak to dá do novin s plným jménem — zasýlatele. Co na tom, že vyjma papíru zasýlatel nemá na tom ničeho svého — česko-americký redaktor je dobrá duše a o slávu se s nikým netahá. Českému novináři nutno dáti ten kredit, že heslo "ni zisk ni slávu" zachovává věrněji nežli někteří sokolové. Je šťasten, že "to má s krku" a to mu postačí. Článek vyjde druhý den v novinách — a ten, jehož jméno je podepsáno, hned vyhledává společnost známých, aby jim poskytl příležitost, jemu se obdivovati. "Hm", odpovídá s opovrhlivým úsměvem na všechna slova chvály a obdivu, "to nic není — psal jsem to jen tak ledabylo — ve spěchu — kdybych já chtěl — to by ti zdejší novináři koukali". A naše česká veřejnost má o jednoho velikána více. Polechtán slávou — píše opět. Ale redaktor měl toho jednoho dost. Raději samovraždu, než zase něco takového upravovat. A výsledek? Že novinář má zase o jednoho nesmiřitelného nepřítele více. A veřejnost? Třeba starého, zasloužilého novináře znala čtvrt století — naslouchá osočování onoho zneuznaného literáta — přikyvuje mu — a věří, že by mohl hned v tu chvíli zasednout k redaktorskému stolku. Vždyť ten jeho článek byl opravdu pěkný — jako by ho byl psal sám redaktor! O jak prořídly by řady našich literátů a slavnostních řečníků — kdyby nebylo trpělivých a ochotných česko-amerických novinářů! č.

Jest jen chvalitebné, když některé listy naše a jsou to hlavně listy svobodomyšlné zcela — pravda na prstech by je jedné ruky spočítal — když poučují lid svůj ve věcech zdravotnictví se týkajících, životosprávě a přináší s udáním pramenů i ob čas pěkná pojednání přírodovědecká psaná slohem prostonárodním a každému srozumitelným. Takováto poučení, zejména pokud se týče uvarování nemocí, mnoho prospějí a v lidu zastaralé pověry a mnohé nesmysly pomohou odstraniti. I v tom dojista jest jistý druh svobodomyšlnosti, povinnost pověditi lidu pravdy co nejvíce, tak jako o všelikém humbuku s různými břečkami, jež "léky" se nazývají a zatím nejsou nic více ani méně, nežli praprostá kořalka. A vidíte nyní již i úřady spolkové šláply na tento klam, prováděný na lidu ubohém a ničeho netušícím, na lidu nemocném a churavém. Člověk nemocný ve své beznaděvnosti ovšem všeho se chytá a co po různých listech najde v oznámkách za pouhou pravdu považuje a různá padělaná vysvědčení za bernou běže mince. Což on ví, že nejhorší druh prodali mu líhu obarveného, jak může chud'as poznat různé opiáty zdraví jeho škodné a acetanilid nanejdvš srdeci nebezpečný v některém tom prášku "pro hlavobol". Od nynějška podle rozhodnutí úřadů vládních musí tako-

ví a jiní vyrabitelové platit licenci, jako každý jiný jimi povrhovaný saloník, krčmář i lihovárník. Vždyť některé ty "potvůrky sladké, nahořklé a různé chutě mandlové" obsahují dnes 60 procent špatného líhu, kdežto pivo sotva má 4 procenta a přec na živnost hostinskou páni kazatelové mnozí tak mají spadýno, co zatím doma pohodlně a s klidnou myslí i vlastním uspokojením se "léčí" všelikou žaludeční, aneb jinou přípravkou toho druhu, jako "Peruna" a jiných více.

Již několikrát se stalo, že poštovní úřady nedovolily tomu, či onomu listu jednoduše dopravu poštovní, protože byly v něm úvahy odborné o pohlaví a jiné rady v žití našem dojísta jen užitečné. Tak stalo se jistému listu v Chicagu, když otiskl jednoduše práci Dr. Alice B. Stockhamové z díla jejího nazvaného "TOKOLOGY". Jest kniha to pojednávající o tom jak zachovati se mají nastávající matky, ženy, pokud se týče životosprávy a jídla zvláště ale i jistých styků, když v jiném se oetly stavu. Kniha sama nebyla úřady poštovními zadržána, ale výňatky z ní v listu ano. Pravá to censura v zemi, kde tak rádo a často o dnech neodvislosti mluví se o svobodě slova a tisku. Ruský censor jednoduše závadná místa v listu, aneb v knize začerní, u nás ale ve Spojených Státech celému listu doprava se odejme. Tam jedná člověk jménem nedotknutelné vlády, zde pak člověk dle libosti své, aniž by musel prokázati se nějakou odbornou znalostí v úřadě mu svěřeném, úřadě, kde zastupovati má ten lid svobodou a volností se honosící. Jestli poštovní doprava se odejme necudným pamfletům, listům opravdu nemravného obsahu a brožurám, jež spoustou dvojsmyslů lechtají až běda, kdož mohl by se diviti. Kde však zůstává censura plátků plných nesmyslů a citátů z bible kostelíkářů, kdež zjevný jest klam a šalba, kdež učí se odříkání se, chudobě a skromnosti jako pravým křesťanským enostem a odporučuje se mariánská voda zázračná na všechny i nejhorší nemoce, zlamaniny a zkřiveniny za tolik a tolik dolarů na mši?

Bratři naši Slováci připravují se pilně k důstojné oslavě desítiletého trvání T. J. S. Sokol v Americe a v prvé schůzi sdružených za účelem tím sborů sokolských v Pittsburgu a okolí učinili vše co třeba. Schůze odbývala se dne 27. srpna v místnostech listu jejich "Slovenského Sokola" a dle účastenství zdá se, že sokolové slovenští znovu dokážou co i u nich vykonati lze na prospěch věci dobré.

Americký tisk jako obyčejně o velikém kongresu svobodomyšlných v Paříži minulého měsíce odbývaném nepřinesl ani řádky. Inu byl zrovna tak skoupým o sjezdu volné myšlenky v St. Louisu, Mo., když to měl doma, abychom tak děli, a u příležitosti "světové". Tisk, kněžstvo a veliký kapitál ty vždy

držely dohromady vštěpováním přímo božské úcty ku světským autoritám, kazatelům a virám a nadřuzující jim lid volné mysle vždy dovedli hanobit. Ostatně víme, že jest tak v každé osadě, kde i my jsme. Co ústrků mnohdy ti svobodomyšlní musí snést, co útrpného pohrdání a snah všelikých zpátečníků. Pokud však se ta holotička "černých duší" obmezuje klidně na cizé kruhy neříkáme nic, ale podivem nás naplní, když ku všeliké udavačské práci obyčejných denunciantů propůjčí se lidé čeští, obyčejně tací, již z řad svobodomyšlných tyli po celý svůj věk, zde na svobodomyšlných školách učíce, tam i svobodomyšlným prodávající a p. A vidíte takovito pašáci vybírají si dnes nejsilnější výrazy listů svobodomyšlných, různá do krámu se jim hodící rčení našich pisatelů, překroutí je a v rouše anglickém uveřejní pak v tom či onom denním časopise anglickém, týdeníku atd. jen aby co nejvíce na hlavu těch svých krajanů svobodomyšlných bláta naházeli proto, že osobně na mnohé mají dopal. aneb jinak smýšlí. Takové a podobné zatahování českých sporů do tisku anglického na potupu jména českého není hezké a nesluší zvláště sokolu aneb sokolce. Bylo nám aspoň z několika míst najednou sděleno, že takováto divná novota "práce" a donáška za tepla i o Sokolstvu a jeho zásadách do cizého tisku leckde se provádí. Považujeme za svou povinnost sborům i jednotlivým členům jejich bratřím a sestrám našim připamatovati naše prohlášení zásad, dle nichž nutno se řídit. Všeliké měření dvojím loktem na dále snášeti nemůžeme, aniž schvalovati lze takovou a podobnou "manipulaci" lidiček k nám se hlásících k vůli obchodu, aneb z příčin jiných. Býti nemastným a neslaným s povahou sokola nikdy nelze srovnati, proto jestli jednotlivec sám nesrovná, ať srovná zaň za v čas sbor, přítěže se tak zbavuje.

Pozorujeme od nějaké doby, že jisté listy české, ba i takové, jež až dosud jsme měli za zcela seriosní, dovolují si zcela nestoudně otiskovati, aneb překládati články odborné, sociální a jiné, aniž by udaly poctivě pramen, z kterého čerpaly. Možné, že v očích čtenářstva může takovýto plagiát takového chlubení se cizím peřím projítí zcela lehce, však u nás nikoliv. Jestli někdo namítne, že nám třeba do toho ničeho není, mýlí se velice a přesvědčíme-li se, že těchto pár slov upřímné výstrahy nestačí, tož jednoduše povíme koho se týká a jací jsou to vlastně ti naši "učenci", již myšlenky jiných kradou. Po celý život stříhat nestoudně celé články z listů českých, otiskovat bez dovolení romány, povídky atd. a ani nedati kredit, okrádat české a jiné spisovatele o celá díla, o jejich myšlenky, možné, že bývalo kdysi v modě a hodně pohodlné, dnes však více se diti nemá a nesmí, dokud jsme tu my. Tisk může býti jak chce prodajný, může bez povolení bráti cizé jak se

mu zlobí, ale nesmí bráti pokud my tu budeme a bratřím naším i sestrám povíme. Jestli si někdo myslí, že snadno na cizý účet může se zaskvít v očích svého čtenářstva překladem statě z některého listu odborného a dělnického a psát tak, jakoby bylo jeho původní, může tak učinit, pokud čtenáři dají si líbit, ale tolik jest jisto, že není ani spravedlivé, ani poctivé. Vždyť jsou tu i listy, jež ten překlad krváku uvedou a proč neměly by i listy druhé přiznat, kde vlastně celou tu svou učenost a látku původní bežou. Již jest čas, aby i v tom ohledu stala se u nás očista a sice právě tam, kde tak rádo o očištění se mluví a vlastního prahu zapomíná.

Na jiném místě přinášíme jednu z nejstarších a jak se praví nejlepší podobiznu Tomáše Paina, shotovenou dle starého, nedávno objeveného obrazu v New Yorku prodaného. Reprodukce byla nám laskavě povolena časopisem "The Truth Seeker" tamtéž. A jestli uveřejňujeme ji v listě našem dnes máme k tomu důvod dvojí, jednak vzhledem na věřejší významuplné odevzdání pomníku Painova městu New Rochelle a za druhé, abychom i naším připomněli znovu a znovu památku muže, jenž dovedl zápasiti o svobodu lidstva veškerého a volných byl myšlenek. V památném roce 1876 časopis "Boston Index" zahájil sbírku k uctění památky Painovy a z fondu takto porízeného dal shotoviti poprsí Tomáše Paina, jež umístěno býti mělo ve velké "síni neodvislosti" země této zasvěcené, známé "Independence Hall" ve Philadelphii. Sydney H. Morse, člověk nad jiné svobodomyšlný a sochař znamenitý provedl dílo mu svěřené svědomitě a opravdu umělecky. A hle, mezi přispívateli na sochu, jako na důkaz, že zásluhy Painovy o zemi tuto dovedli i oni oceniti byli i Rev. Edw. Everett Hale, nynější kaplan senátu, George W. Julian, tehdy kongresník, a Reverendi O. B. Frothingham a Robert Collyer, jakž list nadzminěný udává. A vidíte a tehdy ani jména tato nestačila. Socha čili poprsí Painovo bylo jednoduše odmrštěno a to z toho ohledu, že Paine byl nevěrcem. Od té doby nalezala se socha v domě paní Carrie B. Kilgoreové, právničky ve Philadelphii. Té pak nyní konečně se poštěstilo přesvědčiti město o vhodnosti umístění poprsí Painova tam kam právem patří a dne 11. minulého měsíce tento významný akt stal se skutkem způsobem sice jednoduchým, však nanejvýš tklivým a dnes socha Painova nalezá se vedle všech těch druhých soch mužů z doby revoluce zasloužilých, hrdiných a vlasteneckých. Poprsí Painovo jest shotoveno z bílého mramoru a spočívající na granitovém podstavci má ozdobnou podložku z mramoru z Tennessee. Mimo to nalezá se v téže místnosti památné obrazy Painův a sice již od roku 1860. Paní Kilgoreová dojista zaslouží si díky všech volných myslitelů a ctitelů Painových a všech těch lidí svobodomyšlných,

již včera se sešli u pomníku Painova v New Rochelle, aby za vhodných obřadů uložili tu jedinou část zbývající z muže, toho těla jeho, část mozku do kamene stojícího tam k uctění jeho památky. Tento pomník jest jediným toho druhu snad, však bude nyní pravou hrobkou Painovou v místech kde bývala farma Painova. Část Painova mozku umístěna v dutém poprsí Painovu, jež pomník zdobí. Až dosud o pomník se staralo několik vynikajících volných myslitelů amerických, nyní pak odevzdán jest městu New Rochelle, jež ústy svých úředníků slíbilo starati se oň a pečovati.

Když tak člověk čte o těch různých podvodech a úplatcích v těch kterých velikých pojišťovacích společnostech, o těch škandálech všelikých velikých jednot podpůrných amerických zamyslí se a pochybuje notně o té nynější poctivosti lidské, bez mála ztratí i tu víru v lidskost vůbec. Vždyť právě ti nejchudší obyčejně takovými krádežemi ve velkém a zpronevěřeními trpí, ti již pojistiti se dali. Pro nás pak může jen býti výstrahou, abychom spíše věřili naším jednotám českým podpůrným a spolkům pojišťujícím, jichž úřadnictvo nebere žádných velikých platů a koná svědomitě svou povinnost. Také u nás dozor jest snažší a ve spolecích a jednotlivých řádech kontrola úplná. A což teprve, kdyby podle přání sjezdu Táboritů minule v Chicagu odbývaného došlo jednou ku spojení velikých našich spolků českých podpůrných? Jaké bylo by to mohutné těleso, co vše dobrého by mohlo vykonati nejen podporou nemocných, sirotků a vdov a bratří navzájem, ale i v ohledu národním a volné myšlenky. Táborité byli první, kteří své doby Sokolstvu se naklonili velmi příznivě, přijímajíce nás v řady své bez vkladného a také veliká jednota Č. S. P. S. od posledního sjezdu dala na jevo, že my utužení, zdraví a silní jsme ji členy žádoucími a o Jednotě Západní lze toho též právem se domýšleti. Nač tedy jít k cizím, když jsou tu dobří naši?

Bratři naši Slováci mohou nám věru býti vzorem. Tak v posledním čísle listu svého vypsali souběh na "Povely ku pořadovým cvičením" a "Cvičení tělocviku bez náradí. Tím dokazují jen, že i o odbornou část se starají a při náležitě rozvinuté agitaci chtějí dohonit vše, pokud jen se dá. Pokud vlastní soustavy se týče tělocvičné chtějí rozhodně držeti se nás, třeba snad názvosloví trochu se odlišilo. Však tomu se nikterak nelze diviti povážíme-li, že Slováci jsou nejslovanštějšími Slovany, na staré kořeny v mluvě své bohatí a tu ovšem něco samostatného, původního a národního i rázovitého musí nevyhnutelně také mít. Vzdor tomu však myšlenku všeslovanskou budou i oni, jakž sděluje se nám, vždy míti v popředí, již proto, že mezi Slováky bratři naši sokolové vždy o vzájemné styky se starali a to nejen s námi, ale i

bratry Chorvaty a Slovinci zvláště. Pravda Slováci, bratři naši také tělocvik vzali si za prvý účel, však hned účel druhý i u nich jest pěstování mysle a tu v poslání jejich a v působení do širších vrstev lidu slovenského v Americe nastává jim mnohá krušná práce, která bude-li národní a pokroková dojista jen krásných přinese výsledků utužení každým směrem. Jen dále tak a výš k metě vytčené a všem nám společné.

O TOM SPOJENÍ.

Jest tomu již déle nežli půl roku, co počalo se jednati o sloučení sokolských organisací v jeden Svaz — a musíme přiznati, že dnes nejsme o nic dále, nežli jsme byli při samých počátcích. A kdyby svoláno ještě tučet výborových schůzí, nebude otázka sloučení pošnuta ani o píd' ku předu, poněvač zástupei jednotlivých organisací nejsou oprávnění k nějakému platnému usnášení a jedině, co činiti mohou, jest, že o věci porokují a zase se na čas rozejdou.

Od doby založení Nár. Jed. Sokolské zastávali jsme různé funkce, ale žádná z nich nezdála se nám býti tak obtížnou, jako funkce tato. Jedná se o vedlejší věc — a ti, jimž vyřízení otázky této bylo svěřeno, mají ruce svázané. Nejenom že nejsou k nějakému platnému usnášení oprávnění — ale neznají smýšlení ostatního členstva, nevědí, jak daleko by se odvážiti mohli, aby snad později v organisaci svoji nenarazili na odpor.

Jakým způsobem lze otázku tuto pošnouti ku předu?

Zde jest možná pouze jediná cesta a sice:

Z orgánů členstvo všech organisací sokolských již jest dostatečně seznámeno s náhledy výboru. Ať v jednotlivých sborech o náhledech těch se porokuje, a výsledek oznámen jest v příslušných orgánech. Výbor seznal by tak aspoň smýšlení většiny členstva a viděl by lépe na cestu, kterou se bráti má.

Nuže, sokolové, chopte se této pro nás tak důležité otázky, vyslovte svůj náhled, pro jaké sloučení jste — neb podejte svůj náhled vlastní a až sezná výbor smýšlení vaše, bude moci v krátké době předstoupiti před vás s nějakým určitým návrhem. Ruče k dílu!

ZLATÁ STŘEDNÍ CESTA.

Jistý odborný anglický měsíčník zmiňuje se v posledním čísle o tom, jaké zmatky působí tu spousta různých "systemů" tělocviků, které obyčejně předehází křiklavá reklama nesvědomitých šarlatánů, jejichž jediným cílem jest vytloukati z lehkověrných lidí peníze. A nejenom to: i mezi tak zvanými odborníky nepanuje shoda úplná a kde na jednom místě odporučují se eviky mající za účel vyvíjení

mocného svalstva — na druhé straně tělocvik takový rozhodně jest zavrhován a volá se, že pouze lehkými eviky prostnými možno jest utužiti zdraví.

Komu věřit? Nejlépe učiníme, když voliti budeme všeobecně uznanou zlatou cestu střední — a nedáme se vehnati do žádných výstředností ani tou, ani onou stranou. V jednom z minulých čísel "Sok. Am." přinesli jsme ukázkou, jak ty nejpřednější autority tělocvičné v říši německé rozcházejí se v náhledech o prospěšnosti bradel v tělocvikův ženském a při tom zároveň upozornili jsme evičitele naše, že budou-li voliti cestu střední, nedopustí se žádné chyby a to též platí i o tělocvikův vůbec.

Nejlépe jest, budeme-li řídit se zdravým rozumem a nabytou zkušeností. Nemusíme zavrhnouti náradí — ale podaří-li se nám docíliti poněkud větší umírněnosti, bude to znamenati značný krok ku předu. A jelikož jsme posud eviky prostné až hříšně zanedbávali, věnujme jim ten čas, který ubereme náradí a ti, kdož v tělocvikův hledají jenom zdraví a osvěžení, záhy nám dosvědčí, že ona střední cesta, kterou jsme zvolili jest opravdu tou cestou nejlepší.

POUČENÍ O TUBERKULOSE.

Již minule zmínili jsme se o tom, že včasné rozpoznání souhotin vyváží více, nežli jakákoliv léčba moderní, aneb jiná vůbec. Každý případ dá se vyléčiti, jen jestli lékař záhy pozná o jakou vlastně chorobu se jedná. Jestli jen nedbale nemocného prohlédne, aneb nemocný již se k němu nevrátí, kdo vlastně pak tu je vinější? Naše státy jednotlivé mohou si přijímati zákony jakéhokoliv druhu, vláda může vyšetřovati a konati pokusy, různí dobrodincové lidu opravdoví sebe více mohou se snažit a zakládat různé ústavy a jednoty, vše to nestačí, pakli také jednotliví lékaři se nepřičiní ve včasném rozpoznání choroby vlastní. Tím nemoci čeliti se bude nejlépe. A pak vedle toho jest tu ihned v zápětí náležité poučení nemocných. Zbaběle zapřítí nemocnému co mu vlastně schází, sami bychom k šíření se choroby přičiňovali. Pravda i v tomto případě jest jen na místě. Vědět co nemocnému schází a předpisovati mu jen stále a stále všeliké břechky tak dlouho, až je již notně seslaben a pak jej pohodlně poslati si s krku někam do jiných krajín a v jiné podnebí, není rozhodně správné. Jak jinak působila by tu pravda a poučení nemocného jak se chovati má a pokud lze doma se léčiti cestou více méně přirozenou. Někdy jest zrovna směšné, jak ženou se různá ta opatření všeliká do závratné výše na jedné straně, kdežto na straně druhé odporučuje se brzy to a pak zase ono šmahem vždy v každém případě a pro každého bez rozdílu a ohledu na vlastní soustavu tělesnou každého jedince. Tak jako ve všem

jiném poučení a vědění zmůže tedy více a zmůže ještě více, pakli i rodinu nemocného a přátele upozorníme. Netřeba však vyvolávat přílišného rozčilování.

V takovýchto případech duševní rozčilení, starosti a přepracování oslabují tělo ještě více a jakž již jsme pověděli právě tělo zeslabené jest přístupnějším tuberkulose. K tomu ovšem dodati musíme, že neméně zlobně působí často sociální poměry, plynoucí ze zaměstnání a povolání; rovněž má zaměstnání zvláštní vztah k rozšiřování tuberkulose, a to větší nežli ku vzniku choroby. Již jednou, tušíme, že pověděli jsme na místech těchto, že delší pobyt v továrnách, různých závodech, mlýnech, tiskárnách, přádelnách, tkalcovnách a dílnách, kde nahromaduje se hodně prachu a kde při nedostačném provětrávání vzduch se neobnovuje, nepříznivá poloha těla zaměstnaných, to vše zasluhuje náležitého povšimnutí; zejména zamezení třeba plivání po zemi a postarati se o pobyt na vzduchu po denní námaze a popřáti dělnému lidu v roce aspoň několik dnů pobytu na venkově. V tom právě ohledu vykonati lze pro lid více ještě nežli stavbou všelikých ústavů již pro případy pokročilé. Platí tu zamezení choroby a předejití více, nežli již vlastní léčba.

V jednom však panuje dosud namnoze náhled, že příčinou většiny nakažlivých nemocí a tedy i tuberkulose jest nastuzení, nachlazení. Ať ptáte se toho, aneb onoho, každý zdá se býti v domění, že nachlazení vědou lékařskou na jisto jest postaveno, a že není dobře vlivům průvanu, studeného vzduchu, studené vody a větru se vydávati. Z toho všeho v kruzích širších panuje domněnka, že nastává nachlazení. Domněnka tato má pro lidstvo celkem zlobný vliv, neboť místo aby obecnstvu se radilo k otužování těla, cvičení téhož a posilování, je obecnstvo veškeré zaujato strachem před každým ovanutím větrem, studenou koupelí, průvanem a trochu napnutí sil při těla cvičení. Dnes jest na jisto postaveno mnohými odborníky zde i ve vlasti naší staré, zvláště proesorem Choudonským, že z pouhého pocitu chladna nemoc nevzniká, jak na sobě dotyčný badatel byl zjistil náhlou změnou teplot vysazením těla nejprve značnému zahřátí a potom ochlazení. Musil by vlastně člověk obklopen býti — jak týž autor dí — vzduchem ustavičně 100 stupňů teplým, aby se nenachladil; stvořen by byl vlastně člověk pro tropické podnebí horké, a ku podivu jest, že nachlazením by vznikalo hojně od sebe naprosto se různících nemocí; jednou po ovanutí větrem nastane rýma, jindy průvanem vzniká zánět plic, opět jindy chřipka, někdy zase rheumatismus kloubový a podobné. A při tom ta nedůslednost. Jednou z obavy před nachlazením žaludku dává se ohřívati pivo ve sklenici, jindy bez obavy třeba i při spocení těla zvláště o zábavách našich a jiných pojídá se bezstarostně zmrzlina; jednou ze strachu před na-

chlazením nohou zvykáme tělo choulolistivě na nejteplejší obuv, a jindy při tak zvaném "kneipování", chladné rosy se nebojíme, naopak nachlazení se přičítá i léčebný vliv. Toto děje se zvláště i zde mezi mnohými našinci, kteří čtou každý nesmysl vydaný některým nesvědomitým vydavatelem 'Kneipiády', vypočítané hlavně na zisk pana vydavatele a hloupost lidskou. A poukažte na tyto a jiné podobné nešváry, div vás neukamenují. Takovéto a jiné publikace ovšem v první řadě zodpovědný jsou za různé šíření mylných náhledů mezi lidem a mezi lidem naším zvláště. Ovšem vysvětlování vzniku nemocí nachlazením jest velice pohodlné, poněvadž každý snadno uhodne, kdy nastýdl a na kterém místě. Vždyť průvan jest skoro všude: doma, ve veřejných místnostech, v kostele, ba prý i na mostech. To, co jmenujeme nastuzením, nemá pro vznik infekční choroby a tedy i tuberkulose nijakého zvláštního významu a jest to jen jakási víra obecnstva, kteráž, jak dobře Honl podotýká, otužováním, uzdravením a posilováním lidu za delší čas vymizí z nářečí jeho, jako vymizel známý a pitomý pojem uhranutí čili urknutí. Ovšem větší a náhlé ochlazení těla čili namrznutí má jistě mnohý zlobný vliv na tělo naše.

Na některých místech pohlíží se na tuberkulosního pacienta jako na vyvrhel, ba jde se do krajností a říká se na těch ubohých pomahat, jim zbytečně život prodlužovat, ztrpčovat, když smrt tak jako tak jediným jejich jest vykoupením. Jak nesmyslné a jak kruté, nelidské! O moru, choleře, a mnohých nemocech nakažlivých také kdysi se tak mluvilo, také spolehalo se jen na náhodu, na boha a k němu modlení, co zatím tisíce a tisíce ubožáků mřelo podél cest. A hle, dnes věda lékařská, ta věda zkoumající a stále to nejlepší vyhledávající ve prospěch lidstva veškerého, zachraňuje na sta životů denně a i v počáteční tuberkulose činí přímo pravé divy. Jako rčení výše zmíněné nikterak s lidskostí se nesrovnává, tak také bylo by chybným souchotinářem všude vylučovati. Poučte jej a jeho rodinu, dejte mu nahlédnouti v tajemství předejití choroby a za náležitého dozoru svědomitého lékaře, jestli srdce jeho jest dobré a žaludek dobře tráví, nemocný při včasném rozpoznání nemoce, náležitém eviku, bez jakékoliv duševní a tělesné námahy záhy se zlepší a po malém odpočinku stane se v devadesáti procentech ze sta znovu užitečným členem společnosti lidské. Víme, že namítete ihned a co ten chud'as, co ten ubožák nemající hmotných prostředků? Zdaliž tu pro případy také není stát, zdaliž není právě jeho povinností o takové nešťastníky v dotyčných zvláštních ústavech starati se?

A den ten nadejde, že jako dnes očkujeme proti šíření se neštovic, že dojísta i očkovati budeme proti tuberkulose. Nežli však se tak stane, předejití chorobě bude hlavní ochranou a ochrana spočívati musí:

ve včasném rozpoznání,
poučení nemocného,
poučení rodiny jeho a přátel,

jakž již jsme řekli a tuto s důrazem opakuje, neboť právě tím věc vrací se k domácímu lékaři: Chceme pak my, jako dělo se až dosud spolehati pouze na všeliké léky staré a nové břechky, jež vyléčiti mají, mezi tím co ubohá ta mnohá stvoření šíří símě nákazy, lépe nevědouce, po našich domovech, na ulicích našich, ve veřejných našich místnostech, kostelích, síních atd., co zatím my lékařové, nezvedneme ani dost malého protestu, když naši řezníci, naši pekaři a naši groceristi trpící touto nemocí zhoubnou jednoduše zboží své sami zaobalují a nám i do našich domovů posílají s mnohým tím zárodkem nákazy, do mnohých rodin.

Nyní mluví se hlavně o žití na čerstvém vzduchu, venku a také v tom ohledu jde se někdy až příliš daleko, jakoby na každý případ bez výminky se hodilo. Proto porada lékařská i v tom ohledu jest první. Říci jednoduše nemocnému, aby odjel do Koloráda, Nov. Mexika aneb Sev. Karoliny a žil co možná venku, ještě nikterak nestačí. Musí se mu také pověditi o vlastní jeho životosprávě, chování se vůbec, pohybu atd.

V době naší, kdy skoro každý den slyšíme, že ten či onen propadl součotínám, obejde každého z nás nevolný pocit a děs: Stihne to i tebe? Nikdo nemá zaručeno, že jej osudná nemoc ušetří, každý se jí léká, ale přes to každý z nás denně se vytrvale přičiňuje, po leta se snaží, aby onemocněl. Jak to? Inu, celá spousta nemocí zaviňována bývá v prvé řadě, jakž Lahmann praví, nesprávnou výživou. Po leta se dostává tělu jednostranně a nadbytečně látek, které v množství tom mu přivozují neomylně jen nemoc. Zde v Americe pak jest rychlé to žití a úžasná spotřeba mas a bílkovin zvláště, co zatím jiných nutných látek, živných solí rostlinných a j., se tělu nepodává. Tím krev se zhoršuje, kazí a nemohouce vyživovati tkaň tělovou, tak jak jest třeba, sama přispívá neustále k vývoji těžkých chorob. Kdo o své výživě u nás vlastně přemýšlí, kdo přemýšlí o ochraně před nákazou? Nikdo! Teprve potom, když již zdraví svého jsme pozbyli začneme přemýšlet, tu najednou poznané bludy rázem chtějí bychom odstranit, ale již jest mnohdy pozdě a vedle nezáživnosti, povšechného vysílení, přepracování, staví se nám na oči choroba za chorobou, ačkoliv dříve ve shodě s mohutnou přírodou na utužení svém a posílnění mnohé jsme mohli vykonat.

Příroda dala nám dvě uši, dvě oči a pouze jeden jazyk a to proto, abychom více slyšeli, více pozorovali, nežli mluvili.

Sokrates.

PŘEMÝŠLEJTE O TOM, SOKOLOVÉ.

V listech českoamerických čteme stále a stále se opakující nárek, že zábavy rázu skutečně ušlechťujícího nenalézají v lidu našem podpory, což má za následek, že zábav podobných jest u nás tak pořídku, neboť pořadatelé vždy musí počítati s jistou ztrátou.

Kde stávají podobné příčiny k tak častým nářkům, tam nelze mluvit o nějaké opravdové inteligenci, tam zdá se, že nestává žádných organisací, pracujících "ku povznesení jména českého."

A přec s větou touto shledáváme se ve stánkách téměř každého spolku.

My sokolové psali jsme a dávali jsme o sobě psáti a řečniti, že jsme výkvětem česko-americké větve — a jest na nás, abychom skutky tvrzení to dokazovali. Před nějakým časem řekli jsme, že ty nejlepší časopisy naše — najmě listy svobodomyšlné — měly by v Sokolstvu míti nejvíce čtenářů a dnes tvrdíme, že právě ušlechtilé zábavy, jimž se u nás tak špatně daří, měly by v řadách sokolských míti nejvíce podporovatelů.

My přáli bychom si od srdce, kde jedná se o uspořádání něčeho opravdu krásného, opravdu ušlechtilého, poučného, aby pořadatelé naučili se říkati: "tam neb tam něco podobného setká se se zdarem — jsou tam sokolové, a ti takové věci podporují!" A my přáli bychom si též, aby pořadatelé všelikých hnusných barnumiad byli nuceni říci: "tam a tam bychom nepochodili — většinu obecenstva tam tvoří sokolové a ti takové věci nepodporují."

A nyní přemýšlejte, bratři: neprokázali bychom jako spolky národní našemu kmeni tímto způsobem více dobra, nežli těmi nejvzletnějšími články o "důstojném poslání Sokolstva", nežli věčným deklamováním o "výkvětu českém"? To vše jsou jenom slova — slova — slova — chceme-li uznání si vymoci, musí za nás mluvit skutky.

č.

Jen ti nás opravdu milují, kdo na chyby naše nás upozorňují. Tajný nepřítel se z vad našich jen raduje.

GILBERTOVY TANCE.

"Bratře Č. Bud' tak laskav a zodpovídej mi soukromě tyto otázky: V čem liší se ony tance Gilbertovy od tanců ostatních, neb od našich cvičení kroků? 2. Bylo by možno popsati mi některá ona cvičení? 3. Jsou tance ty pouze "pro oko" — anebo poskytují dosti tělesného pohybu? Na zdar!"

Chtěli jsme na otázky tyto odpověditi cestou soukromou, ale jelikož víme, že i jinde se o tato nová cvičení počínají zajímati, zodpovíme otázky ty ve sloupečích "Sokola".

V čem liší se tak zvané Gilbertovy tance od jiných cviků podobných, vysvětlili jsme částečně v jednom z minulých čísel. Jest to smíšenina esthetických cviků Delsarteových s cvičením kroků. My jsme zvyklí cvičiti kroky způsobem tím, že buďto v zástupu neb dvoj-, troj- ba i čtyřstupu probíráme kroky různé — tak že v jedné hodině probereme kroků několik. Gilbert má cvičení jednoho kroku upravené ve způsobu tance. Vezměme na př. nejjednodušší krok polkový; tento prováděn jest začkami, rozestavenými v rozstupu jako při prostných cvičeních; krok prováděn jest různými směry a s různými obraty, pohyby paží a pohyby trupu, tak že celek poskytuje velice ladný obraz. — Popsati ten nejjednodušší tanec jest prostě nemožno, a kdybychom ho i popsali, pochybuju, že by mu bylo porozuměno, neboť v tomto oboru nám názvosloví ještě schází. Ani v angličtině jsme se s jejich popisy posud nesetkali. Ačkoliv cvičení tato lahodí oku, poskytují množství vydatných pohybů všech částí těla. A chceme-li u dívek docíliti uhlazenosti, žádná prostná cvičení v ohledu tom nevyrovňají se těmto. Když slyšeli jsme hovořiti o tanečních těchto, pohlíželi jsme na ně též s jakousi nedůvěrou, ale když jsme — z pouhé zvědavosti nejdříve — několik těch cvičení prakticky probrali, přišli jsme k náhledu, že jsou vydatným a krásným cvičením pro dívčí odbory a od té doby snažili jsme se svůj materiál cvičební jimi co nejvíce obohatiti. Ačkoliv nesouhlasíme s tím, aby se v dívčích tělocvičnách cvičily jen výhradně cvičení tato, přece jen četné žádosti o utvoření jen výhradně "tanečních tříd" jest důkazem, jaké oblibě se cviky ty u amerických dam těší. Bratr cvičitel slibuje během tohoto roku navštívit Chicago — těšíme se a pak bude nám milo s cviky zmíněnými seznámiti jej poněkud blíže.

č.

Chybou naši jest, že vždy ochotni jsme kamenovati ty, kteří to s námi nejpříjemněji smýšlí.

VÝZNAM TĚLOCVIČNÝCH ŠKOL.

Mají naše tělocvičné školy pro nás význam nějaký? O této otázce slyšeli jsme pronášeti různé náhledy — mezi nimiž nejednou opakován byl i ten, že když nejsme s to docíliti toho, aby žactvo tělocvičnou školu navštěvující zůstalo věrno spolkům sokolským a v pozdějších letech množilo řady sokolů a sokolek, že tělocvičná škola významu pro nás vůbec postrádá, že jest zbytečnou.

Přijde ale na to, jak pohlížíme na tělocvik. Pohlížíme-li na tělocvičnou školu pouze na jakýsi ústav, v němž se mají odevhováti spolkům sokolským noví členové — posuzujeme-li tělocvičnou školu pouze

dle toho, kolik členů dodá spolku školu tu vydržujícímu, pak ovšem, nevidíme-li z ní ten užitek, jaký očekáváme, zdáti se nám musí vydržování školy tělocvičné zbytečným, bezvýznamným.

Pohlížíme-li ale na tělocvik tak, jak pohlíží naň nynější nová doba, pohlížíme-li na tělocvik jako na nevyhnutelnou část ve výchově nové generace, pak mají naše tělocvičné školy význam veliký. a my raději bychom viděli, kdyby sbory naše veškerou svoji snahu věnovaly zdokonalování škol těchto, nežli aby školy tyto zanedbávaly a obracely pozornost pouze výchově jednoho neb dvou družstev boreů, jichž prsa kryjí nesčetné řady všelijakých vyznamenání.

Ty časy, kdy za nejlepší sokolský sbor pokládán byl ten, jehož závodníci nejvíce cen dobyli, ty časy již minuly. My naučili se pohlížeti na tělocvik se stanoviska výchovného. Obec pokládá základy školního (duševního) vzdělání pro každé dítě za nevyhnutelné a tresty stíhají ty rodiče, kteří děti utlého věku do škol neposílají. Jak bychom pohlíželi na takovou obec, která by prohlásila, že když většina dětí do vyšších škol a universit nejde — nemají nižší školy pro obec vůbec žádného významu. A souvisí-li výchova tělesná tak těsně s výchovou duševní, jak se nám hlásá — pak školy tělocvičné mají tentýž význam pro společnost lidskou, jako školy věnované výchově duševní.

Namítá se často, že dítě během dvou neb třech roků v tělocvičné škole mnoho nezíská. Ale to jest omyl. Možná, že toho nepozorujeme, pokud počínání dítěte sledujeme mezi jeho rovnými — ale pusťme ho mezi děti, které nikdy tělocvik nepěstovaly a překvapení budeme, jaký rozdíl zrakům našim se tu zjeví. Již jeho krok se velice různí, jeho chování jest nenucenější, jest hbitější, ve hře smělejší, obratnější — vůbec je vidět, že svalstvo jeho mnohem hbitěji poslouchá rozkazů jeho vůle, nežli jak vidíme u dětí ostatních. A mají-li tyto vlastnosti nějakou cenu pro člověka — pak mají naše tělocvičné školy důležitý význam pro celou společnost. A prokazujeme-li cvičením mládeže dobro společnosti — málo na tom nám může záležeti, jaký zisk z toho plyne jednotlivému spolku. Jsou-li ale takové tělocvičné školy, kde utlá mládež během dvou neb třech roků ničeho nezíská, pak nesvalujeme vinu na školu, — vina spadá na bedra cvičitele, který mládeži nerozumí, tělocvik různosti věku a pohlaví přispůsobiti nedovede.

A proto opakujeme: vzorně řízené tělocvičné školy jsou velkým dobrodiním a každý dolar, na ně obětovaný jest dollarem dobře uloženým.

Nemluv mnoho. Těžký náklad dopraví na místo jen tiše se otáčející kola — a to, které příliš vrže, jenom práci ostatních stěžuje.

NA JATKÁCH NEVINNOSTI.

Napsal Elbert Hubbard. — Autorizovaný překlad.*)

Vedle státu Massachusetts, Jižní Karolína, vyrábí více bavlněných látek, nežli kterýkoliv stát Unie. Prádelny a továrny Jižní Karolíny vlastní a vede novo-anglický kapitál.

V mnoha případech stroje přádelen byly přestěhovány z Massachusetts do Jižní Karolíny. Přestěhování stalo se zdánlivě jen proto, aby spíše a blíže dostali se ku vlastní surovině; vlastní však příčina záleží v tom, že v Jižní Karolině není zákona, jenž pravidloval by dětskou práci. Bezcitná žádostivost pojí se tu se surovou nevědomostí, a výsledkem jest práce dítek tak strašného druhu, že africké otroctví u porovnání s ní jest ještě pravým rájem.

Mnozí z těch černých otroků dožili se dosti dobrého a vysokého stáří i těšili se mnohým radostem života.

Maličtí otroci z přádelen v Jižní Karolině nikdy nemohou se vyvinout v muže a ženy. Není tu žádných záznamů o úmrtnosti; majitelové přádelen překazí každý sebe menší pokus obecnosti, aby na dno fakt se dostala, však mým náhledem jest, že v mnoha přádelnách smrt vysvobodí ty malé vězně průběhem as čtyř let. Více nelze se nadíti jim života, a tento úsudek pochází nejen z pozorného pozorování, ale i z rozmluvy a vyšetřování s mnohými dovednými a zkušenými lékaři, již v okolí přádelen usazení jsou.

Hoši a dívky od šesti let a více jsou tu zaměstnáni. Obyčejně pracují od šesti hodin ráno až do sedmi večer. Po celé čtyry měsíce v roce jdou do práce za svítání a vrací se z práce v noci.

V poledne viděl jsem je seděti na zemi a hltati jídlo, jež pozůstávalo ponejvíce z kukuřičného chleba a slaniny. Tito shroucení trpaslíci v tichosti si žvýkali, až posléze únavou přemoženi klesli ve spánek na holé zemi prosti jsouce dětství svého. Málo které to dítě mělo střevíčků a punčoch; a celé tučty těch malých děvčat, reeme, sedmiletých, měly jen jedné sukně, jakés takés látky. A když nadešla doba práce, dozorce prošel těmi skupinami dítek lomcuje spícími, křičí jim do uší, zvedá je na nohy, a v několika případech kope do těch, kdož probuditi se opozdili.

Dlouhé odpůldne začalo — od tříčtvrtí na jednu až do sedmé hodiny pracují bez jakéhokoliv oddechu aneb odpočinku vůbec.

Tyto chuděrky, jež jsem viděl, po celou dobu dělaly jen jedno — dávaly pozor na rychle se otáčející cívky na rámu as 20 stop dlouhém, a zavazovaly přetrhlá vlákna. A u práce té sednouti si nemohly; stále sem tam pobíhajíce, dávaly jen pozor

okem napnutým, však jakoby strnulým na nitě v cívky se točící. Hukot strojů umlčoval každý jiný zvuk. Sem a tam pohybovaly se tyto děti dělníci bosýma nohama, a navazovaly zde i onde nitě přetržené. Dvě, tři aneb čtyry vlákna se přetrhnou, nežli těch 20 stop mohou přeběhnouti — a vlákna ta stále se trhají.

Hřmot a stále upřené pohlížení na rychle otáčející se cívky mají rozhodně vliv na cit nervový a v několika měsících následuje pochopitelná tupost. Dítě ubohé nemyslí, ano také více netrpí — paměť jednoduše odumírá, jako veškerá naděje. Již ubožátko nedbá o zelené lučiny, o bublavé potůčky, volnost lesa, a společnost všeho toho divokého, volného, všech těch věcí, jež tělocvikem a hrou vrcholí v běhu, šplhání, poletování a houpání se, plování a tužení mladistvého těla dovádívého. To dítě mimoděk přestalo pěstovati své tělo horlivým cvičením samovolným. Již necvičí svaly, ani vůli svou, dýchati hluboce ani neví jak a vzduch, který vdechuje ubohé ani neví, že zcela je zkažený — vzduch výpary továrny prosycený — o ten vzduch . . .

Práci svoji koná jako stroj; jeť abychom tak děli součástí té hřmotné strojovny; paměť mizí, tělesná živost klesla již tak nízko, že ani více necítí a netrpí. Příroda vyměřuje meze své na utrpení sama starající se o bezcitnost. Pakli trpíte, děkujte jí — jeť neomylným znamením, že ještě žijete.

V jisté večerní škole, v které několik dobrých žen snaží se aspoň trochu zlepšiti stav ubohých těchto obětí mladistvých na jatky nevinosti vehnaných, povídala mi učitelka, že se ani nepokouší učiti ubohé ty dítky čtení — jen s tím jednoduchým spokojí se pokusem, aby mysl jejich aspoň trochu vzbudily pomocí obrazů a vypravováním pohádek. A v takovéto škole spatřil jsem a byl svědkem divadla, že celá polovina, asi tučtu a více dítek, upadla ve spánek, který vlastně jen blbému klidu a mrákotám se podobal. Učitelka byla velice dobrou a nadanou učitelkou sílou, však vysílení tito tvorové byli pro námahy její upřímné až příliš — neboť někoho něco učiti a naučiti závisí přec jen od projevu života a toho tu, žel nebylo.

Rodiče těchto dítek posílají je tam, aby se naučily číst, však mně se řeklo těmi, kdož věci znají, že žádné dítě, řekneme, sedmi aneb osmi leté, jež pracovalo v přádelně jen rok čísti se více nenaučilo. Zakrnělo na mozk. Jeden rok v přádelně stačí, aby ztratilo schopnost hry; a dítě, které neumí si hrát, ničemu se nenaučí.

Učíme se ve chvílích radosti; hra jest vzděláním a také dětem jest vrozen pud k činnosti, kdykoliv jim nastane prázdná chvíle a volná a dobu tu děti zdravé hledí vyplniti zaměstnáním svým vlastním — hrou; zábavné snahy ostatně jsou i podmínkou vývinu a proto, když dítě okradete o jeho náchylnost ku hře, okradli jste je o jeho život.

*) "The Philistine", East Aurora, N. Y. Copyright 1905.

Příčina, že myšlenky ochabují a zmalátnělost nastává dítěte se zmocňující, záleží v tom, že pracuje o jedné věci stále po 11 hodin denně a není tu příležitosti k vyslovení se. Rosteme mluvou a mluva jsouc nám cvikem, jest životu potřebna. Dítě v prádelně nemluví nikdy s nikým — a byť i pravidla toho nezakazovala, hrmot strojů znemožňuje každou sebe menší výměnu myšlének. Veškerá nařízení a povely dějí se němohrou, k níž dodá se ještě pár štulec, zatřesení a po případě kopnutí. Takový malinký červík, otrok ztrácí všecken styk s druhými a celým světem kol.

Chtěl jsem jednoho z těchto droboučkových dělníků nadzvednouti, jen abych se přesvědčil kolik asi váží. A tím chatrným tělíčkem as 35 liber kůže a kostí, jakoby záchvěv nesmírného strachu proletěl a dítě mimovolně v před se sklonilo, aby rychle jen navázalo přetrženou nit. Vzbudil jsem pozornost jeho dotekem, nabídnal mu desáček. Vzhledl ke mně s němým výrazem ve tváři, tváři, jež vypadala spíše jako 60-letého starce, zvráskovatělá, stažená, zažloutleblá a bolest jevící. Nesáhl po penízi mu nabízeném — nevěděl ani co to je. Snažil jsem se pohladiti jej po hlavě a ve tváři. Úsměv můj přátelský neznamenal proň ničeho — ba spíše snažil se mně vyhnouti a zrakem ztrnulým dával na jevo, že bojí se snad trestu. Pocelování bylo věci neznámou tomuto dítěti, soucit nebyl mu nikdy údělem, a láska matky, která ještě nedávno jej nosila v náručí, byla zapomenuta v tom hukotu koleček a naprosté němoty a tmy mezi neznajících.

A bylo tu na tučty takovýchto dítek v dotyčné prádelně. Lékař, který mně provázal, prohodil, že všechny as tak do dvou let zahynou a místa jejich obsazena budou jinými — byloť dítek vždycky dost. Zápal plic jich nejvíce porazí. Soustava jejich se sláblá jest pro každou nemoc zralá, a když pak nemoc přijde obyčejně žádné není záchrany, žádné pochyby o výsledku. Léky, jakoby ani účinkovati nemohly — přírodní vzdor, soustava jest tu zmořena, zničena a pozbyla všeho a tak dítě klesá v mdloby vysílení a umírá.

Pouze v pěti státech, mám za to, že není zákonů, jež zakazují zaměstnání dítek. Dětská práce trvá v Georgii a Alabamě do té téměř míry a zrovna tak hanebně, jako v Jižní Karolině, však v každém tom státě nalezájí se sdružení statečných mužů a znamenitých žen, jež vedou válku, aby zamezila dodávku masa lidského na tyto a jiné jatky nevinnosti, a tyto jejich snahy, těchto dobrých lidí dobré vůle vedou aspoň k tomu, že necitní majitelové prádelen musí aspoň někdy něco učiniti, tu i onde udělati ústupky. Však Jižní Karolina v ohledu tom pokulhává a stateční pracovníci o svobodu zdá se, že jsou tu v menšině.

A za to vše ať zodpoví si Massachusetts.

Jižní Karolina přede bavlnu, aby Massachusetts mohl nosit hedvábí.

Jižní Karolina nemůže zrušiti dětskou práci, protože majitelové prádelen, kteří bydlí v Novoanglicku, jsou proti. Vložili své miliony do závodů svých v Jižní Karolině, s tím přímým dorozuměním se státním sněmem a guvernérem, že nemá tu býti žádného státního dozoru na prádelny, aniž má se jakýmkoliv způsobem překážeti bohatým zaměstnavatelům v tom, jakž zachází se svými zaměstnanci. A při každé volbě navržení do sněmu tajně slibiti musí, že nepřijmou zákona, který by rušil dětskou práci, aneb ji nějak pravidloval vůbec. Jinak nemohou očekávati zvolení — kapitalisté spojí se s tak zvanými "crackers", a každý člověk, který zjevně byl by pro odstranění dětské práce se šikovně "poznamená".

A takový "cracker", kapitalista a co hlavního jejich sluha "boží", kněz a kazatel žijí a tyjí z dětské práce, a ten kdož by se odvážil zvednouti hlasu svého na ochranu ubohých a nevinných dítek, prohlásí se ihned za vzdychajícího sentimentalistu, jenž podlomiti se snaží nejlepší zájmy vlastního svého státu. A tak i zde znovu se ukazuje, že kněží jsou nejsilnější oporou všeho nespravedlivého a soukromého kapitalistického pořádku, vštěpující přímo božskou úctu ubohému lidu vůči svým vlastním dřičům. A vše to děje se slibem nebeské blaženosti po smrti, co oni zatím od pánů zaměstnavatelů berou krvavé odměny. Avšak na to se "cracker" kozla ptá — u něho jsou to osobní práva, jak a co dělají s dětma, vždyť je hlavou rodiny a jde tu i jen o rodiny jeho čest. Proto míchati se do soukromých záležitostí jeho — nedovolí . . .

A proto také o každé volbě zarputile chrání si tato práva — a proč by také ne, vždyť bez tak jiného nemá na práci — ostatně vše jiné ztratil, jen "čest" svou nikoliv. Kdyby ženy mohly v Jižní Karolině hlasovati, pak jedním rozmachem mocným zbavily by se dětské práce, však žel, že žena v Jižní Karolině sotva vlastní své tělo. Jižní Karolina jest jediným státem Unie, kde není rozvodního práva. Tam něžná, lepá žena provdávši se za všelikého otropu, má jej na vždy a on má ji. Stát jim rozluky nepovolí. Pouta v Jižní Karolině uzavřená nikdy se nezlomí a klíč od nich se ztrácí.

Vyprávím všechny tyto věci bez jakéhokoliv předsudku vůči lidu v Jižní Karolině jako celku, neboť mnozí stateční, úslužní, rozumní a nanejvýš lojální a velice pohostinní přátelé moji tam žijí, přátelé jakých málo je kde na světě. Zmínuji se o věci pouze z toho ohledu, abych poukázal na fakta i osvětlil proč většina lidu v Jižní Karolině jest ještě hodně pozadu a proč tam misionáři spíše mohli by a měli pracovat.

Dozvěděl jsem se z pramene zcela spolehlivého, že prádelna mající výplatní listinu v obnosu \$6,000

týdně v novo-anglických státech na Jihu může se vésti s nákladem \$4,000 týdně. To znamená úspor \$100,000 ročně a prádelna majíc kapitálu \$1,000,000 dostává tak 10 procent čistého zisku ročně.

Jistá prádelna v Columbia, J. K. má kapitálu \$2,000,000. Asi v půl tuetu jiných měst jsou prádelny s kapitálem jeden milion a více. Všechny tyto prádelny mají "smíšené obchody", jež dotyčné firmě prádelnu vlastníci náleží a tu zaměstnaní musí kupovat. Poskytuje se tu jistý úvěr a ten dělník, který dostane někdy tvrdý dolar na hotovosti za práci svou jen zřídka se vyskytuje. Pokladník takového závodu mi prál, že z 19 rodin ve dvaceti, ani jedné není, která by viděla hotové a sotva kdy uvidí. Účet vede se s hlavou rodiny. Jemu se počítá nájemné z domku, pojištění, topivo — tři to věci na které si ten člověk nikdy ani nevzpomene. Dále poukázky na společnost vydané rovněž se sčítají. Pak přijde k tomu různé zboží smíšené, šaty a tretky, jež ženám hlavně se líbí a děvůškám, jež rády se strojí. Úvěr ovšem jest obmezený. Mnohdy se stává, že se přetáhlo a to do té míry, že k poslednímu posléze obchodvedoucí nedá více, nežli trochu kukuřičné mouky a slaniny, čili jenom tolik, aby rodina nemusela trpět hladu a mohla pracovat.

Hbitý pan pokladník, jenž mi tato vysvětlení podával, snažil se mi dokázati jen tu nevědomost "ubohých těch bělochů" — "cracker" nedovede si účet svůj sám spočítat —, aby dokázal, jak velká v něho tu musí být důvěra.

(Dokončení.)

Mlčení jest nejlepší odpověď jen tenkrát, když to učiniti můžeme u vědomí své bezúhonnosti.

SLAVNOST TĚL. JED. SOKOL PRAHA.

V neděli, dne 8. října oslavovala T. J. S. Praha sedmnáctileté trvání své a oslava ta byla, jak znížeji uvedeného referátu, ze Svornosti vyjmutého, vidno, velice zdařilou. Zpráva zní:

Sedmnácté výročí působnosti Sokola Prahy bylo okálejším, než kdo očekával. Přízeň obecnstva sboru tomu projevena v míře do okázalosti jdoucí. A sbor ten si toho zaslouhuje plnou měrou, neb po celý ten čas stál v popředí každého národního hnutí, ať již místního neb všeobecného. Za dobu bylo mu přestáti mnohých strastí, ale ze všech vyšel, jak včera ukázal, vítězem. Vzdor krásnému počasí síň budovy Č. S. P. S. naplněna byla obecnstvem od 2. hodiny odpolední až do pozdní noční a nebylo stolu, který by nebyl obsazen. Síň byla vkusně vyzdobena prapory českými a americkými. Se stropu vznášel se nad shromážděním sokol, dovedně ze dřeva vyřezaný, práce to Sok. Kroupy. Kapela p. Lhotáková zahájila oslavu skladbou J. Dvořáčka "Vítězný pochod Sokolů". Pak uvítal shromáždění starosta sboru, sokol L. Široký. Popsal v řeči své založení sboru dne 9. října 1888. Zmínil se o osudném roce 1892, kdy sbor stál na kraji úpadku a o jeho znovu vzkříšení. Nyní sbor čítá 152 členů. Poděkoval též za přízeň sboru projevenou a slíbil, že se sbor vynasnaží, aby si ji udržel. Slova jeho byla pro-

vážena provoláním "Na zdar sboru Praha!" Ostatní čísla hudebního programu byla vždy hlučně odměněna a nejednou potlesk neutihl dříve dokud nástroje nepřiložily znovu k ústům. Když odpolední program vyčerpán, připravena síň k veřejnému evičení. O půl osmé hodině za zvuků sokolského pochodu vstoupily do síně první řady větších žáků denní a večerní školy. Žáci uvítání potleskem a to dodalo jim chuti ku evičení na koních a kozách. Cvičily tři silné čety a hbitost dorostu toho obdivována a odměňována bouřemi potlesku. Sotva oni skončili a náčiní odklizeno, přišli žáci s činkami a žákyně s praporečky. Byli to menší návštěvníci denní školy, ale evičení svá provedli znamenitě. Každé z těch oddělení eviků jejich následovaly výbuchy pochvaly. Třetí číslo vyplnili větší žákyně evičením s tyčemi, hoši prostnými. Nejlepším číslem bylo však první vystoupení sokolek. Po přesně provedeném reji postavily se ku evičení při zpěvu. Byla to novinka. Když spustily: Červená modrá fiala, a při tom dle taktu různé pohyby prováděly, vládlo síní hrobové ticho a lahodný ten český zpěv dívek a žen nesl se velebně síní. Při 2. oddělení pěly: U panského dvora, při třetím: Pásla jsem ovečky, při čtvrtém: Tázete se, proč jsem Slovan. Když pronesly "český otec, česká máti" bylo pozorovati vážné, významné a radostné pohnutí mezi obecnstvem. Podotýkati, že pochvala provázela každý oddíl, zdá se býti zbytečným. Sכולky tímto svým vystoupením získaly si jistě velikou přízeň a ukázaly škarohlídům a nepřiznivcům diváckého tělocviku, že v sokolování neučí se pouhému skákání, ale při tužení se, poznávají zároveň český zpěv, jenž jest dnes kdy ochotnických divadel po řídku, důležitým činitelem k výchově mládeže a v národní uvědomlosti. Ukázaly zároveň těm slečinkám, jež se anglicky naučily a jež ve společnosti rády se chlubí písněmi cizími, že naše národní písně možno beze studu pěti a že jsou daleko lepší nežli pěti nějaké: Under the maple tree. Než sכולky odešly ze síně, zavedly si evičitele P. Beránka na jeviště a zde mu sokolka E. Dubská odevzdala krásný zlatý odznak sokolský v odměnu za tak dobré naevičení. To byl již druhý projev uznání, jež se dostalo příčinlivému evičiteli tomu. Větší žákyně a žáci odevzdali mu před tím krásnou kyticí růží, svázanou stuhami národních barev. Sokol Beránek byl projevy těmi nemálo překvapen a budou mu zajisté povzbuzením k další činnosti. Po malé přestávce vystoupili před obecnstvo evičící členové Sokola Pokrok a Prahy. Pěkným rejem přešli k obtížným evičením prostným a dlužno říci, že provedli je téměř bezvadně. Cvičením na nářadí s jedním střídáním zakončen večerní program. — Výkony junáků na nářadí: hrazdě, bradlech, koni a koze byly sledovány se zájmem a zvláště oněch na hrazdě. Večer byla návštěva obrovská. Galerie byla plná a hlediště bylo stejně zaplněno. Zadnější museli na dlouho v paměti Sokolů zdejších. Od závodů Župy Fugner Tyrš nebyli jsme svědky lepšího a důstojnějšího vystoupení jejich a zamlouvalo-li se něco, bylo to také to, že členové sboru Pokrok pomáhali Sokolu Praha ke zdaru. — Slyšeli jsme ne z jedné úst, jak by to oběma sborům slušelo, kdyby se spojily, kdyby měly jednoho evičitele z povolání, by dítkám dostalo se té opravdové pozornosti ve výchově tělesné jakou si zaslouhují. A nic těžkého to není, neshází nic než trochu dobré vůle, trochu nátlaku vlivné veřejnosti na ty, již staví se v cestu dobré věci.

Bud' opatrným, aby ti nikdy — jak se po americku říká — nenarostla "velká hlava". Pamťuj, že s hlavou mozek neroste.

Peníze jsou nám prospěšny, pokud jsou naším sluhou — ale nebezpečny jsou, stanou-li se naším pánem.
Bonhours.

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB. CO.,
566 W. 18th St. Chicago, Illinois

Official Paper of the United Bohemian Gymnastic Associations.

Vychází 15. každého měsíce v Chicago, Illinois

Pořadatelé:

Dr. J. RUDIŠ - JIČÍNSKÝ, Cedar Rapids, Iowa
Části přírodovědecké, zdravotní, atd.
JOSEF ČERMÁK, 1562 W. 16th St., Chicago, Ill. Části žil. pověšné
A. HALLER, 818 So. Ashland Av., Chicago, Ill. Části technické

Editors:

Veškeré dopisy pro "Sokola Amerického" buďtež zasílány hlavnímu pořadateli:
Dr. J. RUDIŠ - JIČÍNSKÝ, Cedar Rapids, Iowa

SUBSCRIPTION - - - 75 cents per year
Předplatné 75 centů ročně - - - Do Čech \$1.00

Kdo z Evropy zasílá předplatné mezinárodní poštovní poukázkou, sděl tak rovněž i výpravčímu listu našeho, aneb jednateli V. V. Předplatné, jakož i oznámky do listu příjímá jednatel Výkonného Výboru N. J. S., aneb ustanovení jednatele zeldělní.

JAN ČERNÝ, 437 E. 71st St. New York City, jednatel Výkonného Výboru

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí být v rukou hlavního pořadatele do 1. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevrací a neschovávají děle, nežli od čísla k číslu.

Přestěhování oznámí výpravčímu každý přesídlivší se sokol sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ku kterému sboru náleží. Nové, odstoupilé a vyloučené členy oznamuje tajemník aneb účetní sborů výpravčímu každý měsíc.

Tiskárna a výpravčí listu:

NÁRODNÍ TISKÁRNA, 566 W. 18th Street, CHICAGO, ILL

CO ČÍSTI?

Nemůžeme v úzkém rámcí tohoto skrovného přehledu pověditi o všem, co měli bychom čísti, ale tolik dovoluujeme si zdůrazniti, jakž na místech těchto stalo se mnohokrát již, abychom etli každou dobrou knihu, každé dobré dílo, časopisy nejlepší volné myšlenky a měsíčníky odborné, hlavně podle toho jaké jest i naše zaměstnání, v němž za neustálého pokroku vzdělávati se chceme, aneb jaké naše tužby a snahy jsou. Dobrá kniha nejlepší jest učitel, přispívající obohacujícími vlivy svými na mysl naši, jež pak tím spíše uschopňuje se k vlastnímu porovnání, pozorování, rozumování a sushlechtování a vlastnímu přemýšlení, jež pravdy hledajíc, se utužuje. S poučeným nutno střídati ovšem i zábavné, však zábavné tak, aby nelehtalo smyslné a dráždilo všelikou otravou, již žel nalezáme tak často v braku spousty krváků a p. Ukázky ze světových literatur, anglické, francouzské, ruské, německé, italské, skandinávské, španělské atd. rozšíří jen obzor náš a studujeme-li i práce druhých bratří našich slovanských zvláště Jihoslovanů a p., možno-li v originálech a porovnáváme tu teprve se přesvědčíme o povznášejících vlivech dobré práce písemní na mysl naši. Ten kdo zaměstnán jest v obchodu, dobře učiní, když oboru svého listů sledovati bude pilně, jako ten lékař, jenž u vědě své nezůstane pozadu a čte a čte listy lékařské, strojník strojnické, právník svého oboru, dělník listy uniové, federací a otázek sociálních i národohospodářských se týkající a tak dále. My pak sokolové a sokolky, a kdož medle může nám zazlívati, budeme číst nejprve listy své, to písemnictví sokolské podporující nejvíce,

již proto, že tak mnohý tu skvost v našich knihách tělocvičných, českých, mnohá perla nezapomenutelných vůdů a zakladatelův věci naší, ano i mnohá pěkná práce z dob novějších. My budeme čísti tedy i knihy a časopisy sokolské, ale jak čísti? Pozorně čísti a uvažovati o všem co spisovatel nám vypráví. Neskákejme z místa na místo, nedejme se jen uchvátiti nějakým tím předmětem, dějem, aniž bychom hlouběji v práci vlastní nenahlédli. A když nás oklame naše vědění, když to či ono nepoutá protože vlastní myšlenky jsme zapomněli, aneb nepostřehli hned, nejděme jen dále, ale čteme totéž ještě jednou až pochopíme.

Proto, aby čtenář náš učiniti si mohl ponětí, kde a co vychází na prospěch věci sokolské, co máme čísti, aspoň pokud listů našich se týče, poměry jen když trochu dovolí, co doporučovati, stopovati, dovoluujeme si i letos uveřejniti aspoň seznam sokolských časopisů, vybízejíce spolu k hojněmu jich předplácení, zvláště pro knihovny naše. Činíme tak s tím větší radostí, protože dnes tisk sokolský jest nejen ve vlasti naší činitelem mohutným, ale i u nás již zasahá trochu dále, ať již tomu komu po chuti, či nie. Nám stačí, že ze slabých sil svých svědomitě a poetivě snažíme se býti členy dnešního mohutného a utuženého kádru padesáti tisíc lidí, jenž na "povznesení tělesných a mravních sil v lidu českém tvoří instituci prvního řádu."

V těchto pracích našich, kdož diviti se nám může, vyhledáváme vždy posily a povzbuzení hlavně v časopisu "Sokol" v Praze vycházejícím, tom listě vedeném dle skvostného vzoru Tyršova. Na kolik tu čerpati lze poučení ve věcech našich veškerých, na kolik označení těch pravých cest k uzdravení lidu našeho vůbec a co tu zpráv ze všech končin slovanských, kde Sokolstvo zapustilo pevné své kořeny. Časopis tento důkladný, který již na třicátý prvý rok vede bratrské šiky naše ve vlasti, nyní redakci Dr. Jos. E. Scheinera, v době poslední i nás ob čas vzpomene a my jen ve sborech našich měli bychom míti všude v knihovně. Při tom však musíme jej i číst. Předplatné do Ameriky na rok \$1.10 ctů. Adresa: "Sokol" Prague, Bohemia, Europe.

Cheeme-li pak nahlednouti hloub a utvořiti si správný soud o nynější organizaci "Svazu českoslovanského Sokolstva", tož přečteme si hlavně "Věstník Sokolský", jenž rovněž vychází v Praze redakci Rudolfa Bílka. Mnohé ty úvahy a původní články v tomto listě, jakož i část technickou pozorně sledovati budeme, dojistá jen povzbudí nás k práci účinnější. Vychází 10. a 25. každého měsíce. Předplatné na rok 3 koruny. Redakce v Praze, II. Ferdinandova tř. Šlikův palác. Administrace v tiskárně Dra. Ed. Gregra, v Praze II., v Tůních 8.

"Borec", věstník Česko-slovanské sokolské Župy Fugner-Tyršovy, v Chicagu. Ročník osmý. Pořadatelé Jaroslav Kořář a Karel Rajman. Výpravčí listu Josef Šmaha. Vychází jednou měsíčně. Redakce 464 Washburne Ave. Administrace 510 West 18th St., Chicago, Ill. Pořadatelé listu snaží se a u společném konání Sokolstva amerického spolu s námi i vidí tu pravou metu, ten cíl nás všech mohutným Svazem spojených bez rozdílu smýšlení a kroje. Také v listě tomto za dobu poslední sneseno dosti záživného materiálu, jenž přímo svědčí o dobrém vedení. Dopíšte si o číslo na ukázkou a přesvědčte se sami.

"Besídka Sokolská", ročník sedmý jest orgánem Jednoty Dělnických Amerických Sokolů. Redaktor Em. V. Voska, 338 E. 70th St., New York City. Také ze stránek tohoto sokolského časopisu vane dnes jiný duch rozhodně příznivý společné práci naší i v zemi této. Dnes pak, kdy nutno věděti vše a učiti se třeba ze všech těch chyb našich minulých doporučujeme bratřím našim a sestrám, aby list k nastávajícím dlouhým večerům zinním si předplatili.

"Prapor", měsíční hlídka sokolská vycházející v Kolíně v Čechách jest samostatný list sokolský a to prvního rázu. Ročník 8. Tu čtete mnohdy úvahy časové, jež vynikají nejen britkým a přece na nejvyšší spravedlivým perem, ale duchem v pravdě sokolským. Redaktor J. V. Prášek. Před-

platné ročně 2 K. 50 h. List také nás v Americe ob čas si vzpomene, sleduje činnost naši.

"Věstník sokolské župy Orlické". List pro zájmy vnitřní. Redaktor A. Šram v Hradci Králové. Ročník 10. Vychází každého měsíce, dne 12. Předplatné ročně 1 K. 20 h. Administrace v Hradci Králové u J. Valenty.

"Věstník sokolské župy Budečské". Redaktor František Kýn z Kladna. Ročník 3. Vychází 1. každého měsíce. Předplatné ročně 1 K. 20 h. Zářiové číslo obsahuje zvláště pěkný článek "Tyrš jako politik", vedle celé řady jiných pěkných statí a zpráv.

"Fuegner", věstník župy Krušnohorské a Sladkovského vychází jednou měsíčně. Další údaje nám schází.

Věstník sokolské župy Krkonošské Křištofa Haranta z Polžic. Vychází 1. dne každého druhého měsíce. Předplatné obnáší 1 K. Redakci vedou E. Beneš, Semily, A. Makovec, Železný Brod, Jos. Č. Lisý Čes. Šumburk. Různé zprávy župní jsou tu velmi zajímavé a pěkně uspořádány, mimo jiných zvěstí sokolských.

"Sokolský zpravodaj na českém západě" změnil ohlavení v jednodušší a případnější "Sokol na českém západě." Jest list věnovaný zájmům sokolských jednot na českém západě a vyniká nejen vhodnou úpravou, ale i duchem volným. Technická část jest velice pěkně sestavena, vedle hojných růzností. Předplatné K. 1.60 ročně. Zodpovědný redaktor Fr. Erben. Ročník 4. Vychází vždy 1. každého měsíce v Plzni. Administrace v tiskárně Stillera Erbena tamtéž.

"Cvičitelské Listy", odborný list evičitelstva jednot sokolských redakci Fr. Erbena v Plzni, Goethova ul. 288 jest práce opravdu doporučení našeho si zaslouživší. Každé jednotlivé číslo vyniká články, jež rozhodně přispěti musí k obohacení vědomostí evičitele, čtenáře. Jsou tu sestavy jednoduché, snadno pochopitelné a psané od základů. Předplatné obnáší pouze tři koruny. Sbory naše měly by objednat nejen pro evičitele, ale i knihovny své.

"Tyrš", věstník sokolských žup na Moravě Hanácké a Komenského. Ročník 4. Vychází každého 10. dne v měsíci. Předplatné 2 K. Administrace v Kroměříži, Kolárova ul.

"Slovenský Sokol", úřední orgán Tělocvičné Jednoty Slovenské Sokol ve Spojených Státech dospěl již k číslu 4. a jest opravdu pro americkou Slovač zjevem jen krásným. Redaktor Karel Štiasný. Vychází každý druhý pátek v měsíci. Předplatné na rok \$1.20. Čteme-li pilně záhy seznáme, že slovenčině snadno porozumět lze. Adresa Alleghany, Pa., 119 E. Ohio St.

"Výchova tělesná". List věnovaný tělesným cvičením mládeže. Redaktor Jar. Karásek a Jan Svozil. Vychází v Brně jednou za měsíc. Předplatné na rok K. 5.50. Nakladatel A. Píša, knihkupec v Brně, na Moravě. Jestli jest v písemnictví sokolském listů dobrých, tož časopis tento dojísta zaujímá v řadě té místo prvé, pokud stránky technické se týče a naši evičitelové, již mládeži rádi zvláště pěkné hry dopřejou, dobře učiní, když si jej objednají. Obsah od čísla k číslu jest vybraný.

"Slovenski Sokol" vychází 25. dne každého měsíce v Lublani a sice redakci Dr. Viktora Murníka. Předplatné na rok obnáší 2 K. 50 h. Administrace v Lublani, Římská ce sta 9 III., redakce Sv. Petra cesta 38 I.

"Sokol". Časopis chorvatského a slovinského Sokolstva. Redaktor Dr. Franjo Bučar. Vychází měsíčně. Předplatné 4 K. Administrace v Záříbeu, na Sveučilištnom trgu. Oba tyto slovinské listy lze doporučit zejména těm, kdož opravdu zajímají se o silné Slovanstvo vůbec. Pomalu-li čte se snadno pochopíte.

"Przewodnik Gimnastyczny Sokol". Orgán polských tělocvičných jednot v Rakousku. Vychází ve Lvově jednou měsíčně. Předplatné 3 K. Administrace ve Lvově przy ulicy Akademickiej.

"Sokol". Orgán polských jednot v Americe. Vychází v Chicagu, Ill. na Ashland ave.

"Sokol". Orgán polských tělocvičných jednot v Němcích. Předplatné M. 1.60 f. Vychází v Poznani, Piekery 7.

"Zdrave a sila". Orgán bulharských tělocvičných jednot "Junak". Redaktor Christo Manasov. Předplatné 1.50 lva. Administrace ve Varně.

"Gorič". Nezávislý věstník jednot. Redaktor Kiril Slavov. V Čizpanu. Předplatné 6 lvů. Vychází třikrát měsíčně.

ZÁVODY STÁTNÍ.

vedené Župou Východní N. J. S. ve dnech 16. a 17. září t. r. v New Yorku.

Bylo mi Výk. Výb. N. J. S. uloženo, abych podal zprávu o závodech, které byly pod dozorem Župy Východní dne 16. a 17. září v Sokolně T. J. S. New York odbývány. Musím tedy svému úkolu dostátí, a podávám vše, co asi třeba a doufám, že bude postačitelé. Úkol sám jest pro mně dosti obtížným, neboť vím, že nejsem naň dosti silným, jsa přesvědčen, že máme ve svém středu členů, kteří by práci tuto mohli mnohem lépe ku všeobecnému uspokojení vykonati. Však nezbývá nic jiného nežli uložené vykonati. A tak se musím dát chtě nechtě s chutí do práce a vám, milí bratři sokolové a sestry milé, zprávu dle mé schopnosti podati, v naději, že bude přijata a uspokojí.

Závody v Sokolně T. J. S. New York děly se pod dozorem Župy Východní N. J. S. a řízeny byly župním náčelníkem br. H. Sekyrou. Počalo se s vlastní prací o 7. hodině večer a podílely se na ní následující sbory: T. J. S. New York, Svornost, Fuegner z Newarku a Dě. A. Sokol z Winfield, L. I. dále sbory sokolek New York, Long Island a Newark. Úhrnný počet boreů a závodnic byl 105; dosti značný počet na závody celkem menšího rázu. Cvičilo se od 7 do 11 hodin večer na veškerém nářadí, a musím doznati, že naši bodří hoši hleděli jeden druhého výkony svými překonat. Závodníci obého pohlaví upoutali veškeru pozornost přítomných pozorovatelů a každý dychtivě sledoval a očekával výkony jednotlivců i výkony společné, a jsem jist, že žádný nebyl ve svém očekávání sklamán, neboť každý lepší výkon vyvolal upřímnou radost všech přítomných.

Dne 17. září započalo opět cvičení a závodilo se na nářadí spolu se skoky, což potrvalo do 2. hod. odp., načež byly závody na nářadí ukončeny. O půl čtvrté hodině odpovědne zavzněl povel ku veřejnému cvičení, na které každý zvláště žádostiv byl, aby viděl ty čtyry, ty borce již v den předešlý v sobotu večer, a na to celé nedělní dopoledne byli stále v šiku zápasném, člen proti členu zápase; a nyní společným vystoupením měli ukázati vlastní pokrok, zkázněnost, vyspělost a utužení před zraky soudců jiných, před zraky obecnstva, jehož četný počet zaplnil veškeré místnosti Sokolovny. Pohled celkový byl úžasně krásný a úchvatný. Každý zdál se býti v jiném světě. Viděli tu početnou skupinu všech cvičících, jak sokolů, tak sokolek a dorostu. Srdece zaplesá, vidíme-li vedle sebe druha neb družku, kteří jedné myslí, jednoho ducha a jednoho smýšlení jsou a za stejným cílem se ubírají tou světlou stopou myšlenky, kterou jim naznačili nesmrtelní národní velikáni Fuegner a Tyrš.

Pořad byl následovný:

1. T. J. S. Dívek a paní, Long Island: (šerm) cvičení tyčemi, počtem 8 ve třech oddílech, vedením evičitele br. J. Vančury.

2. Čekanci (dorost) T. J. S. New York, cvičení prostná ve čtyřstupe vedením br. A. Jahody, počtem 24.

3. Sokolky newarské, vedením evičitele V. Ptáčníka, provedly cvičení tyčemi o čtyřech oddílech.

4. Společné vystoupení sokolů sborů New York, Newark, Dě. Am. Sok. z Winfield, Fuegner, L. I. C., Svornost, v počtu 66 v šestistupech. Provedli cvičení tyčemi velením br. V. Hampla, náčelníka T. J. S., N. Y., a sice ve 4 oddílech.

5. Společné vystoupení všech sokolek: New York, Newark a Long Island. Cvičily činkami v počtu 48 ve čtyřstupech vedením br. F. Martynyho.

6. T. Sbor Dívek a Paní z New Yorku provedl skupinová cvičení kůželi v počtu 16 za vedení cvičitele br. F. Martynyho.

Číslo 7. věnováno cvičení na nářadí spojených sborů, jichž borci byli se účastnili závodů. Tu všichni znovu se tužili, aby ukázali obecenstvu volná a nářadová.

O celkovém výsledku jak závodů tak veřejného cvičení jest nutno vzdáti jen pochvalu, a tak bylo i z mnoha stran od přítomného obecenstva dáno na jevo. Na některá čísla třeba však zvláště poukázati, jako na příklad ono Těl. Sboru Dívek a Paní z Newarku, jež provedly cvičení prostná s takovou určitostí, dohvilností a ladností, že radost bylo pohleděti. A v dosti krátké době je nacvičily, a zdar tu z velké části přičísti dlužno na vrub přičinění se jejich cvičitele, br. V. Ptáčníka, který může býti hrdým na výsledek svého namáhání. Dále zvláštní pozornost věnována byla T. Sboru Dívek a Paní z Long Island, které též svá cvičení s úspěchem provedly a pochvalu přítomných jen zasloužily.

Zvláštní pozornosti těšily se ovšem čtyři Dě. Am. Sokola z Winfield, Long Island a první četa T. J. S. New York, které cvičily střídavě na hrazdě a bradlech.

Nemalé pochvaly zaslouží si družstvo sboru Dě. Am. Sokola z Winfield, jež svým vystoupením a přesnou zkázněností upoutalo na se zraky všech přítomných i vzbudilo obdiv vspělostí a utužením i ve výkonech obtížnějších a složitých. Často odměňováni byli potleskem znaleců mnohých i obecenstva. Byly to pravé vzory a mohli za příklad sloužiti ostatním.

Též pozornosti těšily se i sokolky T. S. Dívek a Paní New York při skupinovém cvičení kůželi. Cvičení uchvátilo všechny, kdož je pilně sledovali, rozpoznávše krásný soulad všelikých proměn a skupin, se stránky technické pak byl oddíl za oddílem přítomnými cvičiteli rozebrán a br. Fr. Martynymu vysloven největší obdiv nad sestavou a složitostí celého cvičení a nad vzorným jeho provedením. Po vyčerpání odpoledního pořadu oznámeno, že večer o půl sedmé bude společná večeře boreů a šoudeů, načež měla nastati radostná chvíle, oznámení výsledků závodů, výsledků vzorného zápasu člena proti členu, čtyři proti čteti a sboru proti sboru. Jeden každý borec žádostiv byl zvědět, jak asi pochoďil v závodě, jak asi předčil svého soupeře a zvítězil-li, potrásl pravicí tomu, že svojí pilí neunavnou překonal jej, a podlehl-li, tímž pozdravem přál svému soku jeho vítězství, jež přičiněním svým po nestranném rozhodnutí soudeů obdržel.

Výsledek závodů byl následující:

Sokolky.

1. četovou cenu T. S. Dívek a Paní, N. Y., 217.2 bodů.
2. četovou cenu T. S. Dívek a Paní, N. Y., 178.5 bodů.
3. četovou cenu T. S. Dívek a Paní, L. I. C., 169.6 b.
4. četovou cenu T. S. Dívek a Paní, Newark, 162.1 b.

Jednotlivé přebornice.

1. M. Ježkova 33.7 bodů.
2. M. Vokálova 33.5 bodů.
3. K. Kozlíkova 33.3 bodů.

V mimořádném závodě cvičení prostného obdržely:

- T. S. D. a P., New York, 19.5 bodů.
T. S. D. a P., Newark, 15.5 bodů.
T. S. D. a P., L. I. City, 13.5 bodů.

Oddělení čekanců a dorostu.

- Závod jednotlivců 1. čety: Jiří Lier 127.8, N. Y., 1. — F. Kuchař, 126.4, N. Y., 2. — J. Čuchal, 116.3, N. Y., 3.
2. čety, 1. přeborník F. Kellner, 96.4.
3. čety, 1. přeborník J. Veselý, 91.4.
4. čety, 1. přeborník J. Turek, 91.7.
5. čety, 1. přeborník V. Stehlík, 71.3.

Ceny pro tato čtyři družstva byly darovány jednotou New Yorkskou a sice pro hochy v uznání jejich pokroku a pilného cvičení. Celkem podílelo se na těchto závodech 132 závodčích.

Vyšší oddělení. — Jednotlivci.

1. J. Gregor 153 bodů. 2. F. Lier 151 bodů.

Druhé oddělení.

1. přeborná četa T. J. S. N. Y., 783.7 bodů.
2. přeborná četa Dě. Am. Sokol, Winfield, 721.9 bodů.

Jednotlivci:

1. přeborník F. Jirásek, 150.1 bodů, N. Y.
2. přeborník J. Volman, 145.2 bodů, N. Y.
3. přeborník, J. Wagner, 131 bodů, Winfield.

Třetí oddělení:

1. přeb. četa T. J. S. N. Y., 664.2 bodů.
2. přeb. četa, T. J. S. Newark, 528.8 bodů.
1. přeborník H. Malinka, 118 bodů, N. Y.
2. přeborník F. Koše, 117.2 bodů, N. Y.

Oddělení starších:

1. četová cena T. J. S. N. Y., 551.1 bodů.
2. četová četa, Fugner, L. I., 509.9 bodů.

Jednotlivci:

1. Al. Vančura, 110.6 bodů, Fugner.
2. F. Hroch, 102 bodů, N. Y.
3. K. E. Hrbek, 101.1 bodů, N. Y.

Ceny, které připadly vítězům, záležely z lípavých věneč a diplomů pro čety, kdežto jednotlivcům rozdány byly vkusné zlaté, stříbrné a bronzové odznaky. Není pochybnosti, že závody tyto a veřejné cvičení vyvolaly žádoucí pozornost našeho lidu, jež hojnou návštěvou toho dosvědčil. Přátelé Sokolstva tu měli příležitost sledovati nejlepší přeborníky sokolské v ušlechtilém zápase, měli příležitost sledovat a pozorovat blahodárné účinky soustavného těloeviku v ohledu fysickém i morálním, mohli sledovati výkony, jež možny jsou jen u toho, jehož údy a svaly pěstěny byly na základě nejlepší tělocvičné soustavy. A kdo užel ty zdravím kypící čety sokolské, ten potěšil se pohledem na ně, a zároveň pochopil důležitost těloeviku pro vývin tělesný, s nímž ruku v ruce kráčí i vývin járé mysle. Závody vzhledem na velké účastenství a zájem všech nás byly činem skvostným a výsledek jich zdárný, a jsem přesvědčen, že zanechaly dojem trvalý.

Před vlastním rozdáním cen promluvil starosta T. J. S. New York, br. K. E. Hrbek, několik málo, avšak jadrných slov, ku shromážděným sokolům a sokolům i vstřípl jim v paměť, že jen vzornou prací a pilí dojíti lze vytknutého cíle v tomto sokolském rodinném kruhu. Provolav Na zdar všem, projevil přání, aby ještě větší zájem a účast dány byly na jevo při příštích závodech Župy Východní, což žádoucí již proto, že zápas tuhý bez rozdílu poslouží k užšímu společnému sdružení Sokolstva amerického, a jest přáním každého upřímného sokola bez rozdílu kroje, abychem se sdružili v jeden celek ku pěstování věci národní a sokolské a tak následovali v šlépějích nesmrtelných vůdců a zakladatelů Sokolstva, Fugnera a Tyrše. S chutí přiložíme rukou ku společné práci a dokažeme světu, že co Čech — to sokol.

Končím zprávu svou s projevem uznání všem, kdož činili se a s potěšením, že závody sokolské dopadly tak, jak snad žádný ani nepředvídal, jelikož byly nejprve jaksi ochlazeny tím nešťastným deštěm, který brutálně ve dnech 3. a 4. září, kdy původně závody odbývány býti měly, je překazil. Těše se upřímně, že docílena byla opětne aspoň z částí větší vzájemnost v kruhu sokolském a urovnána cesta pro další úspěšné kroky a styky v zájmu všeho Sokolstva, uzavírám svoji zprávu a provolávám pořadatelům těchto závodů a Sokolstvu americkému v jednom příštím pevném šiku upřímně Na zdar!

M. Grabenstein.

PROSTNÁ PRO ŽACTVO.

Cvičitelům našim nedostává se často pomůcek, dle nichž při evičení žactva řídit by se mohli. Nesnáž vězí v tom, že spisy naše pojednávají po většině pouze o tělocviku dospělých, který v mnoha případech značně od evičení žactva se liší a evičitel nucen jest dle vlastních zkušeností se řídit i učivo připravovati. To vlastně nebylo by nic zlého, toť úkol jeho; zlo vězí v tom, že mnohému nedostává se k tomu času potřebného a co horšího, někdy ani ne vědomostí postačitelných.

Potřebuje-li kdo pomoci při řízení evičení, pak pomocí nejvydatnější bude jemu látka již spracovaná tak, by hodila se pro potřebu určenou. A pomocí té leckdes jest třeba. Jsou ovšem též sbory to, kde evičitelé schopní samostatně pracovati a tvořiti, výevik žactva na vyšší stupeň postavili. Na jakém stupni řízení tělocvičny, evičení žactva stojí, to nejlépe pozná se při evičeních prostných, o jichž úpravě a řízení v předmluvě této nejnutnější pokyny uvádíme.

Připravujeme-li evičení prostné pro žactvo, tu nejdříve v úvahu brátí musíme stáří dítek, majících na evičeních těch podíl brátí. Nebylo by rozumné, by užívali jsme stejných eviků pro všechno žactvo bez ohledu na stáří jednotlivých žáků. Kde žactva počet větší, rozdělme je při nejmenším na třídy dvě a tím již pomůžeme buď tomu, by přiměřenější evičení společná pro žactvo upravití jsme mohli. Kde počet žactva tak malým, že rozdělení toho nepřipouští, tam rada neb pomoc jest těžká.

Leč i tam, kde počet žactva nepřipouští možnost toho, by každá třída samostatně evičení odbývala, vypomoci si můžeme tím, že v zástup jeden pokročilejší, t. j. starší žáky zařadíme a v zástup druhý třídu žáků slabších postavíme. Nutno pak jest, by evičitel postupně pro obě třídy evičení ukázal a pak na daný povel se všemi současně prováděl. V případech takých záhodno však, by evičitel vybral dva žáky pokročilejší a v před je postavil, by každé oddělení žáků jakéhos ukazovatele mělo, dle něhož ti, kdož sami na sebe spolehnouti se nemohou, evičiti by mohli.

Nejlépe ovšem jest, může-li každá třída samostatně evičiti. Pak evičitel nejen že evičení napřed sám ukáže, ale i s žactvem zároveň cvičí, což účinnějším, než výpomoc ukazovatelů — žáků. Při tom záhodno též, by evičitel na vyvýšeném místě stál, by všechny evičící dobře přehlédnouti mohl.

Čím žactvo jest mladší, tím jednodušší soustavy ku evičení volme. Má to dvojí výhodu. Žactvo snáze eviky pochopí a evičitel dlouhým ukazováním a mluvením mnoho času neutratí. Při výkladech omezuje se na to nejnutnější, neb tam kde mnoho se vykládá, málo se cvičí a hodiny evičební ještě žádným kursem evičitelským nejsou. Z ohledu na to musíme též dělati rozdíl mezi příklady evičení prostných, t. j. eviků školních a mezi prostnými, která pro veřejná evičení se upravují. Dělo se to vždy a dítí se bude i na dále, že při veřejných evičeních vkládáme v soustavy prostných na žactvo požadavky největší, než i zde nutno hranici schopností žactva šetřiti. Zdar evičení takých spočívá pak úplně na průpravě, to jest na tom, jakým způsobem evičební látku v jednotlivých hodinách upravujeme a též i nacvičujeme.

Pojednávajíc o průpravě této, začneme od počátků žactva nejmladšího, jemuž pozornost naše patří a zmíníme se krátce o čtyřech hlavních podmínkách, jichž při úpravě i provádění prostných šetřiti musíme. Jsou to: osnova, základní postavení, časomíra a ruch.

OSNOVA.

Osnova pro evičební hodinu stanovená zahrnuje v sobě rozsah látky ku evičení určené, jakož i povahu pohybů samotných a hlavní podmínkou osnovy jest, by pro každou evičební hodinu pohyby paží, nohou i trupu stanovila. Osnovou stanovíme dále souvislost, postup i poměr jednotlivých odd. k sobě. To umožňuje nám rozdělení vší látky učební

na jednotlivé příklady, kteréž v rozvrh snadno zařaditelné jsou. Majíce pak látku takto rozvrženou, nemusíme se před evičením teprv rozmýšleti, co již dříve jsme evičili a co pro hodinu nastávající by se hodilo. Nám stačí pouhé nahlédnutí v rozvrh a víme okamžitě, dle čeho řídit se máme. Záhodno proto, by rozdělení hodin dělo se na základy předem určeném. Kdyby někdo evičil na nářadí bez náležitého rozvrhu, řeklo by se beze všeho, že to nešvar nežádoucí. Dá-li se tudíž látka evičená na nářadí přehlédnouti pouze pomocí rozvrhů, pak ani jinak není tomu u evičení prostných.

Tomáš Payne.

ZÁKLADNÍ POSTAVENÍ.

Základní postavení udává nám přesně polohu těla, z kteréž evičební pohyby prováděti začínáme a do kteréž po ukončení též sestavy neb oddílu se vracíme. Není však správným požadovati, by ku všem evikům jedné hodiny totéž základní postavení zachováno bylo, s čímž v některých spisech pro dospělé evičence určené, se setkáváme, nýbrž měníme základní postavení dle toho, který druh evičení probíráme.

U nás nejobvyklejším základním postavením jest stoj spatný a páže v připázení. Za základní postavení sloužiti může však jakýkoliv postoj a poloha paží ve výdrži se nacházející.

Při evičení žactva nejčastěji užíváme následujících základních postavení:

1. Stoj spatný — připážit.
2. Stoj spatný — ruce v bok.
3. Stoj spatný — páže skrčit zapažmo.
4. Stoj spatný — páže skrčit upažmo.
5. Stoj spatný — ruce spojit v zapažení.

6. Stoj spatný — ruce spojit za hlavou.

7. Stoj spatný — páže složit v předu.

8. Stoj spatný — páže složit v zadu.

Stoj spatný zaměnění může se též i s jiným postojem, ač neděje se tak často. V případech takých užívá se stojů kročných a z těch opět nejvýhodnější stoj úkročný využitkovat se dá. Podřepy i dřepy užiti se mohou, leč v případech takých výměr pro eviky určené nesmí býti dlouhý, jelikož v postojích těch žactvo dlouho setrvat nemůže. Za to však podpor dřepmo a podpor ležmo v předu, za základní postavení častěji slouží a v případech některých i sedu na zemi užíváme.

Poznámky k postavení základnímu:

1. Stoj spatný — připážit. Popisovati znovu tento základní postoj bylo by zbytečné. Z dostatek napsáno bylo o tom při evičení kroků a není třeba to samé opakovati. Jediný rozdíl vyskytuje se při tomto základním postavení v tom, že ruce v pěst sevřeny býti mohou a záhodno proto označit při evičení, zda ruce otevřené neb v pěst sevřené býti mají.

2. Stoj spatný — ruce v bok. Přihlíženo budiž k tomu, by prsty rukou po straně a palce ze zadu boky svíraly. Chybné přiložení rukou v bok zřítí můžeme u žactva dosti často a záleží v tom, že dovoluje se přikládati ruce k bokům s předu tak, že palce na straně a prsty v předu (na břišní stěně) se nacházejí, čehož ovšem třeba se vystříhati. Obyčejně udává se, že palce v zadu dotýkati se mají a lokte na zad staženy jsou. Toť záhodno hlavně při evičení klonů, však při evičení pohybů paží mezi palci malou mezeru povolujem. Připouští to pohyb volnější.

3. Stoj spatný — páže skrčit zapažmo. Mezi skrčením paží zapažmo a skrčením paží, ruce na prsou, nutno dělati rozdíl. V mnoha a mnoha případech stává se, že místo skrčení paží zapažmo, žactvo skrčením paží, ruce na prsa přikládá a v tom přece rozdíl podstatný. Ze všech poloh paží skrčených (až na malé výjimky) pohyby paží trčením provádíme a tu již samo sebou skrčení paží zapažmo před druhým výhodnějším i vydatnějším se jeví, neb každé trčení z něho provedené silnějším trčením provést můžeme. Přihlíženo budiž proto k tomu, by záloktí rovně na zad staženo a k tělu přimknuto bylo, předloktí pak v poloze rovné ku předu směřuje, ruce v pěst sevřeny jsou. Tím docílí se i většího stažení ramenou na zad a následkem toho dýchacím orgánům více vůle v práci se poskytuje.

4. Stoj spatný — páže skrčit upažmo. Polohu paží skrčeným upažmo nejsnáze vysvětlíme a provedeme z upažení v poloze dlanní. Z upažení tohoto zvedáme předloktí, projdeme ním polohu kolmou a ruce až na ramena přimykáme tak že prsty neb pěstí ramenou se dotýkáme, dle toho, zdali ruce otevřené, neb v pěst sevřené máme. Při skrčení paží upažmo nutno dbáti toho, by záloktí v poloze rovné se nalezaly a lokty pokud možno na zad staženy byly.

5. Stoj spatný — ruce spojit v zapažení. Paže pokud možno napnuté za tělem spojené jsou; ruce těla se dotýkají. Spojené ruce jsouce sevřeny vespolek, prsty levé, palec pravé ruky svírají.

6. Stoj spatný — ruce spojit za hlavou. Podobné jest skrčení paží upažmo. Ruce však za hlavou spojeny jsou a sice tak, že prsty jedné ruky mezi prsty druhé sestřeny jsou. Dlaně rukou k hlavě (týlu) přiléhají.

7. Stoj spatný — ruce složit v předu. Odpovídá obyčejnému založení rukou na prsou. Ruce jsou sevřeny v pěst a pod záloktí k tělu přiloženy. Budiž dbáno toho, by všichni evičenci stejnou páží vespod neb navrch měli a pravidlem k tomu budiž, že pravá nad levou se nacházejí má.

8. Stoj spatný — ruce složit v zadu. Předloktí v zadu v poloze rovné přiléhá k tělu; pravé předloktí nad levým se nalezá. Pravá ruka svírá levé předloktí s hora a levá pravé s dola sevě, tak že oba palce na zad směřují.

Ze všech zde uvedených základních postavení nejčastěji užívá se však prvních třech, jak po sobě uvedeny jsou.

Již dříve uvedeno bylo, že pro žactvo, jmenovitě slabší žáky, evičení připravují se pokud možno jen jednoduchá,

čímž míní se, že jednotlivé druhy pohybů jako: paží, nohou neb trupu, jednotlivě provádíme, spojující je až při žactvu pokročilejším. To za následek pak má, že v některé hodině základní postavení měniti nuceni jsme. Příklad: pohyby paží skrčených, k nimž za základní postavení slouží nám stoj spatný, páže skrčené zapažmo. Po nich evičiti máme pohyby trupu a tu bez odporu případnějším i lépe hodícím se jest základní postavení, při kterémž ruce v bok máme. Nebylo by proto správné, by jen z ohledů na zvyklost neb zásady kdys před dlouhým časem pronesené v tom neb onom pojednání, evičení prostná upravovali jsme pouze z takých pohybů, k nimž jedno základní postavení by vyhovovalo.

ČASOMÍRA.

O časomíře praví Hron: Dalším požadavkem (evičení prostných) je, aby se zachovávala stejná časomíra. Musíme mít oddíly ve stejném počtu dob. Pod dobou rozumíváme čas, kterého jest zapotřebí ku vykonání jednoho prvku sestavy, ku přechodu z jedné polohy do druhé. Cvičení prostná v jedné osnově zařazená, mají býti stejných dob.

Dle toho tudíž kolik těchto dob přeměnných od vyjití ze základního až do navrácení se opět do základního postavení se nalézá, rozeznáváme evičení dvoj- troj- a čtyřdobá. Cvičení složitějších pro žactvo neodporujeme, bez ohledu na to, že při evičeních některých (zejména pro veřejná určených) tak se děje. Cvičení sestav složitějších větší námahu mozku jak svalstva vyvozují a tomu u eviků "školních" lépe jest se vystříhati.

RUCH.

Rychlost po sobě následujících pohybů, to jest stanovení délky času uplynuvší mezi vykonáním jednoho a vykonáním druhého pohybu, určujeme ruchem. Pohyby samotné konáme vždy co možná nejrázněji, úsečně, a proto rychlost pohybu jednoho nižším nestanovíme (vyjma při některých zvláštnostech), za to však postup pohybů odměřujem a při každém evičení udáváme, jakou rychlostí za sebou následují. Tuto míru času jmenujeme "ruchem" a rozeznáváme ruch trojí:

1. Ruch mírný.
2. Ruch střední.
3. Ruch výstřední.

Tempo, t. j. rychlost ruchu, nejlépe znázorniti se dá pomocí not, leč u nás není mnoho br. evičitelů, jimž znázornění takové pochopitelným by bylo a proto užijeme k vysvětlení tohoto kroků obyčejného pochodu. Počítejme při každém kroku číslovkami od 1 do 4 tak že na každý krok (levé i pravé nohy) jedna číslovka připadne a rychlost, jakou číslovky vyslovujem (při každém kroku) udává nám ruch střední. Pakli při stejném pochodu počítáme tak, že číslice vyslovujeme pouze při došlápnutí levé nohy (při došlápnutí pravé pauzu vydržujeme), tu rychlost docílená mírný ruch nám odměřuje. Jinak řečeno:

ruch mírný rovná se době dvou kroků,

ruch střední rovná se době jednoho kroku,

ruch výstřední rovná se půl době ruchu středního.

Pohyby paží a nohou provádíme obyčejně v mírném neb středním ruchu. Pohyby trupu ruchem mírným konáme. Ruchu výstředního pro doprovody jako k hmtání paží užíváme. Ruch výstřední stupňuje se při některých doprovodech na dobu kratší poloviny ruchu středního, s čímž setkáváme se při evičení doprovodů, jako jsou točení rukou v zápěstí a záleží na evičiteli, by dle povahy pohybů i správný ruch volil.

Důležitým činitelem jest, jakým způsobem při evičení ruch udržujeme. My uvedeme zde způsob pouze jediný, kterýž však nejvíce užíván jest evičiteli proto, poněvač k udržení ruchu nejvíce přispívá a kterýmž obyčejné počítání jest. Všechno počítání konejme pak v ruchu středním bez ohledu na to, jaký ruch pro evičení stanoven byl.

Vezměme za příklad, že evičíme čtyřdobou sestavu z připážení: 1. předpažit — 2. upažit — 3. předpažit —

4. připazít. Cvičíme-li v ruchu středním, tu počítáme rychlostí obvyklého pochodového kroku. 1—2—3—4 a na každou číslovku vykonání jednoho pohybu nám připadá. Máme-li tu samou sestavu v ruchu mírném prováděti, pak 1—2—3—4—5—6—7—8 počítáme a změny poloh vždy při vyslovení lichého čísla provádíme, jinak řečeno, na 1 předpažíme, na 2 v předpažení vydržíme, na 3 upažíme, na 4 v upažení vydržíme, na 5 předpažíme, na 6 v předpažení vydržíme, na 7 připazíme a na 8 v připazení zůstanem.

Žactvu, by snáze pochopilo, v jakém ruchu cvičení prováděti má, ohlásíme pouze, zda v jedné neb ve dvou dobách pohyby konati se mají.

Ruch výstřední zrychleným počítáním udržujeme a tu často nutno při doprovodech některých ještě udati, kolik pohybů v době jedné vykonati máme a sice proto, že nemožno postačitelnou rychlostí počítati.

Tím podáno as to nejnnutnější, čím řídit se máme při cvičení prostných žactvem a další vysvětlí již příklady samy.

(Pokračování.)

SVĚTOVÉ NEJLEPŠÍ VÝKONY SPORTOVNÍ.

(Vyňato z M. B.)

Běhy.

100 yardů:

9 4/5 sek. H. M. Johnson, J. H. Maybury a H. Bethune.
* 9 3/5 sek. A. F. Duffy.

220 yardů:

21 4/5 sek. H. Hutchins, C. G. Wood.
* 21 1/5 sek. B. J. Wefers.

440 yardů:

48 1/4 sek. R. Buttery.
* 47 sek. (rovná dráha) 47 4/5 sek. (s zatáčkou) M. W. Long.

880 yardů:

1 min. 53 1/2 sek. F. Hewitt.
* 1 min. 53 2/5 sek. J. H. Kilpatrick.

1 míle:

4 min. 12 3/4 sek. W. G. George.
* 4 min. 13 3/5 sek. T. P. Conneff.

2 míle:

9 min. 32 1/5 sek. W. D. Day.

120 yardů s překážkami:

* 15 1/5 sek. A. C. Kreanzlein.

220 yardů s překážkami:

* 23 3/5 sek. A. C. Kreanzlein.

Skoky.

Skok vysoký bez rozběhu:

5 stop 8 1/2 palce, T. F. Kearney.
* 5 stop 5 1/4 palce, R. C. Ewery.

Skok vysoký z rozběhu:

6 stop 8 1/4 palce, R. H. Baker.
* 6 stop 5 5/8 palce, M. F. Sweeney.

Skok daleký bez rozběhu:

14 stop 5 1/2 palce, G. W. Hamilton.
* 11 stop 3 palce, R. C. Every.

Tři skoky daleké bez rozběhu:

41 stop 2 palce, P. J. Griffin.
38 stop 7 1/4 palce, R. C. Every.

Skok daleký z rozběhu:

26 stop 7 palců, L. A. Carpenter.
* 24 stop 7 1/4 palce, M. Prinstein.

Trojskok bez rozběhu:

37 stop 1/2 palce, J. F. Hartnett.
* 30 stop 3 palce, J. Cosgrove.

Trojskok s rozběhem:

48 stop 8 palců, T. Burrows.
* 48 stop 6 palců, E. J. Bloss.

Plování.

50 yardů — * 26 1/5 sek. J. H. Derbyshire.

100 yardů — * 1 min., T. Meadham.

220 yardů — * 2 min. 34 4/5 sek. J. H. Derbyshire a F. C. V. Lane.

440 yardů — * 5 min. 43 1/5 sek. O. H. Tyers.

880 yardů — 12 min. 7 1/2 sek. J. Nuttall.

Jedna míle — 25 min. 13 2/5 sek. J. A. Jarvis.

Pod vodou — 113 yardů 1 stopu, J. Finney.

Bruslení.

100 yardů — * 9 sek. E. Davidson.

220 yardů — * 17 4/5 sek., H. Davison a J. F. Donahue.

440 yardů — * 28 1/5 sek. N. Babbie.

880 yardů — * 1 min. 2/5 sek., N. Babbie a K. Pander.

Jedna míle — * 2 min. 41 1/5 sek., O. Rudd.

Veslování.

Čtvrt míle — * 57 sek., E. Hedley.

Půl míle — * 3 min. 8 1/5 sek. E. Hedley.

Jedna míle — 4 min. 28 sek., J. Stambury.

Dvě míle — * 9 min. 19 1/2 sek., Družstvo z Yale.

Pět mil — 30 min. 44 3/4 sek., čtyřlenné družstvo.

* Znamená výkony amateura.

POZNÁMKY K NAŠEMU NÁZVOSLOVÍ.

Příspěvek k posudku nynějšího stavu.

(Pokračování.)

S tím souvisí další neustálenost:

na str. 19. ve cv. 4.: "vzpor — zvedáním trupu stoj o pravém rameni",

ve cv. 7.: "přednos vzporem — zvedáním trupu stoj o rameni",

ve cv. 8.: "vzpor ležmo za rukama — zvedáním trupu stoj klikem",

ve sv. 9.: "sed roznožmo pokos za rukama — zvedáním trupu zánožka",

na str. 26. a 27. ve cv. 3., 6. a 7. "přednos vzporem — zdvihem stoj vzporem",

na str. 27. ve cv. 8.: "přednos vzporem — zvedáním trupu kotoul napřed do váhy v podporu o pažích vpředu",

na str. 25. ve cv. 3.: "odsun do podporu o pažích — kotoul nazad rychle do vzporu",

na str. 26.: ve cv. 1.: "z podporu o pažích — zvolna kotoul nazad do stoje o ramenou",

ve cv. 2.: "z podporu o pažích — zvolna kotoul nazad do stoje klikem",

na str. 19. ve cv. 3.: "z podporu o pažích — zvolna kotoul nazad do výsedu 23) snožmo za rukama",

na str. 18. ve cv. 5. a 10.: "z podporu o pažích — kotoul nazad do vzporu.

Přechod do stoje jmenován někde zvedáním trupu, jinde zdvihem; kotoul v některých případech označen "zvolna", v jednom "rychle", v jednom "zvedáním trupu", ve většině případů však v té příčině neoznačen: str. 17. cv. 1. a 3., str. 18. cv. 9., str. 19. cv. 7 a 9. a j.).

Ve všech podobných přechodech dle "Tabulek těloevičných III." (viz F. Mety. Způsoby: č. 1., 12., 14. a 20.) rozeznávají sluší způsoby:

1. pobok — pokos,

2. klikem (ohnutýma pažema) — vzporem (napjatýma pažema),

3. zvolna (tahem, zvedáním trupu) — rychle (švihem, kmihem),

4. vysazeně (vysazeným křížem) — prohnutě (prohnutým křížem).

Přihlížeje k posledním dvěma způsobům (3. a 4.) jeví se

23) Kotoul do sedu mimo tento případ vyskytuje se ještě ve cv. 1. (17.), 7. a 9. (str. 19.) a všude je nazýván do výsedu; správně však je do sedu (viz Z. T. 467./60.).

zvedání (a spouštění) trupu, jakož i kotoule (přemety konají se vždy prohnutě, překoty vždy vysazeně) takto:

- a) rychle (švihem, kmihem) vysazeně,
- b) rychle (švihem, kmihem) prohnutě,
- c) zvolna (tahem, zdviháním trupu) vysazeně (při pohybu vzhůru = zdvihem).

d) zvolna (tahem, zvedáním trupu) prohnutě = vahou.

Ještě jiná nesrovnalost jeví se při kotoulech:

na str. 24. ve cv. 1., na str. 25. ve cv. 4. a 8.: "podpor o pažích — kotoul nazad rozpažmo";

na str. 24. ve cv. 2.: "Z komihání v podporu o pažích — kotoul napřed rozpažmo";

na str. 25. ve cv. 4.: "stoj o ramenou — kotoul napřed prohnutě".

Tím "rozpažmo" (a "prohnutě") má zároveň snad naznačeno býti, že kotoul do podporu o pažích je provést, neboť se to zde nevyznačuje, ač při všech ostatních kotoulech se konečná poloha zaznamenává; stačí-li to, proč na str. 25. ve cv. 6. "stoj o ramenou — kotoul napřed prohnutě do podporu o pažích"?

To jsou ovšem maličkosti, které většinou pro určitost výkonu nejsou rozhodující; uvádím je však přece, jsa přesvědčen, že užíváním téhož slova pro týž způsob jak na stručenosti, tak přesnosti názvosloví naše získá.

VII. Mety. a) přes obě žerdi.

str. 18. ve cv. 9. "podpor ležmo pobok za rukama — přešvih přednožmo v pr. — odbočka přes obě žerdi";

str. 25. ve cv. 3. "podpor ležmo pobok za rukama — spojitě přešvih únožmo pravou — stříž odbočmo v levo — odbočka v pr. napřed".

Týž tvar jednou nazván "odbočkou v pravo přes obě žerdi", po druhé prostě "odbočkou v pravo napřed"; ani v prvním, ani ve druhém případě nevystižena věc úplně: při eviku tom přes zadní žerd' přecházím odnožmo (což není vždy totéž jako odbočmo jednonož), přes přední všem odbočmo. Kdybychom však odnožmo za totéž měli jako odbočmo jednonož, přece by uvedené výš názvy nepřiléhaly věci úplně ("odbočka jednonož byla by "odnožkou").

Vzdor tomu nevalilo by příliš, kdyby nestávalo jiného ještě tvaru téhož jména z polohy pokos konaného:

str. 25. ve cv. 4.: "kolo roznožmo napřed — odbočka v levo (pr.) přes obě žerdi",

ve cv. 6.: "při předkmihu vzpor — odbočka v levo (pr.) přes obě žerdi", jemuž podobné je

str. 24. ve cv. 1. "vzpor vzklopmo "přednožka přes obě žerdi".

Následkem toho ve cv. 8. na str. 25 jsme vzdor dlouhému popisu v rozpacích, kterak provést "vzpor při zákmihu — kolo pravonož přednožmo přes levou žerd' — spojitě odbočka v pravo přes obě žerdi s půlobratem v pravo. (Po přešvihu přednožmo pravou nohou přes levou žerd' odrazíme levou rukou od levé žerdi, přehmátneme levou rukou na pravou žerd' a obrátíme se současně půlobratem v pr. vykonáme odbočku v pr. přes pravou žerd' s doskokem zády ku bradlům. 24.)

a) hořejšího (z podporu ležmo pobok za rukama) zní: "přešvih odnožmo pravou — přešvih odnožmo levou a odbočka v pravo", neboť podobné tomu tvary zvátí musíme na př.:

"přešvih odnožmo pravou — seskok odnožmo levou" nebo

"přešvih odnožmo pravou — přešvih odnožmo levou s půlobratem v pravo do sedu roznožmo pokos před rukama", po případě "přešvih odnožmo pravou — přešvih přednožmo levou do sedu roznožmo pokos před rukama";

b) z polohy pokos:

"kolo roznožmo napřed — přešvihem zánožmo v pravo odbočka v pravo (přes obě žerdi)",

24) Jak v názvu, tak v popisu je asi nějaký nedopatření. Správný název tvaru

(Pokračování.)

Z NAŠICH KRUHŮ.

Hlídka domácí.

— Již několikrát byli jsme tázáni jak psátí jméno Sokol. Jestli používáme jako jméno sboru, tož píšeme velkou písmenou, pakli však mluvíme o jednotlivém bratru napíšeme jednoduše malým s, totiž jednoduše sokol, aneb sokolka. Mluvíme-li o celku píšeme u nás Sokolstvo a myslénce naši, že jest sokolská. Americký způsob psaní názvu spolků velkou písmenou zachováváme tedy i když označujeme Tělocvičná Jednota Sokol tam a tam, ba i tehdy, když jedná se o Župu Východní atd., jako celku. Víme sice, že líšíme se tím třeba poněkud od bratří našich v Čechách, však zvyk jest zvyk a pak ostatně není ani tak nesprávné, povážíme-li, že sokol jest pták, kteréhožto názvu užíváme ve smyslu obrazném.

— Dostali jsme několik pohlednic z New Yorku bratří a sester našich tamních ze závodů. A co bylo na nich podpisů známých nám boreů a sester. Podle našeho soudu zasílání takovýchto pozdravů jest jen zvykem chvalným a má tolik do sebe, že učíme se mimoděk poznávatí místa u těch kterých příležitostí významných, kde rádi bychom byli s našimi a s nimi se radovali.

— Nastávají delší večery a s nimi nejen mnohá příležitost k užitečné četbě, ale také ku pořádání přednášek. Bratří naši a sestry milé všude kdekoli jen poněkud lze, měli by přednášky pořádati, kde není přednášečů a řečníků po ruce snadno lze zavést rozhovory o různých těch státech a člancích odborných i povšechných, jakž snažíme se je přinášeti k vlastnímu nás všech poučení v tomto listě. Víme, že ještě mnoho chybí nám, víme, že ve snaze naší prospěti tomu našemu celku velikému i někdy narazíme, však tolik ujišťujeme vás, že veškeré naše konání všech tří nás nese se jen k tomu, aby vše naše došla uznání a my všichni bez rozdílu kroje a smýšlení sešli se u jedné mety. Pravda k tomu třeba práce, tuhé práce, již ani žádný z vás vyhnouti se nemá. Pomozte nám, rozšiřujte list svůj, za který dnes věru nikde hanbiti se nemusíte, podporujte část naši oznamkovou a upozorněte i nesokoly na "Sokol Americký" vždy a všude.

— Kdyby tak jednalo se všude, jako minule ve Stráži Osvojených v Chicagu, kde mohli jsme již být a co vše dobrého na prospěch jména českého úsilím společným vykonati se mohlo. Ve sdružení tom převládá sice náhled, že bylo by snad lépe postarati se o postavení pomníku Janu Amosu Komenskému, ale k vůli tomu, aby práci "České Stráze" se nepřekáželo, vyslovilo se toto pokrokové těleso v ten smysl, aby v započatém díle "Stráži" se pomohlo, vedle všech těch druhých podniků národních rozdělaných sice, ale nedodělaných. Jest všech těch Čechů jen v Chicagu dost, že mnohé při dobré vůli mohli by stačiti a což teprve, když i my na venku jim pomůžeme. Dejme se již jednou do opravdové a skutečné práce, zanechávající všelikých titěrností a osobních krámů, jež tak celku svobodnomyslnému škodí. Proč jiní toho dovedou? Jsme snad my jiných méně?

— Touže dobou co naši v závodě pilném se tužili v Sokolně v New Yorku pořádal také D. A. Sokol v Tvrđíkově parku odložené cvičení, jež těšilo se dosti četné návštěvě obecenstva, jež sešlo se, aby bralo účast v tomto průkazu práce. Zde tedy bylo lidu českého dosti a u našich rovněž tak, jakoby na důkaz, že myslénka sokolská dnes již hluboké zapustila kořeny, jednoho velikého stromu, jehož větve sice ještě dnes se nestýkají, ale jistě sejdou. Zde také odbyly se závody. A závodila nejen celá družstva, ale i sokolky a žaecto obého pohlaví. Výsledek celkový byl velmi pěkný, jakž sděluje se nám. Prostná opět a opět slavila triumfy, lid přímo jásal při pohledu na zkušněné řady. Cvičení rejoyá s kůželi a za zpěvu a skupinová libila se rovněž všem přítomným a znalecům zamlouvala se hlavně dochvilnost a přesnost s jakou sokolky si vedly. Vzorná na nářadí mnohý budila obdiv a třeba nebylo vše ještě jakž snaživí cvičitelové si přáli, výsledek byl dobrým. Vítězové první každého družstva a jednotlivých oddílů vůbec obdrželi palmu a diplom a druží diplom. Avšak ani cvičitelé se nezapomněli. Tak cvičitel Stahl za 11-letou účinnou práci svou dostal di-

plom čestného členství D. A. Sokola, jakž vypracoval jej br. Stuchlík a mimo to zlaté pero, kdežto br. Košar obdarován byl dorostem, jako evičitel Mosser. Cvičitel Stahl ustupuje síle nové, evičiteli z Prahy povolánému, jakž již minule s čtenáři svými jsme sdělili. Na místě výletní vedle závodů byly i různé hry a co hlavního ovšem také tanec.

— Ve zprávě naší o závodech Župy Západní, vlastně závodech státních vedených onou Župou napsali jsme, že po skončené práci uspořádán byl pak v síni br. V. Blatného přátelský večírek. Mělo státi v síni Hlaváčkově. Zprávu psali jsme sami dle došlých nás zvěstí.

— Město Cedar Rapids, Ia. koná rozsáhlé přípravy k důstojné oslavě 50-letého výročí svého založení a veškeré české spolky na vyzvání mayoru jmenují si výbory za účelem podniknutí kroků přípravných. Rozumí se, že ani místní sbor náš v práci té společné neschází.

— Ve zprávě župního náčelníka D. A. S., jakž uveřejněna jest v posledním čísle "Besídky Sokolské" nalezáme tato pozoruhodná slova, jež vzhledem ku zamýšlenému Svazu Sokolstva Amerického každý z nás s větší upřímně smýšlejší, jen podepíšeme. Stojíť psáno:

"Sjezdové usnesení naše vztahující se na založení Čes. všesokol. Svazu, ukazuje se býti nepraktickým, právě jako mnohá naše usnesení jiná. Žádáme, by se vytvořil Svaz pouze vzhledem ku společným zájmům tělocvičným, (tak zní třetí odstavec usnesení), současně si však přejem, by se Svaz nesl duchem svobodomyšlným. Toto poslední důsledně prováděno, podmiňuje však v sobě činnost, která s prací na půdě tělocviku, nemá celkem nic společného. — Proto by snad bylo záhodno vzít usnesení sjezdu v znovuuvážení ve sborech našich a výsledek ústř. výk. výboru sděliti. Vzhledem k otázce připuštění do Svazu Sokolstva jihoslovanského, uvažme, že v uplynulém desetiletí rozvinula Nár. Jed. Sokolská blahodárnou činnost mezi Jinoslovany, činnost tak výslednou a užitečnou, že každý z nás povinen jest o ní s úctou a uznáním mluvit. Do kruhů, kde po věky tma a zpátečnictví vládlo zanesla N. J. S. první pochod světa, ona první v tom pralesi zpátečnictví vymítla cestu pokroku! Nuže, nebylo by na místě, bychom i my k dílu tak užitečnému připojili své paže ku pomoci?"

— Jednota Tábortů, jež slavila minule v Chicagu dvacetipětileté trvání své, jsou Sokolstvu vždy příznivá, jako organizace svobodomyšlných, přeložila hlavní úřadovnu do St. Louis a v čelo její postavila bratry naše Buriána a Holmana. Slavnost u příležitosti té pořádaná byla velice důstojnou. Řečnili Dr. Iška a J. J. Král.

— V těch kterých městech, kde jsou veřejné školy anglické večerní, neměli by bratři a sestry naše zapomínati této vhodné příležitosti k naučení se nezbytného jazyka v zemi této. "Vlastenčit" jest sice moc pěkné, však dlužno dbáti i vlastních zájmů se stránky praktické. Tam pak kde škol takých není zařízení jich sbory jen po příkladu St. Louis doporučujeme. Škola taková vedle české pro mládež jest jen výhodou pro školy příští, a jestli obě vedete duchem volným, majíce dle toho i své učitele, aneb učitelky našich zásad, získáte i věci naší sokolské mnoho.

— Podporující Sokol Tyrš číslo 1. v Omaze, Neb. slavil minule 15 leté výročí svého trvání. Patnácte již tomu roků tedy co tyto a podobné sbory z "trucu" povstaly zde i onde. A vidíte dnes víme již, že nebyl to vždy ani kroj, ani smýšlení celku jiné, ale neústupnost jednotlivců a osobní revnivost, jež daly podnět k založení sborů jiných vedle našich naší veliké jednoty. Dnes bylo by však již na čase, aby chyb starých jsme odčinili, aby konečně věci Svazu uhepili jsme se s úsilím a opravdově. Minule v Baltimore setkali jsme se s br. Tumou z New Yorku, jenž prál, že D. A. Sokol jest již hotov k bližšímu projednání podmínek Svazu, má své instrukce a tu bude jen na výboru našem a výboru Župy Fuegner-Tyrš v Chicagu, aby učinili další. Nám samotným se zdá, že vše již trochu dle se vleče. Všichni jsme za jedno, že aspoň po technické stránce sejítí se musíme, neli více, k čemu tedy váhati? V listech našich všech třech již

náhledy své jsme projevili, proč tedy nepřikročíti ihned ku vlastnímu sjezdu všech tří jednot bez prodlení.

— Ve všech našich evičárnách zavládl opět život a všude zvláště žactvo se činí. V Baltimore byli jsme svědky neúnavné práce boдрého hochy našeho a evičitele opravdu pro vše zaujatého br. Fr. Štětky. Viděli jsme sestavená jim prostná dorostu, sokolky evičící batonem a sokoly na nářadí a tolik musíme přiznati, že všude jevila se snaha jeho upřímně prospěti. Těch pár chvil tu strávených ukázalo nám nejen co jest kázeň opravdová, ale co vše při dobré vůli vykonati lze, bez všelikého zbytečného naparování se a chlubení, jakž v evičárnách jiných jsme svědky se stali.

— Chorvatský Sokol v Chicagu přistoupil ku Svazu chorvatských sokolů v Záhřebě a sbor mimo to dal se zastupovati br. Dr. Lazarem Carem u příležitosti 30-letého trvání tamních sborů. Chicagský sbor bude mítí kroj bratří svých ve vlasti staré.

— Bylo poprvé v historii N. J. S., že závody musely se odložit, jakž stalo se v New Yorku — k vůli počasí. Místnost parkovní pro taký případ opatřena nebyla. Jedno však tu zvláště pozoruhodné, že účastnilo se 130 boreů a s těmi 33 čekatelů, dorostu, mimo 32 sokolek a o veřejném jich bylo ještě více. K tomu pak dlužno připojiti, že družstvo Dělnicko-Amerického Sokola z Winfield, L. I. zvláště se drželo a v druhém oddělení vyšlo vítězně, druží četově a jich náčelník br. Jos. Wagner byl 3. přeborníkem. Takovéto přátelské styky v zápolu vzájemném nám jen sluší a třeba více jich. Pokud pak župního náčelníka br. H. Sekyry se týče ten držel se znamenitě a dokázal i ve chvíli změny závodů, pokud technickou stránku ovládá a jak plány své dovedl si zaříditi, že každý z nás mu jen uznání vysloviti musel. Tak aspoň píše se nám a my jsme tomu rádi.

— Minulého měsíce povinnost nás volala do Baltimore a tu dostalo se nám v bratrských kruzích obou místních sborů tak vřelého přijetí, že jen mile se nás dotklo. Bratři naši T. J. S. Blesk pak ku počtu naší uspořádali nám večírek s hostinou, již vedly milé sestry naše tamní. Vděčíme jim všem, jakož zvláště i hostiteli našemu br. Fr. Mladějovskému bratru to, jenž spolu s paní svou tak pilně o nás dbal, aby na ničem nám nescházelo. Díky vřelé.

— Děln. Amer. Sokol v New Yorku, jakž sdělili jsme již bude stavět si vlastní a vhodný stánek. Veškeré práce přípravné jsou již vykonány. Vznik tohoto sboru jest přímo úžasný a počet jeho příznivců rovněž tak. Jen chutě k dílu.

— V Baltimore nastal spor v tamním sboru Děln. Amerického Sokola, jenž odbývá schůze své a evičí u br. V. Šimka, na Broadway. Jednalo se hlavně o radikální změnu stanov na sjezdu minulém s nimiž mnozí členové spokojeni prý nebyli. Za přítomnosti naší v Baltimore navštívili jsme ovšem i br. Šimka a tu do vlastního sporu sami nahlédli. Někteří ze sboru chtěli se přidati k naší N. J. S. a jiní opět stáli na svém, aby samostatný sbor na dále jako nyní působil. K cíli tomu svolána mimořádná schůze, již přitoměm byl i br. Tůma z New Yorku. Br. Šimek i br. Tůma ve všem nám rádi vyšli vstříc a my zvláště prvému za pohostinství vděčíme, od druhého bratra mnohé informace příznivé o Svazu získavše.

— Upozorňujeme bratry na okolnost dojista jen vážnou, totiž, že nikterak nesrovnává se se zásadami našimi, se stanovami N. J. S., když ten či onen oznamuje ve všelikém klerikálním haraburdí, čili listech ať již jakékoliv sekty náboženské. Již jednou jsme o věci psali a cheeteli povíme si více.

— Zajímavost, že o závodech dorostu v New Yorku dočlen byl skok 5.2 J. Lierem a 5.1 J. Čuchalem a F. Jůnou, kdežto ve vyšším oddělení Jos. Gregor skočil 5.2 a z druhého oddělení Fr. Jirásek 5.3 ve skoku vysokém a to ve evičárně. Ze starších pak Jos. Hurt 4.7 a sokolek M. Ježkova 4.4. Číslice tyto jistě mluví samy.

— Tak tedy čistý výtěžek z Colisea \$763.82 súčasněle sbory si mezi sebou rozdělily. Dobrá, jenže nám se to "dělení" nikterak nezamlouvá, jako nezamlouvá se jiným a viděti bychom jen rádi, aby peněz takto získaných sbory pou-

žily k nějakým vhodným účelům, jakž již jsme navrhovali bud' do fondu na vyslání družstva do Čech, aneb, jakž "Bo-rec" navrhuje na postavení pomníku Karlu Havlíčkovi v Chicagu. Tím pomohlo by se v podniku lidovém za peníze lidu našeho.

— Br. Lier Fr. ml. dočtil na bradlech plných třicet bodů. Známe jej sice jako "bradláře" hbitého a vycvičeného důkladně, ale tento výsledek ještě nikdo zaznamenati nemůže z našich závodů vůbec.

— Bratři a sestry Župy střední nemyslete, že bylo by již na čase hotoviti se k pravidelným závodům a konati již přípravy, tak aby Chicago znovu objevilo silou svou v řadách našich, pokud jest manifestace sokolská? Nemyslete sestry drahé sborů našich, jež dosud jste se nepřihlášily ku členství v N. J. S., že vhodná doba již nastala. Váš přece na závodisti postrádati nelze. Víme ze zkušenosti, že práce přípravné jsou mnohé, jako víme, že Chicagu netřeba povinnosti jeho označovat, však těšilo by nás a dojista Sokolstvo veškeré, kdyby po Coliseu následovalo záhy opět něco tak mohutného, tak znamenitých výsledků.

Věci české a slovanské.

— Zdá se, že některé listy v Čechách podivně posuzují tu naši svobodomyšlnost a špatně vykládají si demokratičnost velikých zakladatelů našich, již v "Rovnosti, Svornosti a Bratrství" viděli spásu utuženého a uzdraveného lidu svého. U nás pak v zemi volné vypadá opravdu jen směšně a vyvolá nanejvýš útrpný úsměv na rtu člověka, jemuž rovnost všech lidí zářným musí býti příkladem, checi slouti pravým občanem země této, když čte následující elaborát v listě českém v Čechách vycházejícím: "Ze Spojených Států severo-amerických. V smutné době válečného napjetí, v kterém náš bratrský národ ruský se nalézá, docházejí jej ze všech koutů slovanských upřímné projevy. Též "Česko-americká Národní Jednota sokolská ve Spojených Státech" v prosinci min. roku svůj projev zaslala. Lze očekávat, že bude mile přijat, a to tím spíše, jelikož zároveň s ním i "česko-americké" židovství svůj projev činí. Pozdrav tento je totiž mimo starosty J. Martyniho podepsán také židem Maxem Grabenstemem jakožto tajemníkem Jednoty. Jaká to ironie! Což žid cítí také s ruským národem? Naši američtí sokolci mohli by si přece trochu svobodomyšlnosti vypůjčiti od svých českých bratrů v Čechách, kde ve mnohých jednotách žid ani za člena přijat není, tím méně aby mu svěřena byla funkce tak důležitá a tak čestná. Týž vstoupil do řad sokolských r. 1897 v jednotě "Svornost" v Morrisani, N. J., v které jest dnes již starostou. S podivením jest, že nenašel se v celém Sokolstvu muž Čech, jenž by tajemnictví Jednoty zastupovati mohl. Toho dopracovalo se americké Sokolstvo za celé čtvrtstoletí. Snad příště dočkáme se od něho lepšího rozhledu." Za takovéto rady pěkně děkujeme, ujišťujeme pisatele, že máme u nás několik českých židů—sokolů, již opravdu jsou čilejší, obětavější a upřímnější, nežli lecjaký mluvka, pisálek, jenž ještě v době této pokročilý chtěl by nám raditi do více rozhledů, sám prvních zásad člověčenství zapomínaje. Víme sami čeho se uvarovati a poznávše různý plevel mezi námi, dovedeme ob čas naň poukázati, však muže naše dobré urážeti nedáme, ani těm panáčkům na stříbropěné Vltavě, již plné sloupce mají vlasteneckých frází, ale skutek utek. Dosti u nás rozkolů beztak v řadách svobodomyšlných a ještě nasejte nám něco podobného, nanejvýš nespravedlivého a člověka nedůstojného.

— Také v Čechách a na Moravě sborů dělnických přibývá. Myšlenka vznikla v srdcích těch zanedbaných, mladých proletářů, o něž se naši z počátku mnoho nestarali a lid zanedbáv ve své vlastní výchově, chopil se vlastního uzdravení a povznesení snahou sokolskou.

— Znamé přísloví: "Poturčenec horší Turka". Ve Vyšším Brodě v jižních Čechách, konal se slet německých turnerů, kteří prý jsou jádrem německé krve. Jak to jádro pod slupkou vypadá, ukazují jména turnerů, již při závodech dobyli prvních cen. Jsou to: Josef Vaník, L. Šeba, Bárta,

Bledý, Záruba, Moravec, Vondra Okolda Beneš a Brázda. Na takovéto syny může býti matka Germanie hrda, my jí je nezávidíme. Gut heil! Jak jinak jest oproti tomu u nás, kde s turnéry se nejen snášíme, ale původu svého dbalí u všech tělocvičných mnohdy se sejdeme, styky vzájemné udržujeme, jak na řádné občany země této se sluší.

— Tělocvičná jednota "Sever" v Petrohradě sdružuje Rusové, Čechy a Poláky. Čechové tvoří ovšem jádro tělocvičné. Mají tělocvičnu a ruch na zimu bude asi opět živý. V Kievě se spojily nově založené "Jug" s tělocvičným oddílem a ve evičeněch ve staré synagoze pilně se pokračuje.

— Proti zákazu veřejného evičení "Sokola" v Českém Krumlově se pořadatelé ozvali, ale marně. Napsalo se opět několik nadšených článků, zahromovalo se a zaťaté pěstě vstrčily jako jindy do kapsy a pár německých fanatiků znovu se smálo.

Sokolky.

— Do schůze T. J. S. v New Yorku zavítal minule výbor "Manželek a Příznivkyň Sokolů" a odvedl na Sokolnu plných \$200, čistý výnos to z výletu. Takové "tetičky", kdyby měla každá jednota, již dluhy tísní, jaká byla by pohova.

— Jako všude tak i setry naše milé v Baltimore doveďou nejen evičit, ale když nadejde chvíle hodů i vařit a kuchtit. Přesvědčili jsme se o tom minule sami v Baltimore, kde zrovna se předstihovaly, chtěje pohostiti toho, jenž z těch divných přijel Rapie a ku podivu po všech těch patalích ještě jako člověk vypadal.

— Slavnost dvouletého trvání Dám. Odboru D. A. Sokola v Long Islandu v Kohnově Mezinárodním parku odbyly si sestry ony minule.

— Stanovy N. J. S. týkají se také sester našich, ba i týkají se nepřimo i těch sborů, které k N. J. S. dosud se nepřihlášily. Myslíme totiž ustanovení pokud se týče těch zásad našich svobodomyšlných. Jestli bratři mají jisté povinnosti, tož i setry jejich v odborech, jestli chtějí být odbory sokolské, musí se k tomu zaříditi sokolsky. Pochopujete?

— New Yorkské družstvo sokolek Těl. sboru dívek a paní, jež zvítězilo v závodě v St. Louis, Baltimore a posléze na státních závodech v New Yorku, účastnilo se výstavního ruchu v Madison Square Garden, jako průkazu pokud soustavný výevik těla ženě prospívá. Děvušky naše, kdykoliv se na pořadu objevily, uvítány byly bouří pochvaly a úsudky znaleců o hbitosti jejich, výeviku a zkázněnosti vedením br. Martyniho, zní vesměs pochvalně.

Dorost.

— Nezapomeňte požádati ob čas svého evičitele, aby naučil vás také písním sokolským, jež nejen že budou se vám líbiti pro vlastní svůj ráz, ale povzbudí k další práci jako ty starší. Kde pak můžete objednat, dostaňte si i doprovod na různé nástroje hudební, jež hrajete. Sokolské písně v sokolských domácnostech se jen pěkně vyjímají.

— Když evičitel vás pokárá dojista ví proč. Jest tedy přímo hanebnou mu urážkou a nekázní hroznou, jestli popadnete kabát a jdete z řad domů. Takovéto vystupování dorostu nesluší a museli by jste se jen stydět, že s takovou lehkomyslností p. jímáte povinnosti dobrovolně v šiku sokolském na se vzaté.

— Nyní na zimu se zase bude více číst. Varujeme vás znovu a důsledně před všelikými "dime-novellami" a jinými podobnými krámy bez ceny, jakož i otravnou a krvavou literaturou, jež u mnohých svých soudruhů tak často vídáte, soudruhů amerických pak zvláště. Hoši ti lákají vás budou třeba ku provádění různého sportu. Nedejte se svést a buďte naši a naší soustavě oddáni zcela. Prospějete jen sobě a zdraví svému.

VĚDA, UMĚNÍ A PRÁCE.

— Br. Josef Stehlík v New Yorku jmenován byl učitelem zápasu a rohování tamní Y. M. C. A. a zahájí působnost

svou v těchto dnech. Oč bylo by ještě krásší, kdyby i našemu soustavnému tělocviku dostalo se v kruzích dotýčených a jiných uznání.

— "Prodaná nevěsta" v Novém Yorku. Ve vídeňských divadelních kruzích koluje určitá zpráva, že basista dvorní opery Vilém Heš je od počátku příští sezony angažován k novoyorskému Metropolitan-theatru ředitelem Conriedem, který zamýšlí vypraviti Smetanovu "Prodanou nevěstu", k níž získal již znamenitého Kecala v Hešovi a Jeníka v Buriánovi od dvorní opery drážďanské.

— Chicagská "Snaha", klub českých žen pořádá přednášky, jichž účastní se mnozí dobří lidé naši. Následující jest pořad přednášek na rok 1905 a 1906: 16. října, Sociální povinnosti; 20. listopadu, Božena Němcová; 18. prosince, Evoluce ženských organizací; 15. ledna, Palacký; 19. února, Historie náboženství; 19. března, Svatopluk Čech; 16. dubna, Postavení ženy před právem Spoj. Států; 21. května, Karel Havlíček; 18. června, Bedřich Smetana. Mezi jinými budou se podílet na těchto přednáškách sl. Jane Addamsova, pí. Ellen Henrotinová, prof. Foster a sl. Breckenridge.

— Několik znamenitých hudebních umělců přijalo místa v pittsburgském orchestru Paura. Jsou to: Jos. Franel, virtuos na lesní roh, Václav Jiskra, jediný solový virtuos na basu v Americe a oba mladíci onoho před rokem tak slibného tria, houslista Viktor Kolář a cellista Reiser.

— J. G. Mráz, absolvent pražské konservatoře a virtuos na housle, přijal místo profesora na universitě v Oklahoma City a zároveň založil soukromou konservatoř, kde bude vyučovati houslím, zpěvu a pianu.

— Br. Stan. Pechar, člen T. J. S. v New Yorku dlí se společností Barnum & Bailey na cestách po Spojených Státech. Jest zaměstnán v cirku a často hochů našich doma si vzpomene, ba minule zaslal si as \$40 k uložení na kolky na Sokolnu.

— Zásluhou učitele svobodnomyslné školy české v Omaze, dívky ze školy vyšlé zůstávají i na dále u vzájemném styku a sice prostřednictvím klubu, jenž k cíli tomu byl založen.

— Václav Řehák v Chicagu vynášel stroj jednoduchý a velice důmyslný k roztřídění dopisů na poště a sice podle jednotlivých států. Jestli vláda naše jej zavede se sice ještě neví, ale my bychom mladistvému našinci tak přáli.

— Br. Jos. Křivánek, člen T. J. S. dlí přítomně někde v Kanadě jako solista zpěvák v operetě "San Toy". Příštího měsíce bude ve Wisconsině a Illinois a má smlouvu na dalších 50 týdnů.

— S velikou radostí spočine oko na práci české, jakouž honosí se zářivé číslo velikého listu odborného "The Inland Printer", jež opatřeno jest na titulním listu skvostnou ilustrací ve dvou barvách: "Studie národního kroje českého" i s českým ohlazením listu. Jest práce to bratra A. Petřtyla v Chicagu, jehož mnohé práce i list náš již reprodukoval a "Památníku" naši N. J. S. ku ozdobě slouží. V tomto listě odborném jest uznání to práce umělce našeho zvláště lichotivé, vedle i jiných dvou ilustrací, jež tu na důkaz jeho původnosti a v pěkném provedení s náležitým uznáním redakce, nalezáme. Těší nás a bratra našemu jen gratulujeme, již proto, že v práci své dovede tolik českosti vdechnouti.

— Jest těch dobrých duší, českých učitelů na veřejných školách amerických všude dnes již dosti a že konají dobrou práci i záchrannou netřeba zvláště podotýkati. A také našich sester sokolek učí dost a dost a ty pak jsou mimo to i volné myšlenky i u věcech našich sokolských mnohé konají.

— Prvním učitelem houslového oddělení v Balatkově proslulé konservatoři v Chicagu jmenován byl Fr. Hladký.

— Dítka, jež v Omaze, Neb. vykazati se mohly nejlepší úpravou svých zahrádek byly minule tamní občanskou Lígou vyznamenány. Celkem zápolu účastnilo se 1600 dítek a z českých získaly ceny: Marie Kolářova, Anna Roháčková, Jiří Vodička a E. B. Letovský.

— Br. Bohumír Kryl, věhlasný po celé zemi virtuos na křídlovku, který rozešel se s Innesem, v jehož kapele po sedm

roků účinkoval, přijal prozatím místo v kapele Brooksově, účinkující v Cassino Garden v Chicagu.

— Z výsledků práce a společných snah všech českých spolků v New Yorku bude zřízena česká knihovna veřejná. Na řádném výběru nutných děl a kněh českých pro knihovnu se již pracuje a příspěvky denně se schází k radosti všech, kdož rádi dobré věci slouží.

— České pěvecké kvarteto, jež navštívilo již celou řadu českých měst a větších osad českých v zemi této při druhé své návštěvě nemůže si na lid náš nikterak stěžovati, neboť všude, kamkoliv jên zavítá dostává se mu jen vřelého přijetí. A umělci naši si toho právem jen zaslouží, neboť snaží se všemožně, aby české písní všude zjednali slávu a umění své šířili způsobem na nejvýš vhodným. Jakž minule jsme se již zmínili jest pořad jejich tentokráte vybraný zvláště.

— Na požádání profesora Lester Leonarda přednášeli jsme koncem minulého měsíce v Baltimore na universitě John Hopkins v nemocnici a sice u příležitosti sjezdu Amerických lékařů Roentgenovců. Předmět přednášky byl: "Vlivy patologické a fysiologické paprsků Roentgenových na živou tkáň a krev." Bylo přítomno tu as 500 lékařů a odborníků ze všech končin země to, Němec i Anglie a práce naše byla jen vřele přijata, jakož i mnohé ukázky z vlastních našich pokusů se líbily.

— Ottokara Bartíka první české vaudevilní a operetní divadlo v Chicagu zahájilo již činnost svou a pořádá představení každé středy. Máme za to, že podnik tento český přispěje měrou značnou ku rozprosdění žití společenského v městě zahrad a podá lidu zábavu rázu dobrého, za což již ručí nám jméno řiditele. Vedle stálého divadla Ludvíkovy společnosti, jež snaží se míti v době poslední repertoir co možná vhodný, jest tedy v Chicagu o dobrou a ušlechtilou zábavu postaráno, aniž by se činnosti ochotníků překáželo. Ochotnická divadla mají úkol výchovný, jako divadlo vůbec i nemělo by se jich pouštět se zřetele, zvláště v Chicagu, kde tolik dobrých sil.

ZÁPIS O SCHŮZI VÝK. VÝB. N. J. S.

New York, 2. října 1905.

Starosta F. Martyny zahájil schůzi. Ze členů scházel V. Zvoník.

Zápis o minulé schůzi po přečtení přijat.

Těl. sbor Dívek a Paní z Long Island se hlásí v počtu 23 členky co člen N. J. S. a zároveň zasílá patřičný poplatek. Žádost přijata a shora uvedený sbor byl dnešním dnem co člen N. J. S. prohlášen.

T. J. S. New York zasílá dopis, ve kterém žádá, by se Výk. Výb. zasadil o to a hleděl vydobyti opsané těsnopisné zápisky z minulého sjezdu od pana J. J. Krále, který je dosud nezaslal. Usneseno, by byl p. J. J. Král veřejně vyvolán, by svoji smlouvu vyplnil.

Dále podává T. J. S. New York návrh, který si přejou by byl předložen všem jednotám N. J. S. k odhlasování, a sice, aby veškeré jednoty bez rozdílu stejnojmenně byly do svazku N. J. S. přijaty. Žádosti bude vyhověno. — Dále žádají záslužné listiny pro následující bratry: A. Teyk, členem od 6. července 1885; K. Goldhamer od 7. září 1885; E. Kopejzka od 7. září 1885; J. Topka od 7. září 1885; J. Škaraka od 6. července 1885. Žádosti vyhověno.

Br. F. Lier podává účet za tisk 1000 obálek, 1000 přestupních listin a 500 poštovních lístků v obnosu \$13.50; účet přijat a k vyplacení odkázán.

Nár. Tisk. zasílá účet za tisk a výpravu Sok. Amer. za měsíce září v obnosu \$191.95; účet přijat a k vyplacení odkázán. Dále zasílá účet za tisk 1000 obalů na dopisy, 1000 ohlazení na dopisy a 500 zpátečních obalů v obnosu \$7.00; účet přijat a k vyplacení odkázán. Tento účet byl zaslán br. Jiřínskému, jelikož objednávka byla proň.

Br. J. Fryš, náčelník župy Severo-východní, zasílá finanční zprávu ze závodů v oné župě odbyvaných, z kteréž vysvítá, že Výk. Výb. přináležející díl z výdělku obnáší

\$29.81, které byly též zaslány; zpráva tato byla s díky přijata a má být v Sokole Am. uveřejněna.

T. J. S. Brooklyn se děkuje pro nepředvídané nehody ze svazku N. J. S., což bylo přijato. Jednatel oznamuje, že mu není možno dostati od T. J. S. Bayonne žádnou zprávu; usneseno, aby se jim ještě jednou dopsalo a v pádu, že by zprávu nezaslali, mají být suspendováni.

Diplom čestného členství N. J. S., který byl prof. B. Šimkovi odhlasován všemi jednotami k N. J. S. přináležejícími odevzdán, a který on nyní zasílá Výk. Výb. N. J. S. zpět, že si ho více nepřeje, byl jednohlasně přijat.

Výbor, který měl prozkoumati stanovy T. J. S. Říp z Allegheny, podává zprávu, že stanovy ony prozkoumal a že je s malými opravami schvaluje; zpráva přijata.

Následující jednoty zaslaly zprávu a rozličné poplatky: T. J. S. Mt. Pleasant \$11.10; Budivoj \$20.70; Westfield \$6.00; Žižka, Bruno \$21.40. Výtěžek ze závodů Župy Severo-vých. \$29.81; T. J. S. Blesk \$59.10; T. J. S. Abie o fonu na sjezd \$1.80 a poplatek \$8.40; T. J. S. Dodge, Neb. \$15.70; Český Lev \$10.00; Fugner \$21.50; Těl. Sbor Paní a Dívek v Long Islan vkladné \$5.00.

M. Grabenstein, zap.

PŘÍJEM A VYDÁNÍ N. J. S. ZA MĚSÍC ZÁŘÍ 1905.

Září	Příjem	\$ c
9. Předpl. na S. A. od V. Nováček a K. Gorup, Chicago	1.50	
12. T. P. J. Budivoj, Detroit, Mich., za II. 1905.....	20.70	
13. T. J. S. Westfield, Mass. za III. 1905.....	6.00	
13. Předpl. na S. A. od J. Nepodal.....	75	
15. T. J. S. Žižka, Bruno, Neb., za II. 1905.....	7.40	
“ “ “ za věnce, ceny k závodům.....	7.70	
“ “ “ soudcovské a počtářské listiny.....	2.50	
“ “ “ 30 platebních knížek.....	30	
“ “ “ do fondu pro sjezd za r. 1905.....	3.50	
15. Výtěžek ze závodů Župy Severo-Vých.....	29.81	
15. S. J. Blesk, Baltimore, za III. 1905.....	59.10	
20. T. J. S. Karel Jonáš, Abie, Neb., do fondu pro sjezd za r. 1904.....	1.80	
20. T. J. S. Dodge, Neb., za II. 1905.....	15.70	
23. Český Lev v Brainard, Neb., za III. a na IV. 1905	10.00	
27. Za dva Památníky N. J. S. od T. J. S. Semily, Čechy	2.50	
	\$169.26	
Hotovost z minulého měsíce.....	2,815.89	
Úhrnem	\$2,985.15	

Září	Vydání	\$ c
4. Za ztrátu času při závodech, poštovné a dovoz cen, náčel. br. J. Fryšovi Župy Severo-Vých.....	8.07	
4. Za časopis "Sokol Pražský" pro jednoty za r. 1904—1905	88.00	
5. Za 4398 výt. S. A. s výpr. a pošt. pro srpen t. r., Nár. Tisk.	212.13	
21. Vrch. poř. S. A., za září, Dr. J. Rudiš-Jičínský....	30.00	
21. Výp. poř. S. A. za září, Ant. Haller.....	10.00	
21. Výp. poř. S. A. za září, Jos. Čermák.....	10.00	
Úhrnem	\$358.20	
Příjem	\$2,985.15	
Vydání	358.20	
Hotovost	\$2,626.95	

Fond pro příští sjezd v Detroit, Mich.....	\$555.02
Fond pro příští běh evičitelský.....	42.85
Základní fond Nár. Jed. Sokolské.....	300.00

Na Germania Savings banku	\$ 700.00
Na Dry Dock Savings banku.....	700.00
Hotovost v pokl. V. V. N. J. Sok.	1,226.95

Úhrnem \$2,626.95

Tímto vyzýváme br. jednoty, by hleděly se vypořádati do fondu pro sjezd za r. 1904. T. J. S. Podlipný, Sok. Chicago, T. J. S. St. Louis, T. J. S. Milligan, T. J. S. Schuyler, T. J. S. Wilber; doufáme, že jednoty tak učiní v čase nejkratším,

Na zdar!

Jan Černý, jednatel.

ZE ŽUPY VÝCHODNÍ.

Zápisky ze dne 15. května 1905.

Br. starosta zahájil schůzi za přítomnosti všech členů vyjímaje br. Myslivečka, kterého br. Laňe omlouvá. Protokol ze schůze poslední čten a přijat. Na to čten dopis od Těl. Jed. "Blesk", v Baltimore! Jednota ona oznamuje, že ji není možno obeslati příští státní závody. Usneseno, by evičiteli, který navštíví Těl. Jed. v Patterson zaplacen jízdní lístek a \$2.00 náhradou, ovšem z pokladny Vých. Župy. Dále usneseno, by jako dříve, vysílali se dozorce k okolním jednotám, jelikož se tím činnost vzájemná jaksi udržuje.

Co dozorce zvoleni byli: Vinc. Vaněk, Jos. Laně, Hugo Sekyra, Vojtěch Filip. Těl. Jed. "Svornost" zvolila do žup. výb. na místo br. Schánila br. Volánka. Dále bylo žup. náčelníku ponecháno na vůli, by vysílal evičitele k Těl. Jed. v Pattersonu jak za dobré uzná. Po delší debatě usneseno, by zábavní výbor pro příští závody odbýval schůze jako samostatný výbor, ale ten samý den, kdy odbývá schůzi žup. výb. a na čem se usnese, by přednesl žup. výboru.

Sestra Marie Šimůnková oznamuje, že Těl. Sbor Dívek a Paní v New Yorku usnesl se vyslati 4 družstva závodnic na příští státní závody. Br. jednatelem uloženo, by pozval Těl. Jed. v Pattersonu na příští závody. Dále má upomenouti jednoty na jich povinnosti k župě. Vydání v této schůzi bylo: Za telegram ku Vseslovanskému sokolskému dnu v Chicago \$ 58
Za tisk br. Lierovi 6.00
Br. Jáchovi co služné za první čtvrtletí jako náčelník Vých. Župy. 2.50
Br. Sekyroví za jedno evičení Těl. Jed. "Patterson" . . . 2.00

Úhrnem \$11.30

Vinc. Vaněk, jednatel.

Zápisky ze dne 19. června 1905.

Br. starosta zahájil schůzi za přítomnosti všech členů. Zápisky z poslední schůze čteny a přijaty. Br. jed. uloženo, by dopsal jednotám, které vyšlou borce do příštích závodů, aby též zaslaly jména soudečů. Br. Vaněk, Jahoda a Sekyra podávají zprávu z Těl. Jed. v Pattersonu, kteroužto jednotu navštívili jako učitelové Vých. Župy. V této schůzi zahájil svoji činnost zábavní výbor pro příští závody. Br. Hrbek, který byl vyslán Vých. Župou do New Bedford, Mass., oznamuje, že jednotu tamnější navštívil, a jelikož jednota nalezla se v poměrech dosti stísněných, přimlouvá se, aby podporována byla co možná nejvíce. Dále táž jednota žádá, by pro ní zakoupena byla finanční kniha, a br. Hrbek nabídl se knihu onu zaslati. Podotknouti dlužno, že br. Hrbek nežádal na župě žádné náhrady, a mimo jízdného konal cestu onu na své útraty. Děkuje jeho obětavosti. Br. jednatel má zasílati zprávy o činnosti Vých. Župy do Sokola Amerického

Vydání v této schůzi bylo:

Br. Lierovi za cestovné do Patterson \$1.85.

Br. Vaňkovi za evičení Těl. Jed. v Patterson \$3.85.

Br. Sekyroví za evičení Těl. Jed. v Patterson \$3.85.

Br. Jahodovi za evičení Těl. Jed. v Patterson \$3.85.

Br. Pavlíkovi, útrata v Patterson 45c.

Br. Hrbkovi cestovné do New Bedford, Mass., \$15.00.

Br. Černovskému cestovné do schůzí Vých. Župy za první půlletí 78c.

Br. Filipovi za cestovné do schůzí Vých. Župy za první půlletí \$1.30.

Příjem:

Od Těl. Jed. "Fügner", v Long Island, doplatek z roku 1903 20c.

Od Těl. Jed. "Fuegner", v Long Island, poplatek k Východní Župě za rok 1904, \$7.20.

Od Těl. Jed. "Brooklyn", župní poplatek za rok 1902, 9103 a 1904 \$3.20.

Vinc. Vaněk, jednatel.

Finanční zpráva župního výboru za první půlletí 1905.

Vydání:

Br. Bláhovi za cestovné do schůzí.....	\$ 40
Br. Sýkorovi za cvičení T. J. v Curtis Bay, Md.....	10.00
Za telegram ku Vsesokolskému anu v Chicagu.....	58
Za tisk br. Lierovi.....	6.00
Služné náčelníkovi za I. ¼-letí.....	2.50
Br. Sekyroví za cvičení T. J. v Patterson.....	2.00
Br. Pavlíkovi za cestu do Patterson.....	45
Br. Hrbkovi cestovné do New Bedford.....	15.00
Br. Lierovi za cvičení T. J. v Patterson.....	1.85
Br. Vaňkovi za cvičení T. J. v Patterson.....	3.85
Br. Sekyroví za cvičení T. J. v Patterson.....	3.85
Br. Jahodovi za cvičení T. J. v Patterson.....	3.85
Br. Černovskému za cesty do schůzí žup. výboru.....	78
Br. Filipovi za cesty do schůzí žup. výboru.....	1.30

Úhrnné vydání\$52.41

Vinc. Vaněk, jednatel.

Zprávu prohlédli a v pořádku našli za finanční výbor
Josef Gregor, Antonín Mysliveček.

Příjem:

Župní poplatek od T. J. Sokol v New Yorku za rok 1904	\$ 50.00
Župní poplatek od T. J. "Svornost" za rok 1904....	5.50
Župní poplatek od T. J. "Fügner" za rok 1903.....	6.50
Župní poplatek od T. J. "Fügner" za rok 1904.....	7.20
a doplatek za rok 1903.....	20
Župní poplatek od T. J. Brooklyn za rok 1902-3-4....	3.20

Úhrnný příjem	\$ 72.60
Hotovost z roku 1904	146.59
Z toho uloženo na bondy.....	70.00
Na spořitelní knížku	75.00
V rukou pokladníka	21.78

Činí celkem\$166.78

Vinc. Vaněk, jednatel.

FINANČNÍ ZPRÁVA ZE ZÁVODŮ ŽUPY SEVERO-VÝCH.,

v Detroit, Mich., dne 2., 3. a 4. července 1905.

Vydání.

Za D. A. C. místnost pro závody 3. července.....	\$50.00
Za Shooting Park pro veřejné cvičení 4. července....	40.00
Hudba pro 3 dny.....	93.00
Veškerý tisk	51.37
Upravení večere při banketu v Budivoj.....	79.94
Nápoje v Shooting Parku.....	70.25
Doutníky v Shooting Parku.....	23.10
Zákusky v Shooting Parku.....	11.29
Zmrzlina, citrony atd.	14.95
Vyslání sok. Fryše do Clevelandu.....	15.00
Přívaz náradí, vaků od lodě a k lodí.....	8.00
Přívaz náradí do D. A. C. a Shooting Parku.....	7.00
Stavění náradí a úklid tohoto.....	2.00
Zástěry a ručníky.....	2.20
Náhrada za rozbité sklenice.....	1.80
Plování 8 závodníků.....	80
Knihy pro tajemníka a poštovné.....	91
Telefonní zpráva	25

Sirky a gasolin	38
500 liber ledu.....	75
Náhrada za rozbití revolveru při závodech.....	50

Celkové vydání\$473.49

Příjem.

Za ohlášky v programech.....	\$76.75
Vstupné v D. A. C. při závodech.....	35.50
Vstupné na banketu T. J. S. Budivoj.....	92.37
Za nálevnou v Shooting parku při veřejném cvičení..	324.55
Za vrácenou šunku a doutníky.....	3.95

Celkový příjem\$533.12

Celkové vydání 473.49

Zbývá čistý výtěžek\$ 59.63

Tato zpráva přehlednuta a schválena byla členy pořádkového výboru, kteří přítomni byli ve schůzi 25. srpna '05.
Jos. Janeček, Louis Čáp, Ant. Kos, Jan Fryš, Mar. Červený, Ant. Šultz.

ZE ŽUPY SEVERO-VÝCHODNÍ.

Schůzi dne 25. července zahájil starosta Jos. Štíbr. Ze členů nepřítomen Jos. Rozhoň, neomluven. Zápisky z minulé schůze jak čteny tak přijaty. Dopis Výk. Výb. přijat a o něm porokováno. Sokol Lorain, Ohio totiž podává si stížnost u Výk. Výboru, že Župa Sev.-Vých. si jednoty oné nevědí. Usneseno, aby tajemník oznámil Výk. Výboru jak věc se vlastně má. Dopis Jednoty Budivoj z Detroit oznamující jména všech závodníků přijat, též jednoty zasílá župní poplatek \$25.00. Druhý dopis vysvětluje, že Vác. Janeček hlásil se pouze sám do staršího oddělení. Zvolen Výk. Výb. rozhodl. Dopis župního náčelníka J. Fryše přijat. Oznamuje, že s prací pro závody jest připraven i žádá pouze, aby Župa mu zvolila ukazovatele. Žádosti vyhověno.

Výk. Výbor oznamuje, že žádného vrchního soudce není, abychom raději doporučili br. Jos. Štíbra soudcem a tak se i stalo.

Usneseno, by byly ohlášky v časopisech, kdy a kde se obecnost přihlásiti má, jež závodů účastníci se chce, a též čas odjezdu z Clevelandu.

Sok. A. Pánka a Kar. Bernvajtr zvoleni, aby vzali si jízdné lístky na starost. Oskar Mederle, evičitel Sokola Lorain, O., oznamuje, že počínají tam prázdniny.

Fr. Cais, tajemník.

Dne 23. července.

Jelikož nebylo žádných zvláštních záležitostí schůze odložena na příště. V pádu, že by tajemník obdržel nějaké důležité zprávy, má svolati schůzi mimořádnou.

Dne 27. srpna.

Schůzi zahájil starosta Jos. Štíbr; ze členů nepřítomni a omluveni Jan Chábek a Fr. Cais. Prozatímním tajemníkem zvolen Vác. Štíbr. Zápisky z poslední schůze přijaty. Dopis Nár. Jed. Sok. oznamuje, že při župních závodech v Detroit, Mich. stal se omyl při sčítání, a že vítězné družstvo v druhém oddělení jest Sok. Pod. Jed. Budivoj a nikoli Sokol Čech, pročež žádají, aby ona cena odevzdána byla kam patří. Na žádost, že milerádi zašlou soudcovské listiny ku přehlednutí. Dopis přijat a usneseno požádati Výk. Výbor, by zašlal ony soudcovské listiny ku přehlednutí a pak že Výbor odevzdá cenu vítězům.

Sokol Česko-Zábavný zasílá župní poplatek \$13.00 za rok 1903 a 1904.

Účet evičitele O. Niederle za pět cest do Lorain, O., \$5.10 poukázán k vyplacení.

Dne 10. září.

Schůzi mimořádní zahájil starosta Jos. Štíbr. Členové vesměs přítomni. Od Sokola Cleveland zvolen na místo Kar. Bernvajtera sok. Emil Šlapák. Od Sok. Česko-Zábavního na místo Jos. Rozhoň Gustav Kašpar. Zápisky z poslední schůze jak čteny přijaty.

Tajemník oznamuje, že obdržel od Výkonného Výboru soudeevské listiny ke přehlédnutí. Župní Výbor uznal, aby ony listiny přepočítány byly br. Kar. Bernrajtrem a br. Jos. Štíbrem, dále aby soudecové K. Janeček a K. Knobloch oznámili obratem pošty vysvětlení, proč nedali stupeň za volný výkon kůň na dél a dali body za provedení, též sok. O. Pik, C. Pokorný a J. Ouřada mají oznámiti do příští schůze jejich první volný výkon.

Po obdržení správné zprávy výbor milerád odevzdá cenu na patřičné místo.

Sokol Lorain, O. oznamuje, že opět počnou cvičiti, a žádá Župu, aby opět tam vysílala cvičitele. Zvolen A. Panka, který již v tomto týdnu se cvičením započne.

Dopis od náčelníka J. Fryše přijat. Oznamuje, že v Traverse City jest založen nový sokolský sbor se 27 členy. Dále táže se, zdali bychom mohli pořádat veřejné přednášky a zdali opět příští rok závody odbývat budeme. Výbor ujednal, aby se mu odepsalo, aby hleděl onu novou jednotu pro Župu získati. Dále dříve se na veškeré sbory, zdali si přednášek přejí a zároveň krýtí chtějí vydání společné, jakož i to, že příští rok se opět závody odbývati budou. Výk. Výb. oznamuje novou jednotu Sok. Říp v Allegheny, Pa., jenž uvedl v Župu Sev.-Vých. a žádá Župu, by jim ve všem nápomocna byla. Výbor zprávu milerád přijal a jakmile obdrží další, zahájí s nimi dopisování, o ně se postará a styky naváže. Tajemník je má požádat o zprávu, mnoho-li členů jednoty čítá a mnoho-li členů cvičí. Návrh dán a přijat, aby odbývána byla opět společná evičení místních sborů.

Účet za dvě cesty evičiteli O. Niederleovi \$2.00 vyplacen. —

Fr. Cais, tajemník.

Dne 24. září.

Schůzi zahájil starosta Jos. Štíbr; ze členů nepřítomní Vác. Štíbr; omluven. Zápis jak čten přijat. Soudec V. Janeček podává zprávu a svůj úsudek o závodech a sice: že proto nedal stupeň protože nevěděl co evičenec za volný výkon měl a neb dělati chtěl; dále, že Otto Pick jeho výkon zkazil. Soudec K. Knobloch podává zprávu a vysvětlení a sice: že borei na nářadí jejich výkon správně neprovedli, ale jejich výkony načaté může vřaditi mezi 3½ stupně.

Borec C. Pokorný oznamuje, že se již na onen výkon volný — kůň na dél, nepamatuje. Sok. J. Auřada oznamuje jeho volný výkon, sice: "Z náskoku dochmatem na hřbet koně, překot na před, seskok na pravo" — Sok. O. Pick tentýž výkon — a seskok na "levo".

Výbor přijal soudeců dobrozdání a uznal, aby oni borei dle soudec K. Knoblocha obdrželi tři a půl stupně.

Sokol Jos. Štíbr a K. Bernrajtr podávají součet přehlédnutých soudeevských listin a sice:

Sokol Čech	725.9
Sokol J. Auřada	3.5
Sokol Ott. Pick	3.5
	732.9
Sokol Budivoj	728.7
Sokol C. Pokorný	3.5
	732.2

Dle toho by byl Sok. Čech o 7 desetin prvním. Tajemník má zaslati dopisy soudeců Výk. Výboru a zároveň všechny soudeevské listiny.

Sokol A. Panka oznamuje, že byl u Sok. Lorain evičit v sobotu, oni však v sobotu evičiti nemohou k vůli oběhu a A. Panka nemůže opět v týdnu, tedy požádán br. K. Knobloch, aby ono místo evičitelské přijal. Účet cestovní do Lorain, O. A. Panka \$1 poukázán k vyplacení, též účet za přepočítání všech soud. listin \$3 Jos. Štíbra.

Fr. Cais, tajemník.

DOPIŠY.

Cleveland, O., 22. září 1905.

Jest mně potěšením, že mohu dle přání členstva našeho sboru projevit Vám náš souhlas a dík za Vaši upřímnou a vskutku cennou snahu, čelící vždy jak ku tělesnému tak duševnímu povznesení našeho Sokolstva. Vaše pokyny a úsudky v redakčních úvahách Sok. Amer. o vadách a nepřístojnostech našich sokolů, kteří mnohdy velmi úzkostlivě se straní jen zavádět o své neb svého druhu osobní vlastnosti, jsou tak pravdivé a přesvědčující, že ten kdo je čte a jest některou z nich obdařen (a takových nás bude asi hodně) nemusí se dlouho rozmyšlet, zda ta porce patří jemu. Takto se nezažívá lež, ale jest náramně zdravé. Ano. Tak mnohý statně vlastenčí a hrdě sebe staví do popředí našich řad, znám jich mnoho, kterým nikdy nechybí vybraných slov a krásných tužeb, by však ve skutek uvedli to co mluví, by sama sebe hleděli povznést, sebe poznat a zvelebit, svůj vlastní kruh rodinný zbudovat na zásadách, které hlásají, to takovým pánům reformátorům bývá španělskou vesnicí. Smysl, v jakém píšete v S. Am., jest dle mého smýšlení nejžádoucnější z celého obsahu.

Píšete bez obalu a bez ostychu, ať již tu a tam i nelibost by se vzbudila, přece jen vše holou pravdou zůstává a to jest za příčina, proč my chceme Vám náš souhlas vyjeviti, a aby jste věděli, že také jest dost těch, kterým se to zamlouvá a kteří jsou Vám za to vděční. Zajisté takové články a poučení jdou od srdce k srdci, a svým ostřím, jednoduchostí a pravdivostí zaryjí se hluboko do mysle a srdce každého, ne již zcela zatvrdělého člověka, sokola.

Jsou jako zrcadlo, v němž každý hned vidí tu svoji vadu a chtěj nechtěj musí při tom své vlastní já podrobit inšpekci. A věru toho jest nám nejvíce třeba!

Když už jsme za jakýchkoli okolností do popředí toho národního hnutí vsunuti byli, máme toto své poslání poctivě, čestně a nezištně plniti všichni jako jeden muž. Velmi často si myslím, zda vůbec budem schopni jednou tak jednat. Dnes při tom nepopíratelném (lépe řečeno domnělém) pokroku, sečtlostí a vyspělosti lidstva, často naskytne se nám otázka, jest ten lid následkem toho laskavější, upřímnější, obětavější?

Nepřevládá stále sobeckost, lhostejnost, ba naprostá netečnost ku všemu, co vede ku povznesení a ku sušlechtění sama sebe? Ku poznání svých práv a povinností co občan rovný jeden druhému? Co platny jsou nám věda, umění a všechny výzkumy a vymoženosti, když ta velká masa lidí postrádá cit, smysl a veškerý zájem ku osvojení a přivlastnění si toho všeho. Až dosud stále jest největším požadavkem pracujícího lidu (ve velké většině), jen mítí té každodenní dřiny co nejvíce a když té jest dost, pak se už to živobytí nějak vytluče a na trochu té švandy a nějaké té dupance už taky zhyde, a co víc? Kolik jest těch prozíravých, kteří jdou za vyšším cílem, kteří nehledí obohaciti svoji kapsu, jako spíše svůj rozum. Ta naše pohodlnost, ta to jest co vede k té netečnosti a tato zase k nevědomosti a dokud se budeme spoléhati až nám bude z hůry pomoheno a dokud se nevzmužeme poznat svoje práva, svoji moc a sílu, a dokud tuto nehledíme využítovat v náš vlastní prospěch, dotud bude naší věrnou družkou jen bída a veškeré zlořády z této pocházející. Jest to asi ten náš dědičný hřích, s kterým se rodíme a zase s ním zmiráme — odstranění toho zia může jen stálé nabádání a povzbuzování těch nemyslivejších lidí přivoditi a zároveň věrným pranýřováním všech nectností a nekalých záměrů všech těch prospěchářů, samozvaných vůdců a slavomilů.

Poněvadž bedlivě přihlížíte k tomu, aby v řadách sokolských nejdříve všechny podobné nedůslednosti vymýtny byly a tak veřejně je odhalujete a bez bázně drtíte tu pozlačenou skořápku s toho šnilého jádra, proto vzdávám Vám náš vřelý dík. Podobně kdyby naši novináři psali častěji, zajiště by brzo vymizela lhostejnost i nevědomost a místo sobeckosti by zavládlo bratrství, láska a sebeúcta ve skutečnosti a nejen ve stanovách a leckdes na papíře. Ti pak, co dovedou posoudit upřímnou snahu těch, co obrali si za

účel povznést a zvelebit ten náš lid, Vám pak zapěji se mnou: "Z bludu duše chudé v jasno kdo zdvihá, kdo je učí myslet, proč hlad je stihá, kdo lid vede k právu, trhá okovy, tomu naše píseň slávu zazvoní!"

Končím v naději, že bratři i mimo náš sbor uznají potřebu vážit sobě a ctít každého, kdo neohroženě hlásá pravdu a vytýkáním chyb a poklesků našich jen polepšíti nás se usiluje. Se srdečným pozdravem a přáním mnoha zdaru a vytrvalosti, znamenám se

K. Bernreiter, člen Sokola Cleveland.

Chicago, Ill., 3. října 1905.

Po urovnání veškerých slavnostních záležitostí vzpomínám si, že zastávám ve sboru "Sokola Slov. Lípy" mimo jiné také úřad dopisovatele, což není z různých ohledů věci pouze jednoduchou, nechce-li člověk po způsobu mnohých českých žurnálů veškeré jednání celků i jednotlivců sháhem chváliti a dovolí-li sobě tu a tam upřímně míněná slova pravdy pronést. — Jednejme vždy a na každém místě zásadně, jak se na vzorné občany sluší a patří, chvalme to, co chvály zasluhuje a odsuzujme veškeré nešlechtnosti u každého, snažme se již v zárodku zničit každé zlo, které pro celou lidskou společnost a pro věc naši zvláště za neprospěšné a škodlivé uznáme! — Dopisovatel našeho sboru nalézá se od nedávných časů jaksi pod zvláštní censurou a možná, že i za tato mírná slova bude dán do klatby, avšak to nás nezmění, neboť jsme přesvědčeni, že nějaké to ostré slovo těm našim "taky sokolům" neuškodí. Známe v řadách našich mnohých vynikajících členy, ne pouze ve sboru našem, kteří se počítají do tak zvané lepší společnosti, a ti studení bratři dovedou se chlubit dost. Žádejte je o vykonání sebe menší práce a uvidíte, oni nemohou ani půl hodinky času obětovati věci naší.

Sbor náš dle "Památníku" vydaného N. J. S. chová ve svém středu největší počet záslužných členů, čímž málokterý sbor se honositi může. V jiném sboru jest více členstva činného, kdežto u nás máme polovičku členů záslužných a z té druhé poloviny pouze několik opravdově činných. Když tak sledujeme dějiny tohoto kdysi slavného sboru, činnost různých jednotlivců v něm zastoupených, vkrádá se nám na mysl zvláštní posudek. Kde státi by musel sbor náš ve své mohutnosti a síle, kdyby ti záslužní i nezáslužní členové smýšleli s věcí naší upřímně? — Patřiti dvacet let k sokolskému sboru, navštívit za ten čas několikrát schůze, platit své povinné příspěvky a účastniti se ob čas naší zábavy neb výletu, v tom nespátujeme dosud nic záslužného, a doufám, že v podobném případě některým členům postačilo by úplné nějaké vysvědčení.

Během posledního času odbývaly se ve městě zahrad zvláštní důstojné i nedůstojné slavnosti národní, kterých se měl sbor náš také účastniti. O této důležité záležitosti jednalo se častokrát ve schůzi, co se však projednávat můžeme ve schůzi, do které musí jednatel tahat sokoly ze salonu, kteří z ohromné lásky k věci sokolské přestanou hrát na okamžik v karty a přejdou do druhé místnosti, aby se při určitém počtu členů mohla schůze zahájit a jakmile starosta tak učiní, již pospíchají opět k plné holbě aneb ku kartám, aby se takto v duchu sokolském na dále tužili? Čte se pozvání od různých spolků, žádný se nechce slavnosti účastniti, konečně přijme se obyčejně usnesení — nechť se účastní každý sokol dle možnosti, a máte vidět ten ohromný počet našich členů, kteří doma zůstanou aneb na jiné místo raději zabloudí, jen aby se nemuseli slavnosti účastniti. Tu si častokrát vzpomínám na sloku z oné písně přednesené br. Novákem členem Pěveckého kvarteta v Česko-Amer. sni: "A já vždycky sám — na slavnosti chodívám, — jako obecní stříkačka na každou parádu, já vždycky sám." Nejedná se zde pouze o moji osobnost, jedná se tu o celý sbor, kterému to ku cti tuze neprospívá, má-li jeden a týž člen zastupovati sbor při každé slavnosti a za druhé, považte — deputace sokolských sborů po způsobu sester

"sokolek" i s náčelníkem jezdí od nedávna na každou parádu pouze v kočáře (když nemají kočár, zůstanou krásně doma) a našinec, co spoludávatel roztrhané chalupy a zadlužených lotů, má šlapat tak nemilosrdně to kalifornské bláto.

Od slavnosti Vseslovanského sokolského dne slaví naše evičiči členstvo až do dnes prázdniny, činnosti dle slov mnohých mudrců — pohrobků — není zapotřebí sokolského sboru, a až se bude pořádat na podzim bazar — požádáme opět nějaké akrobaty, aneb rváče, aby účinkovali na místo našich sokolů. Žactvo se opět činí, návštěva ve evičení je ucházející. O sokolkách neznám za vhodné se zmíniti, avšak těm některým našim mladým sokolům musím se skutečně diviti, že spatřují ideál celého Sokolství pouze v karbanu, který pěstují mnozí sokolové na místo evičení. Nebylo by záhodno, aby činnost těch záslužných členů obrátila pozornost svoji v tato místa, a hleděli tu mladší naši generaci náležitě poučiti o pravém významu věci sokolské?

Ve evičírně na místo sokolů pěstují se nyní houby, — nový pokrok v oboru hospodářském, — a co při té věci spatřujeme zvláštního, výtečný prostředek agitační. Až dosud ti mladí evičírny málo navštěvovali a nyní, když tam porostou houby, tu jsem jist, že přijdou se podívat do evičírny i někteří z těch starších. Avšak z ohledů zdravotních poraditi by nám mohl br. pořadatel S. A., zdaž podobné věci pěstovati radno ve evičírně, kde čistota a zdravý vzduch vždy domovem býti má?

Posledním časem uložili jsme do lůna matky země tři členy našeho sboru, sokoly: Štíchu, Konvalinku a Pišla, to co dobrého i jinak pro věc naši vykonali, to zůstane pro budoucnost zaznamenáno v protokolních dějinách sboru samého, a zesnulým budiž země lehká! — Ale těm, kteří k nemalé slávě jména sokolského dosud žijí, těm dovoluji si upřímně raditi, až se budou chtít se životem rozloučiti, aby si to rozdělili dle možnosti trochu podle kalendáře, ne kapat jeden za druhým jako po žluté zimnici. Člověk je potom za ty úmrtní příspěvky strašně zadlužen. Proto v zájmu nás všech žádám Vás ještě jednou, jednejte i v tomto posledním okamžiku trochu vlastenecky, sic praskne ten náš kapitál na samé úmrtní podpory a my se z toho posvátné Jerusalema nedostaneme ani do třicátého století.

Na zdar!

Frank Klepal.

Newark, N. J., 30. září 1905.

Myslím, že mně dopisovatel nebude mít za zlé, když pár řádek do našeho milého orgánu napíšu. První nepsal docela nic, teď máme druhého, píše docela málo, snad je mu u pece velké horko, nebo se bojí aby neměli ještě více nepřátel, když trochu té pravdy napíšu. Ale na tom nezáleží, lichotit neumím a nebudu, jen s pravdou ven! Bratři, kde je ta naše povinnost, práce a účel Sokolstva? Ten za námi pokulhává. Hrozně malé procento je těch, kteří by pro Sokolstvo chtěli něco vykonati neb něčím prospěti. Zmíniti se musím, jaký rychlý obrat u nás se děje. Samá špekulace, jako na burse, každý chce brzo zbohatnout, aby mohl práci pověsit na hřebík.

Těl. Jed. Sokol Newark založena byla 2. dubna 1893. Jest tomu 5 roků, co zvolen byl zde finanční výbor pro zbudování vlastní místnosti, neb pořádku poukazováno bylo na nedostatek místa a čistoty, že vůbec někteří bratři přestali chodit do evičení. Výbor zhotovil platební knížky se stanovami, každý ukládal pro dobro kdo jak mohl a byli by jsme měli již hezkých pár grošů, kdyby nebyl nastal obrat v práci; ta ochabla. Členové byli nuceni jejich úspory si zase vyzvednouti, tak jsme zůstali pozadu a byli jsme rádi, že jsme to sehnali do dnešního dne aspoň do zakoupení pozemku, ačkoliv přispíváním našich milých a obětavých sokolek a několika občanů. Ted' práce trochu se zvedla, tak by nám to bylo dobře pokračovalo, kdyby zase nebyl se objevil nový mesiaš toho slavného Klondyky založiti nový klub, kam každý si ukládá jeden dolar týdně a dostane za něj 5 (?), tak že ted' mnohý k Sokolu ukládati nemůže, neb nechce do stavby pro dobro k národnímu účeli. Na dobrý úvěr se bojí pár dol-

larů půjčiti, aby tam o ně nepřišel, a jinde ukládá, mamoni, svoje zdraví podkopává, ani neví nač, možná pod úroky, pod úroky pod nulou. Staré přísloví: Nové koště dobře mete. Stálé zakládání nových klubů na těch pár Čechů zde! Jaký úsudek si o nás teď učiní Děln. Am. Sokol zde, když před lety nás nazývali kapitalisty a neměli příčiny, teď nás mohou nazvat ještě jinak! Pozorují jejich jednání a práci, i nahlížím, že velké procento jejich členů pracuje s nadšením pro dobro a blaho Sokolstva, než u nás. Tak asi půjdeme zase pozvolnu ku předu, neb zůstaneme stát. Čím dále odkládáme budeme, hůře bude pro nás a dorost náš vůbec, který se nám pak na dobro odcizí. Máme zde již dosti podobných příkladů.

Zprávu o činnosti cvičicích členů mohou podati toliko, že když porovnáme činnost naši na průměr s jinými, jest naše návštěva cvičení uspokojivá, neboť z 45 členů průměrně navštěvuje cvičení 12 až 14. Veteráni ti spí a budit je každou čtvrtou neděli do pořadového již mně také přešlo. Přece má každý stanovy, když chce býti sokolem, tak ví, co se patří a sluší, ale kde. Jeden jde na ryby, druhý na raky, třetí na taroky, čtvrtý pak řekne, já se tam půjdu potit! Tu to máme, tak drží pohodlně přes leto svátky, v zimě pak je tam zima, je to daleko, samé liché výmluvy. Sokolky naše, myslím, že mají teď základ trochu pevnější nežli dřívě. Jest jich 38 i zaslouhují si uznání. Cvičení navštěvuje průměrně 8 až 12 členky. Několikrát již jsem je upozornil, by se přidaly k N. J. S., ale nechtějí tomu rozumět, že by jim z toho žádné dobro nevzešlo, jen tam platit a někteří bratři jim v tom ještě dají za pravdu. Dáje si hled' te předplatit na "Sokola Am." a samy z něj látku čerpati a se poučovati, chováť v sobě mnoho krásných příkladů a ponaučení. Doposavad tak neučinila žádná, jako mnohý sokol, ten se do listu nepodívá celý rok a také je sokolem.

Dne 8. července pořádala naše jednota veřejné cvičení. Návštěva byla dosti četná. Bylo viděti, že zdejší obecenstvo podnik Sokola podporuje lépe než bratři sami. Cvičení dorostu, kterého máme zde hezkou sílu, se obecně dobře líbilo, vzdor těžké sestavě cviků prostných a krokových, bylo dobře provedeno, že si mnohý pilný sokol z nich příklad vzíti mohl, jak statečně si počínali. Pak následovalo společné skupinové cvičení sokolek s oblouky a členové tyče a činky. Soustava byla lehká a na ten krátký čas též dobře provedena až na některé pohyby paží a postoje úpolnické měly přesněji prováděny býti. Dne 3. a 4. září pořádala Župa Východní státní závody, do kterých naše jednota vyslala dvě čtyři boreů a sokolky jednu četnu. Jelikož po oba dva dny pršelo, tak že závody odbyvány býti nemohly, přec průvod vyšel při hudbě ze Sokolovny v New Yorku; na polovení cestě spustil dešť na novo, tak že náčelník byl nucen průvod rozpustiti, při čemž se odbyly "závody" mimořádné a sice v plavání, utekl poklusem, kdo kam mohl, zmoklý na kůži. Závody pak přeloženy na den 16. a 17. září v sobotu večer a v neděli ráno. To již boreům veškeré naděje odebralo závoditi v uzavřené místnosti. Co se týče pořadatelsství, bylo vše dosti dobře sestaveno a též provedeno, že si zaslouhuje br. náčelník H. Sekyra úplného uznání za jeho práci a námahu. Pokud vím, do podobných závodů asi více slabší jednoty nedostaneme. A proč? Je snadná odpověď! Každý se těšil předem na ony závody, byl to radostný pohled na ony slabé jednoty a jich činnost a počet boreů, ale když rozdělena byla družstva, které s kterým závoditi mělo o palmu vítězství, byli mnozí jako opatření, vidouce evičence proti sobě, kteří byli dosti silní do prvního oddělení a snad i též co vítězové ze závodů jiných a oni se postaví do druhé třídy. Co pak tomu mají říci naši nováčkové, že vícekrát do podobných závodů nepůjdou, když je taková rovnoprávnost. Závoditi silný se slabým. Ono se lehko řekne, proč se neevičíte, ale kde a v jaké místnosti? Podobných přechmatů by se měl evičitelský sbor v New Yorku vystříhati, chce-li jako hlavní sbor v Župě, by Župa nabyla rázu upřímně bratrského a společenského. Doufám, že příště se to napraví.

Jménem T. J. Sokol v Newarku vzdávám T. J. S. New York a sokolkám jejich upřímné díky za ubytování a pohostění nás všech při závodech.

Na zdar!

V. Ptáček, náčelník.

St. Louis, 27. září, 1905.

V posledním svém dopise jsem se zmínil, že budeme mít opět jedno společné cvičení v East St. Louisu tak se také stalo a nad očekávání všech zdařilo. Měli jsme v minulém roce podobné cvičení dvě, avšak žádné z nich nevynikalo takovou oddaností věci a pílí jako toto. Ne snad proto, že nás bylo více nežli jindy, na to jsme si dosud nezvykli, nýbrž proto, že ti, kteří přišli, cvičili s opravdovou láskou a zápallem. Bylo tam také dosti našich příznivců místních i od nás, kteří, třeba neevičili, přec dávali potleskem na jevo, že aspoň s námi myslí a cítí. Pořad započal řečí br. Tesaře, který nám vysvětlil účel společných cvičení a Sokolstva vůbec. Pak všichni, vyjma sokolek, jsme cvičili prostná sestavená ze stejnostranných pohybů paží napjatých o pěti oddílech, načež jednota Mt. Pleasant provedla čtyři oddíly různostranných pohybů paží skrčených. Po nich přišly naše sokolky s opakováním cvičení kůželi z posledního sletu a opět si odnesly bouři potlesku. Po odbytých prostných nastoupeno do tří čet, každý sbor pro sebe na cvičení nářadová s jedním střídáním a sice: hrazdě, bradlech a koni na šíř. Cvičení prostná a kůželi vedl br. Tesař, četnu st. louiskou br. Triska, z Mount Pleasant br. Janda a East St. Louis br. Burian. Když i s tímto cvičením jsme byli hotovi, zahráli jsme si naši zamilovanou hru "na třetího", načež nastala volná zábava. Všechno dohromady evičilo 42; kolik připadá na náš sbor, může si udělat úsudek každý čtenář sám; řeknu pouze, že oba tyto mladé sbory i sokolky nás v počtu překonaly. Bratři east st. louisští nám po cvičení připravili pravou hostinu. Činnost této mladé jednoty jest skutečně pozoruhodná. Jest jich pouze 20, z nichž 18 navštěvuje pravidelně cvičení a při tom najdou ještě dosti času k pořádání divadel a p., toť dokazuje nejlépe, že símě práce sokolské padlo tu na rodnou půdu. Tužte se, bratři, a až se opět společně sejdeme, dokažte těm našim pochybovačům, že nebudete jména sokola nadarmo.

A nyní jak pokračujeme u nás. Počet evičicích jest asi tentýž jako loni, ale máme mnoho slibů a to také něco znamená. Onehdy nás v naší tělocvičně navštívili bratři Frank a Louis Kokovič od Plzeňského Sokola, kteří právě meškali v našem městě s jednou divadelní společností, kde provozují tak zvané akrobatické kousky a ukázali nám mnoho nových výkonů. Jest od nich jen hezké, že nás navštívili. Br. Tesař nám začal pořádát přednášky o naší tělocvičné soustavě, což dalo podnět několika mladým členům vytvořiti si zcela novou četnu, jež zovou "sovi nebo-li půlnoční". Aby nemuseli poslouchat přednášku a zodpovídat kladené jim otázky, jimž se vyhýbají jako čert kříží, tak raději chytře vyčkájí až když jsme hotovi. Ach, těžko, těžko jest vštípovati lásku a zásadu sokolskou tam, kde není uší k slyšení, mysle k přemýšlení a srdce k pochopení.

Zpěvákům podařilo se dostati zpět jejich starého učitele, br. Jar. Vránu, jenž nyní vyučuje zpěvu každou neděli odpoledne. Již často mi bylo nápadno, že mnozí z našich zpěváků, i ti kteří zpívají již dlouhá léta, neznají naše obyčejné sokolské písně. Někteří znají pouze první verš "Hoj vzhůru, pestrý sokole" a ty druhé tři verše, jakož i druhé písně jsou jim španělskou vesnicí. Doufám, že si toho povšimnou a budou hledět vše napravit. Naši ochotníci též nelení, neboť budou pořádati na otevření této sezony veselohru "U zlatého koníčka" dne 8. října. Hudební kapela odkázala svůj slavnou trubačovo-bubenickou četku čekancům a věnuje se nyní výhradně hudbě. Obě pokračuje utěšeně. Mimo toho má sbor v plánu otevřít dvě večerní školy a sice: anglickou pro dorostlé a českou pro mládež. Potřebovali bychom obě, však vzhledem k výše uvedené činnosti nevím, zdali toho dokážeme. Celá naše činnost spočívá na bedrech pár dobrých duší a tu není také divu, že se některý časem cítí unaven a

raději všeho nechá, než-li by se dále děl, jak někteří říkají, začít. Pravda, všichni nemůžeme vykonávat všechno, ale všichni můžeme dělat něco a dokážeme-li jen tolik, bude činnost naše vypadat zcela jinak.

Náš výbor pro spojení všech svobodomyslných spolků st. louisských pod jedním krovem, podal zprávu příznivou a byl sborem pověřen k dalšímu vyjednávání s výborem Národní síně Č. S. P. S. Ač oba výbory učinily mnoho k uskutečnění podniku, přece k opravdovému spojení máme ještě daleko. Nastává nám nyní otázka výhodného prodeje naší těloevičny a koupě Národní síně vše nejspíše rozhodne. Většina lidu našeho vidí v podniku tomto jedinou spásu svobodomyslného Čestva st. louisského, ač nedůvěra, to staré nepřítelství a zášť dosud na obou stranách panují. K ztrátě nemáme nic, k získání vše, proč tedy máme pěstovat tu starou nesnášenlivost mezi námi nadále.

Dne 20. září slavil v naší těloevičně sňatek br. Josef Šedivce, syn V. J. Šedivce, starosty Župy Střední, se sestrou Marií Tesařovou, dcerou našeho evičitele a známou dopisovatelkou tohoto listu. Br. Šedivce, dokud jeho zaměstnání dovolávalo, byl vždy upřímným a horlivým zastancem těloeviku a myšlenky sokolské, což stejně platí i o paní Šedivcové. Milým a váženým hostem byl br. Šiman, starosta Plzeňského Sokola, který novomanžele i nás svojí přítomností překvapil. Byl to den veselosti a radosti pro všechny přítomné a jelikož máme ještě několik párků v zásobě, těšíme se opět na brzké pozvání. Novomanželům pak přejeme mnoho zdraví a štěstí.

Na zdar!

Frant. Vůch.

New York, 26. září 1905.

Jak velké bylo nadšení pro státní závody v New Yorku, tak velké bylo i zklamání účastníků, jakož i jiných návštěvníků z míst okolních, kteří se v počtu velmi četném do našeho města dostavili. Již v sobotu večer před závody spustil se liják, jenž nikterak příjemně na naši družinu sokolskou nepůsobil. Všechny přípravy k závodům byly vzorně vyřízeny, jen na Petra ohledně pěkného počasí bylo zapomenuto. A tento klíčník nebeský, aby si zjednal mezi námi respektu, přiléval stále vody s hůry, ba v neděli ráno nás přivítal takovou prudkou východní bouří, že těm opaváčiům, kteří se přece do té psoty pustili, dešťnky obracel.

Na započetí závodů v dobu ustanovenou nebylo ani pomyslení, neboť většina boreů nebyla dosud přítomna, a venku evičení nebylo možno, jelikož dešť neustával.

O desáté hodině svolána schůze soudeč, kde přijato usnesení, že se závody započato bude o 1 hodině odpoledne, změnili-li se povětrnost. Však i tato naděje sklapla a proto závody přeloženy na den 17. září do N. Y. Sokolovny.

Na pondělí, dne 4. září připravovaný průvod českou četvrtí a veřejné evičení v parku zmokly právě jako závody. Jaké bylo všeobecné zklamání, taková byla i nálada, neboť ani při večírku, jež připravili naše sestry sokolky v neděli večer, se neukázala ta pravá naše povaha. Proto se ani nedivíme, jestliže někteří bratři neb sestry ze sborů vzdálenějších nenašli nás takovými jak si nás představovali, byla to nespokojenost nad nezdarem závodů, jakož i s těmito spojených slavností.

Jak usneseno tak se i stalo a závody i veřejné evičení odbývány byly v Sokolovně. Co se celkového výsledku závodů jakož i veřejného evičení týče, o tom zvláštní zpráva V. V. N. J. S. zprávu podává na jiném místě.

Klub Manželek a Příznivkyň Sokolů, jenž nadšením a obětavostí pro Sokolovnu vždy na prvním místě stál, opět překvapil jednotu naší darem \$200. Mám za to, že toto jest dosti výmluvným, aby sokolové v budoucnosti věděli jak se mají těmto ženám našim upřímným a obětavým zachováti.

Dramatický sbor připravuje pro letošní sezonu několik divadelních představení, a na členstvu našem záleží, aby přítomností svou při těchto představeních na jevo dali uznání za obětavost a námahu našich ochotníků.

První přednáška pořádaná byla v neděli, dne 24. září a byla velmi čteně navštívena a br. Gustav Pivko od Slov. Sokola promluvil "o národním a politickém postavení slovenského národa." Další program byl vesměs zábavný a i v tomto bratři Slováci dvě čísla vyplnili k naší radosti a potěšení všem, k lož vřime v styky vzájemné. Na zdar!

Anton Mysliveček.

Detroit, Mich., 30. září 1905.

Bratři mně odpustí, že tak málo dopisuji, vím však, že by mně tohoto čestného úřadu zbavili, kdybych poslední událost z našeho podkroví neuveřejnil. Dne 10. září uvedli jsme do sboru našeho dvacet a jednoho nových bratří. Na počest jim sbor uspořádal veřejnou schůzi, každému Čechu přístupnou. Br. J. Fryš za br. M. Červeného přivítal nové bratry do sboru našeho a uložil jim na srdce všechny povinnosti, již zachovávat musí a pravil, že ne jenom stejnokroj dělá sokola, ale vlastní dobré příklady a nežistná práce na poli národním, utužení se, udělá z nich dobré bratry. Při této schůzi čten blahopřejný dopis od Sokola Budioj, ve kterém nám přáli mnoha ještě nových bratří a nově přistouplé bratry vyzývali k vytrvalé činnosti.

Tím počtem sbor náš vzrostl na 86 členův a opět se noví hlásí, ač jsme nemohli dřív žádného v řady naše získat při nejlepší vůli a tu mnohý se ptá, co toho vlastně přičinou? Nic jiného nežli clevelandští sokolové, neboť ti si přivedli s sebou na župní závody trubače a bubeníky, zvláště ti první ocelových plíc. Snad je každý slyšel po celém Detroit. Každý o nich povídal a každému se to líbilo, když nás doprovodili od lodě do síně Sokola Budioj. Proto vzdáváme jim naše díky. Od doby té máme též zorganizovanou četnu trubačů a bubeníků, dobře pokračují a vedle evičení to také jde. Toto jaksi zas u nás začalo pěkně a je v plném proudu i sestry sokolky opět nastoupily v řad. Těm se nedivíme, ty dostaly krásnou cenu. My však musíme začít na novo, i když jsme žádné ceny neodnesly, což nám mnohými bratry předkládáno. Všechny ceny dostat nemohou a tu ani nás neodstraší a clevelandským jen od srdce přejeme.

Bych dostal slibu svému, musím, ač již pozdě, jménem Patronátu Č. Nedělní školy poděkovat sboru za bezplatné pronajímání síně pro vyučování dítek v neděli.

Na zdar!

Šusterka.

Chicago, 1. října 1905.

S indianským či lépe po česku "babím" létem dostavila se úťací sezona a s ní naléhavá povinnost dopisovatelů seznámiti čtenáře o činnosti Plzeňského Sokola. V posledním dopisu rozepsal jsem se výhradně o našich strastech a slastech zažitých v michiganském táboře a jak pozorují, byl dopis ten čten mnoha a mnohými, všelijak také posuzován sem tam provázen i jizlivou poznámkou a žárlivou výčitkou těch, jimž popráno nebylo společně s námi se vyhřívat na slunných paprscích při bouřlivém pobřeží jezerním. Že se tak přihodí, čekal jsem, ale že vypravování a popisování "táborského" života k žárlivosti roznítí bratra Vůcha až ze St. Louis, tak že do našeho tábora zmíchá různé věci, na které slunné pobřeží jezerní nemůže mít ani toho nejmenšího vlivu, to jsem nečekal. Bratr však zajisté uzná, že to není vinou Plzeňských Sokolů pakli zdroje jejich vod nevyrovnej se čistotou našemu jezeru, ani když pohledem na kypící vlny utěšené dozrávající úrody moje stará hlava mladistvými sny se obrodí; tím méně to má společného s tím, proč sokolky nepatří k N. J. S. a nemohu pochopit, jakým logickým řetězem těchto několik Vůchových poznámek bych mohl spojit, chtěje dáti odpověď uspokojující, "bez tajemství", která kučeravou hlavinku st. louisského bratra, ustaranou všímáním si cizích záležitostí, tak popudila. — Nás aspoň tábor občerstvil a mysle naše uklidnil, jest-li někoho, kdo s námi nebyl, náš pobyt tam rozčilil "na dištanc", to ovšem vinou naší není nejmenší a zodpovědnost nám kladena nemůže býti žádná.

Ohledně několika dotazů, proč naše sestry sokolky ne-

patří k N. J. S. mohu podati krátké vysvětlení. Plzenský Sokol je členem N. J. S. a následkem toho všechny jeho odbory nuceny jsou řídit se pravidly naší celkové organizace, jejíž úřadovna nalézá se v New Yorku. Patří-li odbory k ní přímo aneb nepřímo, nemá fakticky žádného rozdílu jenom snad toho, že tím sbor náš ušetří placení příspěvků k N. J. S. ze tří sta hlav. Užívá-li někdo za argument, že nebude lze zavodit sokolkám našim, poněvač nepatří k N. J. S., tu neukazuje, že má právě to pravé pochopení sokolské myšlenky. Sokolská myšlenka má mnohem hlubší podklady, než-li je závodivost; v tom ohledu zajisté každý upřímný sokol se mnou souhlasí.

S podzimní sezonou otevřela se u nás nová činnost tělověcná, a naše gymnasium, za léta nově upravené a obarvené, plní se rozzlobenými bratry, kteří souhlasí s Komenským, že "zdravá mysl v zdravém těle". Zvláště četa starších opětně utěšeně vzrůstá a při veřejném cvičení bude zcela jistotně se produkovati.

Plovární sezona je uzavřena a to jako loňského roku se značným finančním úspěchem.

Jinak jeví se sborová činnost dosti utěšeně, schůze navštěvovány jsou uctivě a bratři, kteří se nás z neznámých důvodů vzdalovali, bývají opětně účastni na spolkových záležitostech.

Výstavní výbor má plné ruce práce s přípravami k bazáru, který bude odbýván prvního týdne v prosinci a jak okolnosti nasvědčují, překonáme tentokrát vše minulé.

Klubovna se opětně plní, hlavně mladší generací, ale dle mého úsudku by neškodilo našim junům, kdyby si občas pročítali něco v knihách na místě karet a hraní na kulečnicku.

Sokolky připravují se k výročnímu plesu v posvátný předvečer a sokolové zajisté neopomenou hojným účastenstvím naše spanilomyslné sestry k další činnosti posílit. Možná, že by neškodilo naše sokolky následovat v jejich zábavních a poučných večerech, které jim získaly nejlepšího jména v českém spolkovém životě a jež jsou přece jen navštěvovány, díky za čest spadají schopným úřednicím, jimž čelí neúnávná starostka sestra Fialová. Náš rovněž vždy činný a v každém ohledu řádný starosta, sokol Šiman, měl by se té věci ujmouti. Aspoň čeho se doposavdě užímal, vždy se zdařilo. Dalšímu pokroku a činnosti Na zdar!

Vilém Kroužilka.

TICHÉ VODY.

Román od Bohumila Havlasy. — Pokračování.

(Pokračování.)

"Nerozumíte mi? toť jednoduché: bavíte mne, a proto bych si přál důvěrně s vámi mluvit. Myslím, že bychom měli vůbec spolu mluvit."

"Pamatuji se. Ráčil jste mi prokázati laskavě službu."

Pro pana de Binelliho, jenž mě zajímá."

"Tak?" protáhl slovo společník firmy Alberti & Gruber. Náhle zahleděl se drze a zkoumavě ve tvář Sylvína. "Odjedu zítra z rána, ano z rána. S panem setníkem jsem znám od dřívějšíka, bývaly obchody — a teď zdvořilost, pouhá zdvořilost. Jak pravím, odjedu. Přejete-li si mých služeb, račte jich použiti; zde" — penězník sáhl do kapsy — "firma i adresa. Jsem kompagnon, druhý v řadě. Prosím!" Postrčil doktorovi lístek zabral se do vybírání kompotu. "To oko," hučel, "nemýlím se, též taková voda. Tichá voda břehy ryje!"

Baronka pohlédla na Sylvína; tento přikročil k ní. "Račte, milostpaní?"

"Pánové jsou v politice, i můj cecisbeo. Prosím vás za chvíli zábavy. Odpusťte dnešnímu dni, ne mně mou důvěrnost," omlouvala se.

"Jak dobrotníka jste," odťušil líbaje ruku její.

"I Amatu osvobodím. Amato, dávám ti právo neposlouchati negalanťní pány. Pane setníku, račte použít okamžiku."

Dívka sedící vedle tety se ohlédla, a temný růměnec přelétl její tvář, když setkala se s pohledem doktora. Ten neočekáváje její ohlednutí sklopil kvapně hlavu.

"Mluvme o poesii!" řekla baronka.

"A zvolme hudbu!" pravila rychle jeptiška, otočivši si dlouhý závoj na způsob orientálek okolo krku. "Dovím se, jaká to asi píseň, co teď zpívá zpěvácký spolek?"

"Líbí se vám, milostivá slečno?"

"Zdaž se mi líbí! Slyšte — ó ten ruch — slyšte a řekněte svůj úsudek. Však netřeba, jsem přesvědčena, vidím to na vaší tváři, že blaží vás její melodie. Jak sluje?"

"Prostý název této české písně, jako prostý ten celý život český, sluje "Kalina"."

"Prostý a nevýslovně vlnavý, krásný." K čemu se vztahovala tato věta, zdaž k českému životu, nikdo se neptal. "Je to květina, vid' ma tante, ta kalina? — Ó neodehazejte", šeptala, když se poklonil po chvíli lékař na rozevod. Oko bledé dívky zhlíželo teskně před sebe. "Nudím se tak!" dodala prudce jako na omluvu. Baronka byla zahrnuta slovy svého cecisbea.

"Neblahý rozmar, slečno!" odvětil lékař, a jeho rty zbledly chvějíc se. Zakašlal hrozně opřev se na B...ského kolegu na stolu.

"Nepozorujete, že zde někdo schází?" tázal se zdvořile Gruber setkav se na koridoru mezi salonem a billarem s Amatou v průvodu Bohdany, pohlížející na zábavu stolovníků v saloně.

"Ne, pane."

"Divno. Mně zdá se, že schází zde květ pěstovaný tropou. Nenalézám zde kavalíra, jenž by byl roven setníkovu de Binellimu, v Praze obdivovanému."

Za anglickým rondem vyhlídla teď prskávka, vybuchla a rozprasknuvši se rozlila se ve sto barevných jisker.

Na záhybu koridoru pravil popudlivě ředitel Kareš k Sylvínovi Vi...: "Což myslíš, že celý svět oklameš? Sylvíne, dvacet roků tě znám, a tys nebyl nikdy šťasten, jak srdce tvé si žádalo, tak šťasten, aby i vašeň utuchla ukojena. Ted' jsi nekliden!"

"Mlč, prosím—" stiskl mu ruku lékař, že až zkrikl.

Za první raketou následovala druhá, třetí. Přípravovaný ohňostroj započal. Po něm se měli zámečtí odebrati do salonu, venkovští účastníci zastaveníčka měli se rozejíti. Postranní stezkou kvapila v opáčenou stranu od ohňostroje temná dívčí postava. Stanula na malém prostranství u dvou zahradních taburetů podoby hříbů. Pozdvihla s děsivou vážností ruce, pak stlačila je křečovitě na tvář. "Čím jsem sobě dnes! Čím mně svět dnes!" zvolala temně. A hlas její zněl vášnivě, skoro zoufale. Setrvala dlouho v tomto postavení tlumočícím beznadějnost. Z nedaleka zaléhal k ní jas a ona ku konci plakala — ku konci, neboť ve zbourané dívčině duši nenastala dříve ochablost, jež ulehčuje. Ubohá ženo! Co tobě minulost? Záchvěv. Co tobě přítomnost? Záchvěv. Co tobě budoucnost? Záchvěv. Jaké to okamžiky děsivé! Tvé vychování bylo obětování, tvůj úkol v životě obět. Kde lze najíti sílu k zápasení, k vytrvání? Ve vychování, v charakteru, v proudu života. O vše to Amata byla oloupena, jen příroda jí zanechala podivuhodně zachovalou sílu citu — náruživost.

Ve hlubině parku ozval se potlesk. "Zdar Koenigsberkům!" provoláno. Byl zapálen znak baronův; zář jeho padla stromy až na prostranství k železi ženě. Tato se vztyčila, zář jí snad oslepila. Ted' sebou trhla a vztáhla ruce před sebe jako proti příšeře. A zjevila se jí příšeřa. Mladý, vysoký muž těsně ve fraku upjatý s límcem vyhrnutým stál na pět kroků před ní; jeho vyhublý, bledý obličej byl smrtelným ve svitu ohňostroje. Mladá dívka zvolala skličena: "Co hledáte?"

"Ježíši, aby jej zradil!" zastenal mladík zadržev se oběma rukama kmenu modřínu. A hlas jeho změnil se

v utlumenou, udušenou bouři, když volal ještě: „Jdu si pro život nebo pro smrt!“ Vztáhl k ní sepnaté ruce.

„Nerozumím vám!“ zvolala chvějíc se.

„Zachraňte, ó zachraňte mne!“ zvolal místo odpovědi jako v nervóse.

„Jste šilen! Co cheete?“

„Šilen! Ó kéž bych to byl. Ale nejsem, jsem Binelli, bídák, zločinec! Zůstaňte, vyslechnete mne! Co chei? co vám mám říci, abyste se zděsila nad mou podlostí. V mé hlavě bouří! Slyšte! Já nechtěl, já nechtěl jíti! přetrpěl jsem muka pekla a sto životů bych místo nich položil. Já nechtěl jíti, však on přišel, on, jenž je teď mým pánem! „Ona jest o samotě,“ zvolal, „v parku — jděte, vyhledejte ji! Modlete se, prostě, klekněte, vše, jen ať vás zachrání!“ — „Nepůjdu!“ zvolal jsem a strhl se zdi zbraň abych se zavraždil. „Nepůjdu, vždyť ji miluji!“ — Vyrval mi zbraň volaje: „Nesmíte se zabít! Jdětež, nebo touto rukou přitáhnou vás do kruhu plesajících a zvolám: hle, tentž zločinec!“ — Mluvil to vše jemně, a d'ábel volal z něho. A já jsem sláb, chmav, sosláblý nešťastník. Vnutil mě do tohoto oděvu, mě nemocného; vyvedl mne ze dveří a na cestu mi dal útěchu: „Toť poslední karta, na níž sázím, a prohrajete-li ji, odhalím vás hned bez milosrdenství! Zahubíte sebe a zhanobíte ji, barona, jeho choť, všecky!“ — A já pádl jako bůsý štvaný. Nuže, já klesl a nyní prosím: zachraňte bídneho!“

Musila se opítí, aby snesla strašný pohled na zoufalého mladíka, jenž sotva na nohou se držel. „Vy se zabijete, jste nemocen!“ řekla.

„Ó kéž by tomu tak bylo! Byla by to spása. Ale té nejsem hoden a neumru! Necheete?“

„Co mám učiniti, pane de Binelli?“

„O ano, já vám posud nic neřekl. Oh, nezapud'te mne, nezbavujte mne naděje až na konec. Prohýřil jsem v kartách své jmění a jedné noci jsem nad to prohrál deset tisíc. Upadl jsem v ruce muže, jenž mě svedl k padělání smének na 40.000 zl. Těmi zaplatil jsem svůj čestný dluh. Však směnky mě dostaly se do rukou nynějšího majitele. Uprchl jsem před brozícím trestem do Mexika a ne, jak jsem vyprávěl, z nadšení pro nešťastného císaře — z bázně abych se vyhnul trestu! Však vrátil jsem se, a muž, jenž držel v ruce mou čest a svobodu, řekl mi: „Posečkám, paděláte-li mi nové směnky na 40.000 zl., neb tyhle jsou již bez práva žalobného.“ Lhal, věděl jsem to a přece jsem podepsal. Ted' mám zaplatit nebo záruku dát.“

„To vy jste učinil?“ zvolala dívka odvracejíc se polo v bázni polo v hrlosti od muže. „A já mám pomoci!“

„Vy, ano vy!“ Ó vidím vám na čele, že mnou pohrdáte! Máte právo k tomu. Ale byla to lehkomyšlnost, ne úmyslný zločin. Ještě může být zachován život člověka a co nade vše, čestné jméno rodiny, k níž vy náležíte!“ Binelli se téměř svíjel. „Vy jste mne zachránila ondy téměř před smrtí, vy, jež jste andělem. Nechtějte, abych ted' padl, ted' zahynul; doplňte své milosrdenství a učíňte ze mne kajícího hříšníka, otroka svého, co cheete!“

„Mluvte mluvte!“ chvěla se.

„Povím vám jeho slova, jeho důvody,“ zamručel; „nejsem s to, abych k vám mluvil samostatně. Nemohu se obrátit na baronku, nemá práva vládnout samostatně svým jménem, a baron nesmí zvědět o ničem. Baron by mě ve své hrlosti dal uvrhnouti do žaláře nedbaje, že jméno naší rodiny by bylo poskvrněno, nebo by mne zabil, a onen muž řekl, že se bojím smrti, že jsem zbabělec. O chei mítí jen času na pokání! Jsem sláb k smrti, ne k napravení zločinu. Zbývá ona, řekl mi, ona—“ Vytřeštil na ni oči. Zamýšlené slovo zůstalo na rtech. Shrnul rozechnané vlasy z čela.

„Obmýšlíte něco děsného,“ přikročila kvapně k němu. „Cheete peněz, jež mně již nenáleží, náleží klášteru.“

„Ale vy—vy, jež nesmíte uznávat za povinnost pouto řeholní—“

„Pane—“ zbledla na smrt. Prozradilť muž ten častou její myšlenku.

„Vy musíte,“ hlas Binellimu umíral na rtu, když vykřikl: „musíte vystoupit!“ Vzkřikla temně. „Ó vid'te, morím vás!“ usmál se šileně. Řeknu vám více. Chei býti vašim otrokem, chei pečovat o vás, neboť miluji vás jako boha svého!“

Ani výkřik nevyšel z její rtů. Tento muž dovolil si ještě k ní mluvit o lásce, byl nejen zbabělým, on byl též bídým.

O, zachraňte i duši mou a bud'te mou ženou. Vzdejte se řeholního slibu postarám se o propuštění bez hluku. Napište listinu, že vystupujete, a já budu zachráněn. Vaše peníze zachovají mou čest, můj život, a vy, vaše láska bídnu mou duši!“

„Mlčte, kdyby to někdo slyšel!“

„Ve jménu boha, Amato! Vy nechcete! O zachraňte mne! Já umru!“ Rozepjal jedním trhnutím frak. Byl bez evsty, rozhalená košile charakterizovala stav, v jakém se odebral k této rozmluvě. Nastala trapná přestávka.

„Pravíte, že není jiné záchrany pro vás, pro vaši čest, život, duši, pro čest naší rodiny?“ tázala se na to temně.

„Řekl to muž, jenž počítá a neklame sebe.“

„Nuže, zvolala dívka, a oči její zimničně plály v temnu noci, „ve jménu nebes vás zachráním! Jděte!“

„Amato!“ vrhl se na kolena a líbal lem roucha děvčiny. „Amato!“

„Jdětež!“ vzkřikla horečně.

„A vy mne budete milovat, zachráníte i mou duši, duši svého otroka?“ žebřal bojácně plaze se téměř po zemi.

„Vás?“ zvolala jako ve snách. „Řeknu vám jak vás zachráním, až to budete vědět, a bude to brzo—řekněte to svému démonu.“

„Ale milovat! budete mne ještě milovat?“

„Vás?“ mluvila namáhavě. „Vás!“ Tělo, ruka její zdřevěněly, ukazovala okamžik mrtvé k blízkému hřibovému tabouretu — život opět začal probíhat její údy. „Vás milovat!“ — zuby její drkotaly. „Vizte to strašidlo — jak vás milovati, když milují je!“ — vrhla se postavě vstříc, však zavrávala, celé její tělo počalo se třásti — „když milují je!“ zamručela jenom ještě a klesla — Sylvínu do náručí. — —

* * *

Na osmi místech v parku zaplály bengálské ohně. Park i zámek se nořily v moři ohnivém. Nebylo jediného místečka, jež by nebylo úplně osvětleno. Vedle jásal lid.

Na prostraství u dvou hřibových tabouretů ukazoval lékař VI . . . rozervanému setníku de Binellimu rukou k odchodu v náruči drže omdlelou dívku. „Prechejte!“ vyplynulo mu z úst jako z vnitra vodopádu hrozivě, zuřivě. „Prechejte vy, jenž vraždíte duše!“ Výkřik — a postranními stezkami jako furiemi štván prechal de Binelli. V bytu klesl na lože.—

Po chvíli se otevřely dveře. S úsměvem vkročil Jak. Gruber. Setník se nadarmo namáhal otevřítí ústa.

„Račte se šetřiti, slyšel jsem vše!“ řekl s úsměvem Gruber. „Gratuluji, pane setníku!“

„Ale doktor —“

„—jenž vás svého času poranil a později nutil opustit zámek? Hle, jak mi vše známo! Ano, můj ctěný pane, musíte jej poslechnout a odjet. Však připomínám vám, že ten milý, klidný doktor přišel teprv na konec, neví tedy o hlavním, a ta malá jeptiška nic nepoví.“ — —

* * *

V moři světelném za jásotu lidu stál u tabouretu nepohnutě mírný myslitel, šlechtný ve svém klidu lékař VI . . . Smutně pohlížel na krásnou tvář omdlelé dívky, a smutné to oko tlumilo všeeku tu sílu náruživé duše mužovy, kterouž

dívku miloval. Miloval ji; vždyť právě jeho pohled utkvěl s nevyslovným výrazem na širém nebi, a ústa jeho nevědomky se modlila.

“Proč říkám božství tam, kde jiní praví bůh? proč se bojím volati tohoto boha? Poněvadž se brozím nazvati jej původcem tolikeré bídy na světě, poněvadž se děším lidstva, kdybych uvěřil, že samotného boha vůle jest, aby tolik utrpení ničilo životy člověka, poněvadž příliš miluji ideál, abych jej poskvrnil něčím, co není nejsvětějším, byť to i myšlénka byla. A já prosím teď: o zachraň ji, bože, učiň ji šťastnou, a já nebudu již myslit, nebudu se rouhat, řeknu, že ne já, že ti druzí mají pravdu.”

Tmavé oko Amaty se otevřelo. Procitla tiše jako ze šťastného sna, jako by nad ní stál prorok kaceřovaného, však světějšího nevěstství než svatost sama, a přivinula se k Sylvinovi.

“Slečno, procitla jste, jste churava,” pravil chladně.

“Slyšela jsem vaši modlitbu,” odvětila mírně pohlížejíc s láskou v jeho chvějící se tvář. “Nezabíjejte mne, Sylvine. Slyšel jste, že vás miluji.”

“Amato!” zastenal, odstoupiv od ní. “Velebná sestro!”

“Neukonejšíte už těmi slovy bouři mého srdce!” odtušila s touž mírností. “Bůh naučil mne lásce, bůh či příroda!”

“O chraňte se jí!” zvolal.

Vztáhla obě ruce po něm, jenž chtěl prehnouti. “Slyšte!” zašeptala vášnivě.

Sklonil se chtěje zlíbat její krásné ruce, a rty jeho již se skoro dotýkaly úbělu těchto rukou; náhle se vztýčil, pustil ruce ty a pokloniv se odkvapil. Vzkřikla.....

Tak uplynul předvečer jmenin baronových a nastal den sv. Morice.

XIII

Za ranního slunka setkala se u brány baronova milostnice s Amatou. Zhlížela vesele jak obvykle svou malou Valgu vedoucí za ruku. “Podej své čelo k políbení, mé dítě!” kázala děvčátku.

“Dobré jitro,” volalo dítě. Baronova neť sehnula se vřídlně k děcku a zulíbala mu jasné čítko.

Bohdana vytáhla hodinky a pohlížejíc na ně pravila: “Deset hodin! Přeji vám dobré jitro a tážu se zároveň, co tropíme všichni v zámku v den baronův? Odebrala jste se včera brzo do své ložnice.”

(Pokračování.)

PÍSEMNICTVÍ.

Bývaly doby, že jsme se všeho “rudého” nápadně lekali, že šmahem jsme odsuzovali co jen z dále zavánělo anarchismem. Od té doby však snahy pokrokové nesly se vždy směrem poznání a my dnes mnohé čteme, abychom věděli lépe. “Král a anarchista”, časové vypravování od “Libertas” vydané jako řadové číslo 19. Mezinárodní knihovny skupinou “Bezvzládí” čte se věru pěkně, ba co více nutká k přemýšlení, líčí trefně a přísně poměry nynější společnosti lidské, jen překlad měl by místy být lepší a přechodníků lépe užíváno. Knížečka stojí pouze pět centů. Objednejte si u Fr. Lefnera, 74 Stagg St., Brooklyn, N. Y.

LISTÁRNA REDAKCE.

J. v Omaze: Došlo pozdě a pak jest již tak hrozné staré. Závody byly již tak dávno. Škoda, že nemohl poslat dřív. Vrátime.

J. H., Chicago: Dopis jsme obdrželi. Odpust', prosím, jestli neuveřejníme. Mohlo by se zdát, že jsme si objednali. Lichotíš nám, víme, že myslíš upřímně, ale nejde to.

Sestra B. Z. Neužívej. Škoda peněz, jdi k domácímu lékaři a to hned.

ZPRÁVA ZE STÁTNÍCH ZÁVODŮ ŽUPY VÝCHODNÍ.

Tímto podávám zprávu jako náčelník Východní Župy ze státních závodů odbývaných ve dnech 16.—17. září v sokolovně, čis. 420—424 vých. 71. ul. v New Yorku. Pouze proto, že bylo malé místo, nemohl jsem na všem nářadí nechat na jednou cvičit, tak se závody poněkud prodloužily. Celek byl uspokojivý o kázni i vyspělosti svědčící. Další píše zpravodaj V. V. N. J. S. Celkový výsledek podrobně jeví se jak následuje:

I. třída.

1. Jos. Gregor... 153.6
2. Fr. Lier 151.2
3. Ant. Jahoda 145.7
4. Vác. Haizler 141.
5. M. Klein (poraněn) 104.4

II. třída.

1. Fr. Jirásek 150.1
2. Jos. Volman 145.2
3. Jos. Warner 131.
4. Fr. Holub, N. J. . 130.2
5. J. Vojtěch, Newark 127.9
6. Fr. Konopásek 126.4
7. V. Fleisman 125.5
8. Fr. Černovský 123.6
9. Jos. Kunar 123.2
10. Fr. Slavětinský . . 121.2
11. Stép. Leghart 120.5
12. Fr. Václavík 119.5
13. Boh. Švanda 118.1
14. Emil Lefner 115.3
15. Jindřich Švanda . . 115.3
16. Bedř. Kalas 113.1
17. Ot. Kliepera 111.5
18. Jos. Peřina 108.5
19. Jos. Andrie 107.9
20. Vác. Duda 106.4
21. Fr. Holub, L. I. ... 106.
22. Vojt. Filip 97.3
23. Au. ust Reminger . . 96.2
24. Jind. Bohman 94.4
25. Ant. Vozab 87.3
26. Jan Kountník 73.3
27. A. Chalupa (por.).. 59.7

III. třída.

1. Jind. Malinka 118.
2. Fr. Koše 117.2
3. K. Stehlík 117.
4. Fr. Grabenstein ... 114.3
5. Emil Kohout 107.8
6. Jan Kubík 98.4
7. Jos. Skalník 97.9
8. Ant. Linek 96.8
9. Vác. Jiránek 92.5
10. Voj. Klečka 92.4
11. Jar. Kalaš, N. J. ... 91.2
12. K. Ptáček 88.9
13. Fr. Kalaš, Newark 86.6
14. Jos. Linek “ 84.
15. Voj. Škudrna 83.2
16. K. Holan 80.4
17. Fr. Konvalinka ... 80.1
18. Fr. Karas 74.9
19. Al. Rovenský 72.5
20. Jos. Kukal 72.4
21. Ant. Zelený 69.6
22. Jos. Sladký 66.

Starší členové.

1. Al. Vančura 110.6
2. Fr. Hroch 102.
3. Kar Hrbek 101.1
4. Jos. Hurt 89.3
5. Jan Finger 88.2
6. Vác. Soukup 86.6
7. Fr. Vančura 85.4
8. Val. Vančura 84.5
9. Jos. Škarka 83.
10. Fr. Stránský 80.5
11. Fr. Vozáb 80.
12. Jos. Koutník 55.8

Sokolky.

1. Ježkova Marie 33.7
2. Vokalova Mat. 33.5
3. Kozlíka Ktr. 33.3
4. Ryšánková R. 31.6
5. Vokálova R. 30.5
6. Bubeníkova M. 30.
7. Strnadova K. 29.4
8. Kutílkova R. 28.8
9. Svobodova L. 27.3
10. Svobodova M. 27.1
11. Volfova Bož. 25.6
12. Haizlerova K. 25.4
13. Vrbova A. 24.8
14. Votke Jos. 24.8
15. Holečková Al. 24.6
16. Prachova Jos. 24.4
17. Kleinova A. 23.8
18. Hrubsova P. 23.5
19. Votke B. 22.3
20. Drastalova A. 22.2
21. Hobsova Au. 22.1
22. Sádlo Ant. 21.9
23. Kovářikova Marie. 20.2
24. Ludmila Smolova.. 19.5
25. Anna Kostka 18.7
26. L. Martinkova 14.6
27. A. Horáčekova 9.8

Čekanci.

1. Jind. Lier 127.8
2. Fr. Kuchař 126.4
3. Jos. Cuchal 116.3

První v četách dostali též od N. J. S. znaky.

1. Jind. Lier 127.8
2. Fr. Kellner 96.4
3. Vác. Veselý 91.4
4. Jindř. Turek 91.7
5. Vác. Stehlík 71.3

Na zdar!

Hugo Sekyra, župní náčelník.

LÍSTÁRNA VÝPRAVŮHO.

Cleveland: M. Švagrovský, 1419 Broadway od Sok. Čech, přestěhoval.

Vác. Koryta, 108 Clark Av., od Sok. Čes. Záb., není v tom čísle.

Jos. Kavan, 7 Ehart St., od Sok. Cleveland, odejel.

New York: Prach Jos., 364 E. 76. St., přestěhoval se.

Wilber, Neb.: Ben. Varta a Leo Oněcký odmítají list.

Bruno, Neb.: Jos. Slosar, Bellwood, Neb., pošta nemůže ho najít.

St. Louis: Jan Mattas, 804 So. 4. St., od T. J. S. St. Louis přestěhoval se.

V. Brož, 14th & St. Clair Sts., East St. Louis přestěhoval.

Curtis Bay, Md.: Jos. Houdek, přestěhoval se.

Allegheny Pa.: Frank Nový, 937 E. Ohio St., odejel z města.

Chicago: Jos. Rybář, 1149 Turner Ave., od Sok. Chicago, přestěhoval.

V Šebek, 5031 Throop St., od Sok. Praha, přestěhoval.

Fr. Dvořák, Al. Uzel a Fr. Suchý od Sok. Tábor se přestěhovali.

NOVÍ A VYLOUČENÍ ČLENOVÉ.

— Od Sok. Cleveland odstoupili: Alb. Baley, Ed. Baley a Ant. Řehoř. Přijat Mat. Novotný.

— Do Čes. Záb. v Clevelandu přijat Frank Hlazovský. Vyloučen Vác. Saldovský.

— Do T. J. S. New York přijat: St. Hrbek; vyloučen byl Fr. Kovářik; odstoupili Jos. Krupka a Jan Vondrouš; zemřeli: Ant. Kroupa a Frant. Holšan.

— Z T. J. S. Newark vyloučení byli Ant. Kylar a Alois Janata.

— Do TJS. Patterson přijati byli: Jos. Lehečka, Rud. Pokoný, Jos. Martinek, Jos. Krasenský, Frank Patočka, Nathan Riehman.

— Do T. J. S. Podlipný v Detroit přijati byli: Jos. Brabec, Emil Novák, Frank Kočovský, Josef Plzák, Gust. Vimr, Vác. Štekl, Jan Jantovský, Karel Pence, Tomáš Pence, Bohumír Faitl, Anton Jilek, Jindřich Faitl, Josef Ondříček, Frank Jaroměský, Emil Kropík, Karel Kropík, Vác. Brožík, Frank Kavan, Jan Frejlach, Vlast. Fučík.

— Do TJS. Plattsmouth Neb., přijati byli: Karel Matouš a Jos. Vetešník. Odstupní listinu obdržel Jos. Krytinář.

— Do TJS. Brainard, Neb., přijati byli: V. J. Rech, Vinc. Vondra, Leop. Kříž, Ant. Marušák, John Jakub, Vác. Hausner, Frank Sláma Jr., Stan. Raček.

— U TJS. Crete, Neb., zemřeli: v březnu V. Kotmel, v červenci Karel Helel, v září A. F. Dědie.

— Do T. J. Tyrš Cedar Rapids Sokol přijati byli: Rob. Hurka, Ant. Rypka, F. Koenigsmark, Jos. Macek. Přestoupil od Slov. Lípy z Chicaga Fr. Růžička. Vystoupil Fr. Žbánek. Vyloučení pro nesokolské jednání: Jan Zrudský a Fr. Jedlička.

— Do Sok. Jed. Philadelphia přijati byli: Michael Schneider, Jan Kudrik, Emil Herrman. S přestupním listem přijat Rudolf Sýkora. Odstupní listinu dostal Roman Krametbauer. Odstoupil Jos. Schamberger. Odstoupil, příspěvky nezaplatil Frank Rosenbaum. Vyloučení pro neplacení: Matěj Hora, Frank Sládek ml.

— Do Sok. Jed. Blesk přijat byl: Artur W. Polák. Odstoupili s vyrovnáním: Frank Mentlík, Frank Vedral. Vyloučení pro neplacení: Jan Šafránek a Emil Král. Přestupní listinu vyzvedl Rud. Sýkora.

— Do Slov. Lípy v Chicagu přijati byli: Karel Zeman a Karel Bitza. Zemřeli: Václav Štícha a Jos. Pišl. Přestoupil do Cedar Rapids Frant. Růžička. Poděkovali se: Jan Mašek a Pavel Šetka. Vyloučení pro neplacení: Bedřich Peška, Josef Bucek.

— Do T. J. S. Praha v Chicagu přijati byli: Karel Pípal, Fr. Lhoták, Josef Pytlík. Vyloučení pro neplacení: Jos. Pekař, Emil Štýbr.

— Do Plzenského Sokola v Chicagu přijati byli: J. F. Luňák, Chas. Krupka, Jos. Jech, Jos. Šídlo, John Seifert. Odstoupili: O. Hartman, Frank Svátek, Th. F. Kosobud, Em. Růžek, Al. Kopecný, Jos. Šiška, Alois Konvalinka, John Karafiát, Jos. Kluk.

— Do T. J. S. Tábor přijati byli: Josef Kodýtek, Vojt. Sýkora, Jan Nepraš, Jan Vober, Jan Záhora. Zemřel Josef Liška. Vyloučen Rudolf Smažík.

Všem bratřím náčelníkům Župy Střední.

Žádám tímto by neobtěžovali si zaslati zprávy za I. a II. čtvrtletí, po případě za III. čtvrtletí (správně zaslaly pouze 3 sbory).

Doufám, že ti, kteří tak dosud neučinili, zprávy žádané zašlou ihned, bych i já mohl své povinnosti zadost učinit. Se sokolským Na zdar!

Vác. K. Tríska, náč. Župy Střední.
2039 Russell Ave., St. Louis, Mo.

VYZVÁNÍ.

Výk. Výbor Nár. Jed. Sokolské se vidí nucena upotřebiti prostředku tohoto a veřejně vyzvatí pana J. J. Krále, nynějšího redaktora Orgánu Bratrstva Č. S. P. S., aby práci svoji, která mu Výk. Výb. N. J. S. dle smlouvy svěřena byla, dodělal a svému čestnému slibu a závazku dostál. Pan J. J. Král byl jako těsnopisec V. V. N. J. S. k poslednímu sjezdu objednan a dle smlouvy měl veškeré jednání sjezdové těsnopisně napsat a správný opis oněch těsnopisných zápisků Výk. Výb. N. J. S. zaslat, což do nynější doby, ačkoliv dva roky uplynuly, ještě neučinil, pročež jest pan J. J. Král tímto veřejně vyzván, když veškeré jiné cesty byly marny, aby svou smlouvou s námi dodržel a slib svůj, jakž každý čestný muž by dojistu jen správně učinil, jen zachoval.

V naději, že si tohoto vyzvání pan J. J. Král povšimne a nám ony opsané těsnopisné zápisky sjezdové v době nejkratší zašle a tím dokáže, že si váží čestného slova svého i dbá své cti oproti veliké organizaci naší národní, již byl se zavázal, znamenám se za Výk. Výb. Nár. Jed. Sokolské

M. Grabenstein, taj.

BRATŘÍM A SESTRÁM MILÝM
V BALTIMORE, MD.

sborů místních

vřelý pozdrav a dík

za veškeru tu pozornost, již po čas pobytu mého tam jsem se těšil, za veškeru tu lásku a projevy opravdového bratrství, jež tak hnedle z paměti nemizí. Na zdar Vám Váš

Dr. J. Rudiš-Jičínský,

hlavní pořadatel "Sokola Amerického".

VYZVANÍ.

Oznamujeme všem Jednotám, že Výkonný Výbor Nár. Jednoty Sokolské zakoupí za mírných podmínek tělocvičné nářadí, jako jsou: bradla, hrazda a kůň. Pakli některá Jednota podobné tělocvičné nářadí má a nepotřebuje je, necht' ihned oznámí to jednateři V. V. na adresu: Jan Černý, 437 E. 71st St., New York City.

ADRESÁŘ NÁR. JED. SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH.

Výkonný Výbor Národní Jednoty Sokolské v New Yorku: Schůze každé 1. pondělí v měsíci v Sokolovně, 420—24 E. 71. St. F. Martyny, starosta, 1329 First Ave.; F. Hroch, náměstek, 457 Rodney St., Brooklyn, N. Y. —

Jan Černý, jednatel, 437 E. 71st St.; Max Grabenstein, tajem., 1 Teasdale Pl., F. Lier, pokl., 410 E. 71st St.; výbor tělocvičný: V. Hampl, A. Jahoda a K. Hrbek; výbor účetní: Jan Pavlík, St. Kostka a V. Zvoník. Náčelník A. Haller, 818 So. Ashland Ave., Chicago Ill.; podnáčelník Aug. Tesař, St. Louis, Mo. a Fr. Filip, Cedar Rapids, Iowa.

Župa Východní, Sídlo v New Yorku.

Ústřední Výbor: Starosta Vincenc Křenek, náměstek F. Jicha, poklad. Jos. Laně, jednatel Vinc. Vaněk, 420—424 E. 71 St., N. Y. C., náčel. Hugo Sekyra, 604 E. 83. St., New York City, N. Y. — II. podn. Vojt. Filip. Finanční výbor: Jos. Gregor, Ant. Mysliveček. Schůze odbývá se každé 3. pondělí v měsíci v 8. h. večer v Sokolovně. 420—424 vých. 71. ulice New York.

Sok. Jed. Blesk v Baltimore; schůze 2. pátek v Sokolovně, S. E. cor. Gay and Preston Sts.; Frank Čermák, 1027 N. Castle St.

T. J. Česko-Slovanský Sokol v Bayonne, N. J.; tajemník Jos. Stránský 187 E. 22nd Street.

T. J. S. Fugner, L. I. City, N. Y.; 2. sobotu ve Volkerts Hall, 270—272 Prospect St.; taj. Filip Vojtěch, 166 Skillman ave., Long Island City, N. Y.

T. J. Sokol, Newark, N. J.; 2. pondělí v místnosti H. Pfeiffera, roh 15. Ave. a 9. ul., taj. Al. Rovenský, 93 Vaverly Ave.

T. J. S. Svornost, Morrisania, N. Y.; 1. sobotu v místnosti Ed. Freye, 700 E. 166th St.; taj. J. Šrámek, 709 E 167. St.

T. J. Sokol, New York; 2. a poslední pondělí, 420—422—424 E. 71st St.; taj. Jos. Mrštík, 420—424 E. 71st St.

Sok. Jed. Philadelphia, Pa.; 1. neděli v měsíci v České budově a Sokolovně, 2202 N. Marshall St. ve 3 hod. odpo.; taj. Leo. J. Pavlík, 1947 N. Warnock St.

T. J. Sokol, Westfield, Mass.; 1. a 3. středu v Sokolovně, 118—120 Meadow St.; taj. Václ. Kyliš, 6 Sycamore St.

T. J. S. New Bedford, Mass., taj. F. Halma, 36 Dean St.

T. J. S. Horymír v Curtis Bay, Md.; schůze 1. neděli v Národní síni Č. S. P. S., taj. Matěj Kubík, 17 Cereal St.

T. J. S. Patterson, N. Y., taj. Jos. Michalička.

Sbor Sokolek Sok. Jed. Blesk v Baltimore, Md.; 3. neděli v Sokolovně, S. E. cor. Gay and Preston St.; taj. Antonie Tavík, 1734 Ashland Ave.

Těl. Sbor Paní a Dívek v New Yorku. Schůze poslední čtvrtek v měsíci v Sokolovně, 420—424 E. 71st St.; taj. J. Vofříšková, 307 E. 69th St.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Long Island City, N. Y.; taj. M. Soukup, 1. Skillman Ave.

Župa Sev. Vých. Sídlo v Clevelandu, O.

Ústřední Výbor: Starosta Jos. Štíbr; tajemník F. Cais, 14 Grand Army Ct., Cleveland, O.; pokladník A. Pánka; náčelník Jan Fryš, roh Tillman Ave. a Ash. St., Detroit, Mich.; 1. podnáčelník Jos. Štíbr, 2. podnáčelník A. Pánka. Další členové výboru: Jan Chábek, Jos. Rozhoň, Mat. Krejzl, V. Bernajter, Jos. Ouřada, V. Štíbr — Schůze 4. neděli odpo. ve 2 hod. u "Sokola Čech."

Sokol Cleveland, 3. neděli v Sokolovně, roh Central Ave. a Plymouth St.; jedu. Emil Šlapák, 15 Capitol Street.

Sokol Čech, Cleveland, O.; 2. čtvrtek v Sokolovně, č. 6 Wendal Ave.; taj. V. J. Štíbr, 2177 Wilson Ave.

Sok. Česko-Zábovní, Cleveland, O.; 1. čtvrtek v Sokolské síni; taj. Fr. Cais, 14 Grand Army Ct.

Těl. a Podp. Jed. Budivoj, Detroit, Mich.; 1. pondělí v Sokolovně, roh Erskine a St. Antoine Sts.; taj. Jos. Janeček, 698 Antoine St.

T. J. S. Podlipný, Detroit, Mich.; 2. pátek v Sokolovně, roh Tillman a Ash ul.; taj. Fr. Masák, 483 LaSalle Ave.; účetník Fr. Dražan.

Sokol Lorain, Lorain, O.; 4. středu v měsíci, v síni Al. Švolby, 422 Charles St., taj. Al. Nezbeda, 500 Everet St.

T. J. S. Ríp, Allegheny Pa., taj. Ant. Cajthaml, 4626 Winthrop St., Pittsburg, Pa.

Župa Střední, Sídlo v St. Louis, Mo.

Ústřední Výbor: Starosta Václ. Sedlvec, jednatel Fr. Široký, 3450 Itaska St.; pokladník Cyril Sádlo; náčelník V. K. Trřiska, 2039 a. Russell av.; podnáčelníci: J. Jiroušek, Chicago, Ill.; F. Engelthaler, Cedar Rapids, Ia.; ustanovatel Aug. Tesař, 2334 So. 13. St.; J. Janda, B. Redl. L. Loefelman, Fr. Kalista, Ant. Stárek. Schůze 3. pondělí v měsíci.

Pizenský Sokol, Chicago; 2. a 4. čtvrtek; taj. V. Růžička, 589 W. 18th St., účet. Fr. Mayer.

Sokol Chicago, Chicago, Ill.; 1. a 3. středu v Sokolovně, 1118 Kedzie Ave.; taj. Jos. Zeman, 1049 Troy Str.

Těl. Jed. Čechie, Chicago, Ill.; 1. a 3. pondělí v síni Čechie, 32—34 Emma St.; taj. Alois Sršeň, 55 Emma St.

T. J. S. Tábor, Chicago, Ill.; 1. a 3. čtvrtek v nové sborové místnosti 1300—1302 41st Ave.; taj. Fr. Kyzivát, 1355 So. 42nd Ave.

T. J. S. Praha, Chicago, Ill., — Town of Lake —; schůze 1. a 3. středu v síni Patronátu Č. S. P. S.; taj. Vojtá Vorel, 4948 Robey St.

Sokol Slovanská Lípa, Chicago, Ill.; schůze každý čtvrtek v Sokolovně, 106—108 De Koven St.; taj. Jindř. J. Hájek, 133 W. Taylor St.

Čes. Amer. Sokol, Manitowoc, Wis.; 2. středu v síni Slov. Lípy; Fr. Vraney, taj., 521 N. 10. St.

T. J. Sokol, St. Louis, Mo.; 2. a 4. pondělí v Sokolovně, roh 9. ul. a Allen av., taj. V. K. Trřiska, 1911 Geyer Ave.

T. J. S. Mount Pleasant, St. Louis, Mo.; 1. a 3. středu; taj. Frant. Široký, 3450 Itaska St.

Tyrš C. R. Sokol, Cedar Rapids, Ia.; 1. neděli v Sokolovně, roh 3. ul. a 7. Ave.; taj. B. O. Jandera, 201 — 14th Ave.

Sbor Sokolek Vlasta, St. Louis, Mo. 3. pondělí v Sokolovně, roh 9. ul. a Allen Ave. taj. Amalie Janisch, 1719 Dollman St.

T. J. S. East St. Louis, Ill., taj. M. F. Havlena, 1127 — 4th Ave.

Župa Západní, Sídlo v Omaha, Neb.

Ústřední výbor: Starosta Jos. Mík, taj. Oldřich Jelen, 1231 So. 14th St., pokladník Jan Mathauser, náčelník Rud. Havelka, 1446 So. 16th St.; podnáčelníci: Frant. Pavlík, Prague, Neb.; Bed. Vašák, Wilber, Neb. Další členové výboru Alois Jiran, Václav Blatný z Bruno, Marie Patáč a Růžena Sedláček, Jos. Vonásek a Anna Zikmund. Schůze 3. čtvrtek v měsíci, večer, v Sokolovně v Omaze, Neb.

T. J. S. Karel Jonáš, Abie, Neb.; 1. neděli, taj. Jan Vávra.

T. J. S. Hvězda Západu, Black Wolf, Kansas; 1. neděli; taj. Jos. Doleček, Ellsworth, Kansas.

T. J. Sokol Žižka, Bruno, Neb.; 1. neděli; taj. Václav Blatný.

T. J. Sokol, Crete, Neb.; 2. neděli ve své síni; taj. Jos. Pařízek.

T. J. Sokol, Milligan, Neb.; 2. neděli v Central Hall bratří Jichů; taj. V. F. Bouša.

T. J. Sokol, Omaha; 2. středu; taj. Rud. Fibinger, 1213 Williams St.

T. J. Sokol Plattsmouth, Neb.; 2. pondělí; taj. L. Jiran.

T. J. Sokol Prague, Neb.; 2. pondělí; taj. A. L. Vlasák.

T. J. Sokol, Schuyler, Neb.; 2. středu v měsíci v síni ČSPS; taj. F. H. Svoboda.

T. J. S. So. Omaha, Neb.; 1. pondělí; taj. Fr. Kubín, Boh. Nat. Hall, 21st & U. St.

T. J. S. Karel Jonáš, Wilson, Kansas; 2. a 4. neděli; taj. V. Hubálek.

T. J. Sokol, Wilber, Neb.; 1. pátek v Sokolovně; taj. Jos. J. Novák.

T. J. S. Jiff z Poděbrad, Clarkson, Neb.; taj. A. Odvárka.

Sbor Sokolek, Plattsmouth, Neb. Schůze 2. neděli v měsíci. Taj. Jiřina Matouš.

Sbor Sokolek Líbuše, So. Omaha, Neb.; 2. neděli v Národní síni, 21st & U. Sts., tajemnice Ludmila Dienstbier, 164 So. 21st & Q. Sts.

Sbor Sokolek, Omaha, Neb.; taj. Františka Semerád, 1256 So. 16th St.

T. J. S. Dodge, Neb.; schůze 2. čtvrtek v síni Div. Družstva, taj. Jindř. Studnička.

T. J. S. San Francisco, Cal.; tajemník Boh. Kantner, 122 Stockton St.

T. J. S. Český Lev, Brainard, Neb., taj. Sylv. Drbal.

T. J. S. Howells, Neb., taj. Ant. Ryšavý.